

RISØR KOMMUNE

ÅRSBERETNING

2016

VEDTATT AV RISØR BYSTYRE 24.05.2017, POLITISK SAK XX/XXX, ARKIVSAK 20XX/XXXX

Vi skal vokse

- gjennom Kunnskap, Regional utvikling og Attraktivitet

1)	Rådmannens kommentar	2
2)	Årshjulet	4
3)	Det politiske år	5
3.1	Generelt.....	5
3.2	Politiske vedtak.....	5
3.3	Politisk organisering	6
3.4	politisk valgte representanter i bystyret	7
3.5	Andre styrer og råd	7
3.6	Utgifter til politisk styring	8
4)	Den kommunale organisasjonen	10
4.1	Organisasjonskart.....	10
4.2	Intern fordeling i rådmannsgruppa.....	11
4.3	Utgifter til administrasjon	12
4.4	Kommunens styringsverktøy	13
4.5	Kompetanseutvikling	13
4.6	Lærlinger.....	13
4.7	Sykefravær	14
4.8	Internkontroll og HMS.....	14
4.9	Arbeidsmiljøutvalget (AMU).....	17
4.10	Likestilling	17
4.11	Etikk.....	19
4.12	Beredskap.....	20
5)	Økonomisk resultat – vurderinger og kommentarer	21
5.1	Driftsresultat	21
5.2	Renter, Gjeld og Pensjonsforpliktelser	30
5.3	Utlån.....	37
5.4	Arbeidskapital og likviditet.....	37
5.5	Netto og brutto driftsrammer	42
5.6	Driftsenhetene 2016	43
5.7	Investeringsregnskapet 2016.....	53
5.8	Tilbakemelding på budsjettvedtaket for 2016.....	59
5.9	KOSTRA.....	60
6)	Utvikling på indikatorer i Kommuneplan 2014-2025	61
7)	Handlingsprogram 2016-19	62
8)	Oppfølging av bystyrevetdakt.....	65

1) Rådmannens kommentar

Årsregnskapet for Risør kommune i 2016 viser et regnskapsmessig overskudd på kr.22.738.402, hvor følgende saker utgjør hovedforklaringene på dette gode resultatet:

- Bruk av premiefond i KLP som gir en positiv effekt på netto pensjonskostnad på ca 10 mill på felles avsetninger lønn og pensjon som ikke var budsjettert.
- Netto Premieavvik i SPK og KLP på ca 2 mill som ikke var budsjettert.
- Merinntekter skatt/inntektsutjevning på ca 4,7 mill på revidert budsjett.
- Merinntekter utbytter på ca 0,9 mill
- Merforbruk kapitalutgifter og inntekter 0,5
- Innsparinger avsetning lønn og Handlingsprogram-tiltak ca 3,6 mill
- Mindreforbruk i driftsenhetene ved årsslutt ca 2,7 mill.

Av listen over kan man se at det er vesentlig deler av resultatet som kan klassifiseres som engangstilfeller og et resultat av eksterne faktorer. Rådmannen vil likevel understreke at resultatet også skyldes god økonomi-oppfølging og god budsjett disiplin i organisasjonen der enhetene har styrt stramt i forhold til tildelte budsjett rammer.

Etter rådmannens vurdering, bør årets overskudd i alt vesentlig avsettes på disposisjonsfond/premieavviksfond for å møte framtidige utfordringer. Dette blir avgjort av bystyret ved den politiske behandlingen av regnskapet i mai 2017. Som rådmannen har kommentert ved flere anledninger tidligere, også i fjorårets årsberetning, vil kommunens akkumulerte premieavvik være en utfordring i årene som kommer. Vi er likevel nå på vei til å håndtere dette på en god måte, blant annet ved å bygge opp størst mulig driftsfond. Akkumulert premieavvik er ved årets utløp på ca 62,2 millioner kroner mens driftsfondet er på ca 42 millioner kroner.

Første halvår av 2016 var i stor grad preget av kommunereformarbeidet. Til bystyrets behandling den 22.06.16 ble rådmannens innstilling om en anbefaling om kommunesammenslåing mellom dagens kommuner i Østre-Agder-samarbeid (minus Grimstad og Froland) nedstemt. I samme møtet falt også et forslag om et videre utredningsarbeid knyttet til en mulig sammenslåing mellom Risør og Gjerstad. Med det var den lange prosessen med kommunestrukturarbeidet avsluttet. Som en konsekvens av dette ble det i 2. halvår 2016 satt i gang et omfattende arbeid knyttet til evalueringen av det interkommunale arbeidet i Østre-Agder. Dette er videreført i 2017 og rapport og reviderte vedtekter for samarbeidet vil komme til politisk behandling i alle kommunene i løpet av året.

Ved inngangen til 2016 var folketallet i Risør 6920. Gjennom året vokste folketallet til 6936. Dette er litt over veksten fra 2015 til 2016, men er langt svakere enn ønskelig og langt under snittet for landet og for snittet for sammenlignbare kommuner. Det er en stor utfordring for Risør kommune å bidra til at denne tendensen blir snudd i årene som kommer.

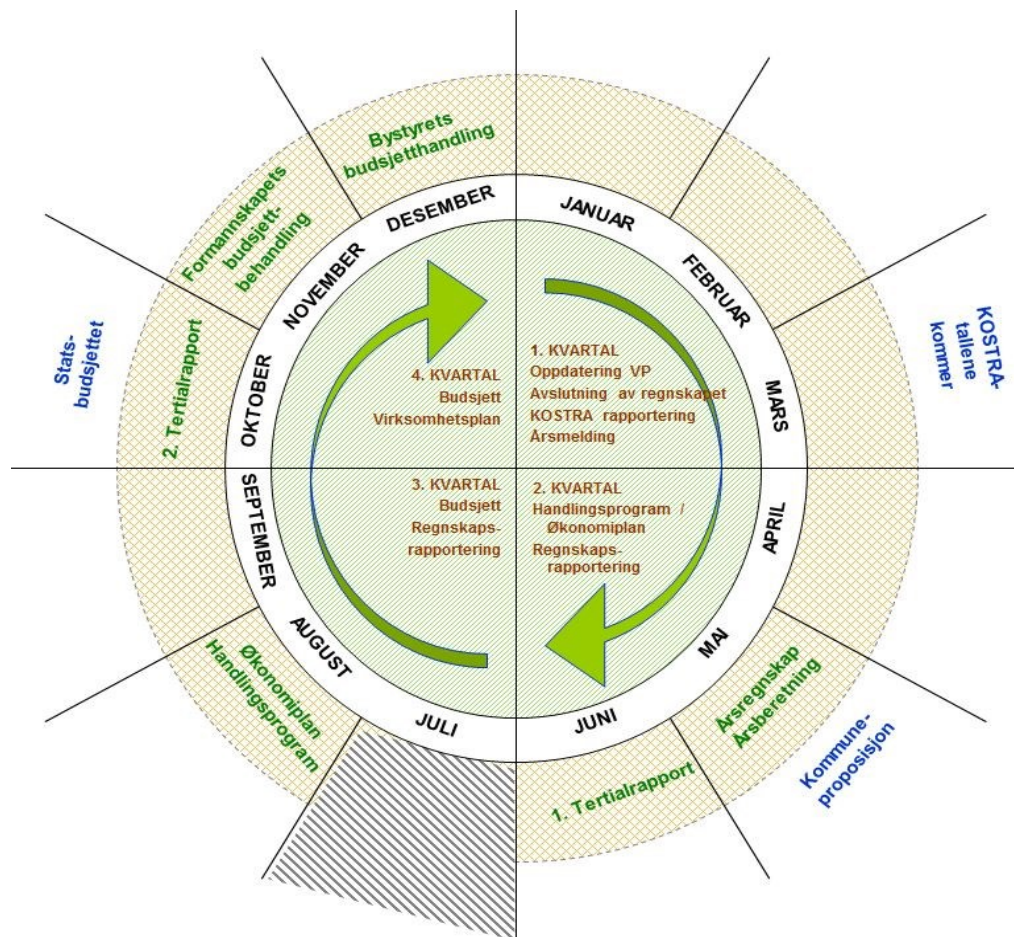
Risør, 31.03.17

Trond Aslaksen (Rådmann)

2) Årshjulet

Under skisseres kommunens årshjul kort og årsberetningens plass i årshjulet omtales. I midten av årshjulet er administrativ fokus i de fire kvartalene. I ytterkanten ligger de politiske sakene, og ytterst ligger faste hendelser på nasjonalt nivå som påvirker årshjulsarbeidet.

Figur 1:
Kommunens årshjul

Saker som tilhører et bestemt år pågår i omtrent to år. Arbeidet begynner med utarbeiding av handlingsprogram og økonomiplan i 2. kvartal året før første året i perioden. Vedtak om handlingsprogram og økonomiplan fattes i august/september året før første året, og legger direkte rammer for budsjettarbeidet for første år i perioden samme høst. Parallelt med budsjettarbeidet, lager enhetene virksomhetsplaner som skisserer den interne aktiviteten i året budsjettet gjelder for. Etter budsjettvedtaket i desember, følges budsjett og virksomhetsplaner opp gjennom året. Det rapporteres to ganger tilbake til politisk nivå, etter 1. og 2. tertial. Etter årets slutt, rapporteres det på virksomheten i regnskap og årsberetning. Årsberetningens tilbakereportering legger grunnlag for utarbeiding av handlingsprogram og økonomiplan det kommende året (som da vil være det aktuelle året +2).

3) Det politiske år

3.1 GENERELT

Politisk organisering etter komitemodellen har vært gjeldende fra 1. januar 2014.

3.2 POLITISKE VEDTAK

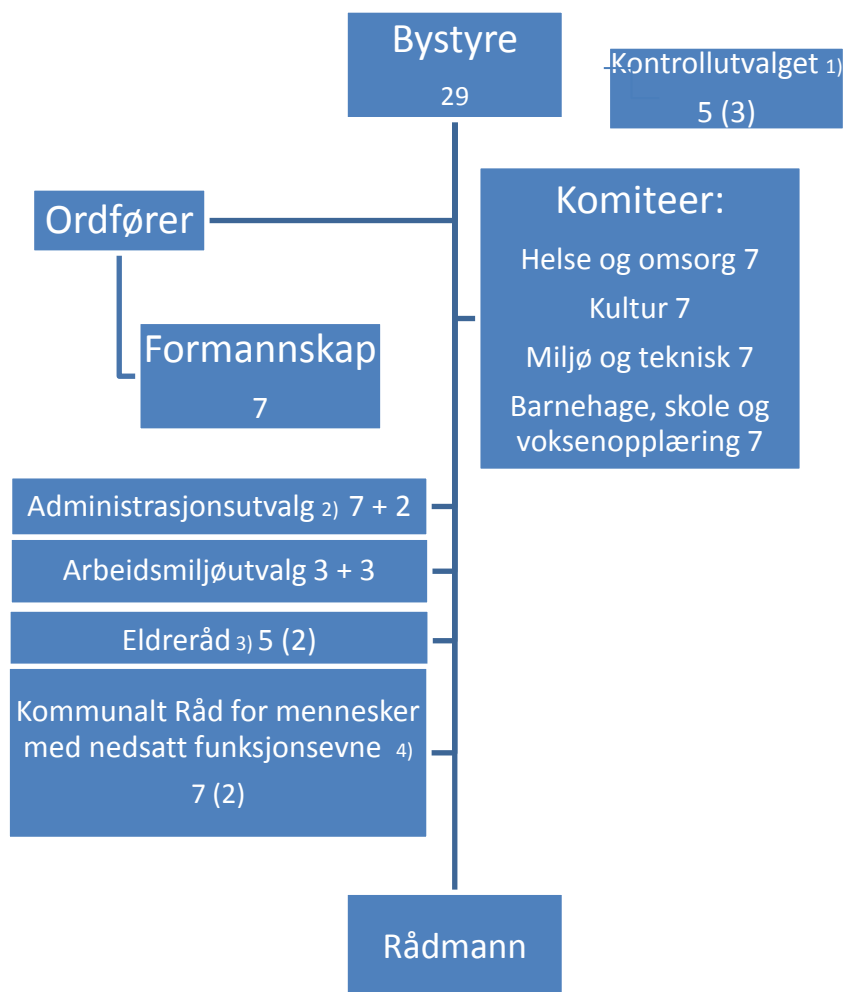
Nedenstående tabell viser antall møter og saker behandlet i bystyret, formannskapet og komiteene i 2016:

Utvalg	Møter	Saker
Bystyret	14	203
Formannskapet	13	82
Helse- og omsorgskomiteen	11	45
Miljø- og teknisk komité	12	83
Kulturkomiteen	11	37
Komité for barnehage, skole og voksenopplæring	9	41

Oversikt over saker og oppfølging av vedtak i bystyret finnes i kapittel 8)
Oppfølging av bystyrevedtak.

3.3 POLITISK ORGANISERING

Figur 2:
Politisk
organisering i 2016

- 1) Kontrollutvalget består av 5 politikere hvorav 3 er bystyrerepresentanter.
- 2) Administrasjonsutvalget består av 7 politikere (formannskapet) pluss 2 tillitsvalgte
- 3) Eldrerådet består av 5 politikere hvorav 2 fra bystyret.
- 4) Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne består av 7 representanter hvorav 1 velges fra helse- og omsorgskomiteen og 1 fra miljø- og teknisk komité.

3.4 POLITISK VALGTE REPRESENTANTER I BYSTYRET

Perioden 2015-2019

Ordfører: Per Kristian Lunden – Arbeiderpartiet Varaordfører: Steinar Johansen – Kristelig folkeparti (permisjon fra 28.01.16). Elen R. Lauvhjell – Arbeiderpartiet (fungerende varaordfører)		
Arbeiderpartiet (13) Elen Regine Lauvhjell Sigbjørn Tønnesland Tove Hansen Bente Trulsvik Ole Henrik Grønn Torhild Karoline Gregersen Gry Pedersen Ragni MacQueen Leifson Jens Høibø (permisjon fra 01.09.16) Øystein Vereide Ister Muhamud Ali Paal Eckhoff Salvesen Ruqia Abdullahi Ali (fra 01.09.16)	Høyre (5) Petter Emil Gundersen Mona K. Stray Rambo (permisjon fra 01.09.16) Geir Skjevling Arnesen Lars Ole Røed Mads Henrik Sandnes Dag A. L. Songe (fra 01.09.16)	Venstre (5) Dag Jørgen Hveem Stian Lund Sara Sægrov Ruud Willy Thorsen Espen Hageli Henriksen
Miljøpartiet De Grønne (1) Rune Hansen	Fremskrittspartiet (2) Magnus Stø Kittelsen Stig Olaf Olsen	Kristelig folkeparti (2) Lill Jorunn Bredal Larsen
Senterpartiet (1) Ragnhild Dietrichson		

3.5 ANDRE STYRER OG RÅD

3.5.1 Barnas bystyre

Barnas bystyre består av representanter fra elevrådene i grunnskolen. Elevrådene får en opplæring i forkant og de utarbeider spørsmål til politikere og de vedtar en fordeling av midler som er øremerket elevenes ønsker for skolene. Barnas Bystyre arrangeres en gang per skoleår, med 8 representanter fra Risør barneskole og 4 representanter fra hver av de andre skolene. I møte med kommunens administrasjon og politikere får alle representantene stille et spørsmål hver om tema som opptar dem. I etterkant avgjør barnas bystyre fordeling av kr. 50 000,- som bystyret har til disposisjon. I 2016 ble fordelingen vedtatt slik:

Sønedeled skole skal motta kr 20 000,- dette året mens de resterende kr 30 000,- går til fordeling etter avstemning. Barnas Bystyre har enstemmig vedtatt at årets beløp på kr 30 000,- skal fordeles slik:

Hope skole:	5 000 kr til fuglerede huske
Sønedeled skole:	7 000 kr (i tillegg til 20 000). Tørkeskap/renovering av ballbinge
Risør barneskole:	9 000 kr til basketballkurver
Risør ungdomsskole:	9 000 kr til bordplater/bukker

3.5.2 Barne- og ungdomsråd

Bystyret vedtok i mars 2013 retningslinjer for barne- og ungdomsrådet (BUR). BUR skal være et talerør og en felles arena for saker som er aktuelle for barn og unge i Risør. Gjennom demokratiske prosesser skal BUR gi barn og ungdom i Risør opplevelse av å bli tatt på alvor og ha reell innflytelse. Det ble gjennomført tre møter i 2016.

Funksjonstiden for medlemmene er to år. Medlemmer til BUR velges for hvert skoleår ved skolestart, så i løpet av et kalenderår har rådet to ulike sammensetninger. BUR består av to representanter valgt av elevrådene fra henholdsvis Risør barneskole, Sønedeled skole, Hope skole, Risør ungdomsskole og Risør videregående skole, i alt 10 medlemmer. Rådet hadde jevn kjønnsfordeling.

3.5.3 Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

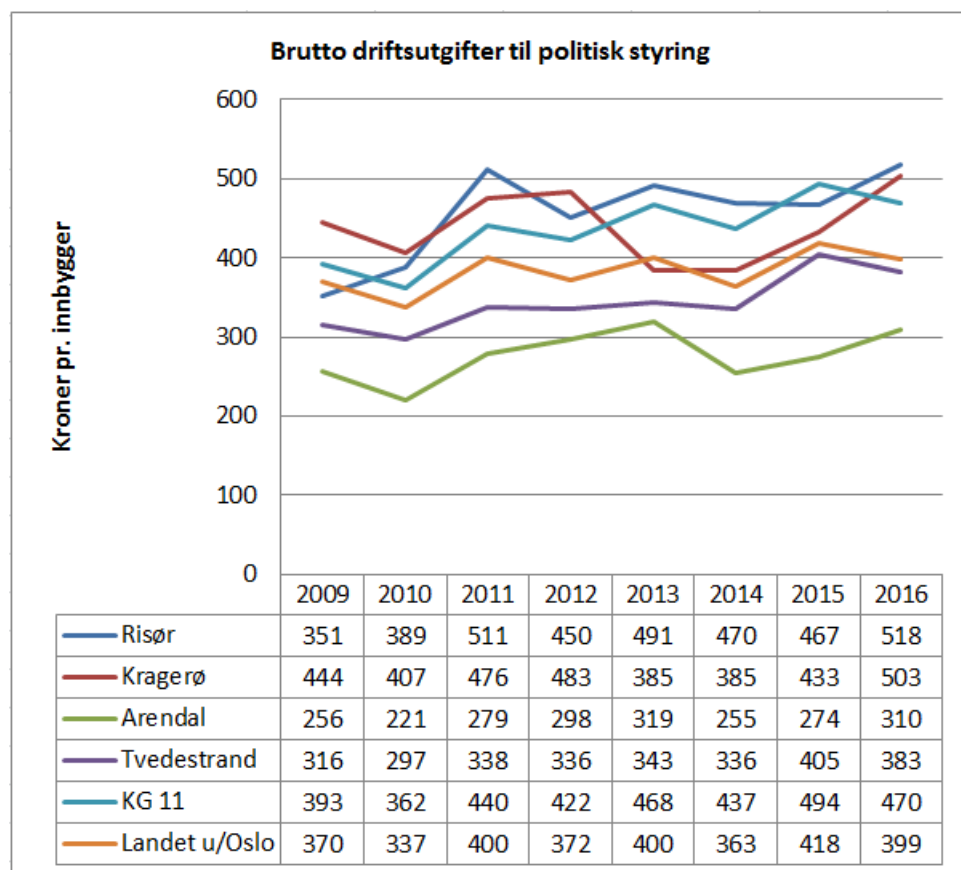
Rådet har i 2016 hatt syv møter og behandlet 29 saker. Tre av møtene var helt eller delvis felles med eldrerådet. Rådets årsberetning finnes på kommunens hjemmeside.

3.5.4 Eldrerådet

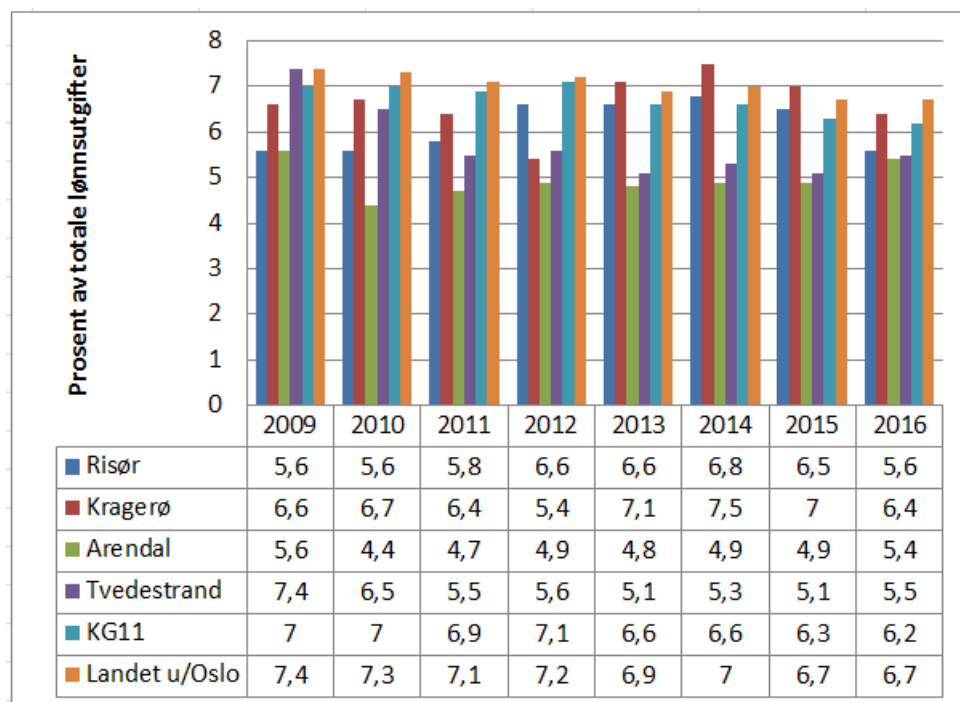
Eldrerådet har i 2016 hatt ni møter og behandlet i alt 41 saker.

Tre av møtene var helt eller delvis felles med rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Eldrerådets årsmelding finnes på kommunens hjemmeside.

3.6 UTGIFTER TIL POLITISK STYRING

Figur 3: Brutto driftsutgifter til politisk styring i kroner pr. innbygger (Kilde: KOSTRA tabell 04937)

Figur 4: Lønn styring og kontrollvirksomhet i % av totale lønnsutgifter (Kilde: KOSTRA tabell 04937)

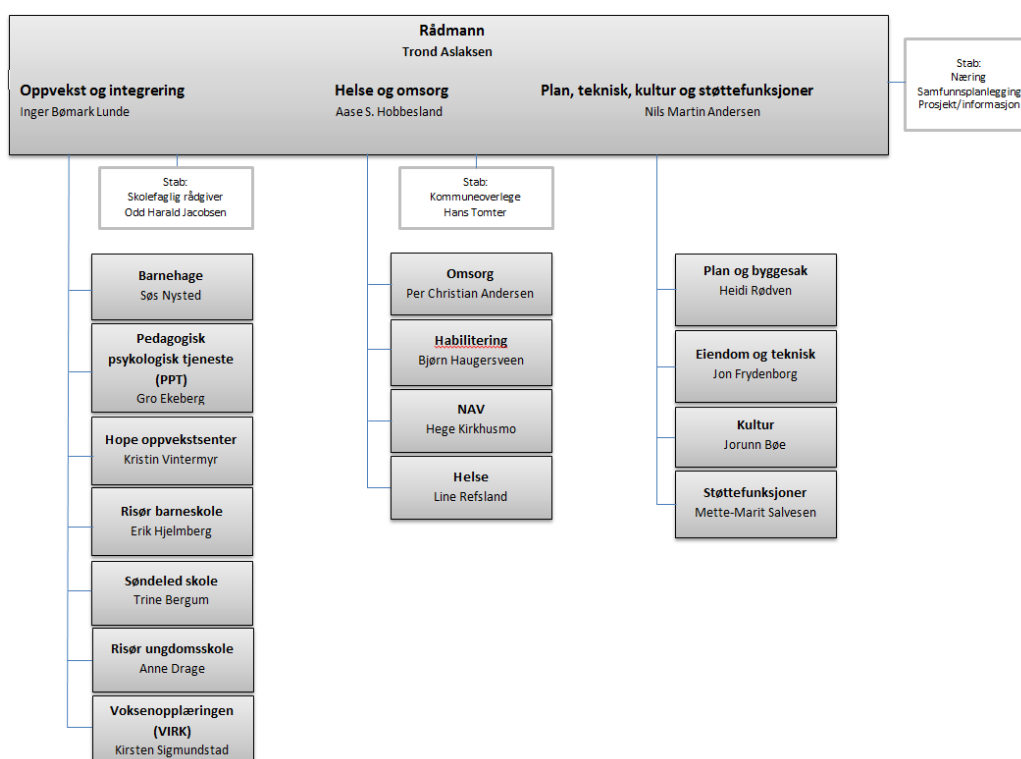
4) Den kommunale organisasjonen

4.1 ORGANISASJONSKART

Risør kommune som organisasjon er i kontinuerlig endring og det er stadige tilpasninger for å utnytte ressursene best mulig.

1. januar 2016 ble barneverntjenesten skilt ut fra område Helse og omsorg, og underlagt Gjerstad kommune i den interkommunale enheten Barneverntjenesten Øst i Agder. Det ble gjennom 2016 gjort forberedelser til opprettelse av den nye enheten for bosetting og integrering (EBI), med blant annet en gradvis overføring av personell og oppgaver knyttet til flyktingetjenesten fra NAV før full iverksetting 1. januar 2017.

Figur 5:
Administrativt
organisasjonskart
2016

4.2 INTERN FORDELING I RÅDMANNSGRUPPA

RGR: rådmannsgruppa (alle), TRAS: rådmann Trond Aslaksen, NMA: kommunalsjef Nils Martin Andersen; ASH: kommunalsjef Aase Synnøve Hobbesland; INLU: kommunalsjef Inger Susanne Bømark Lunde

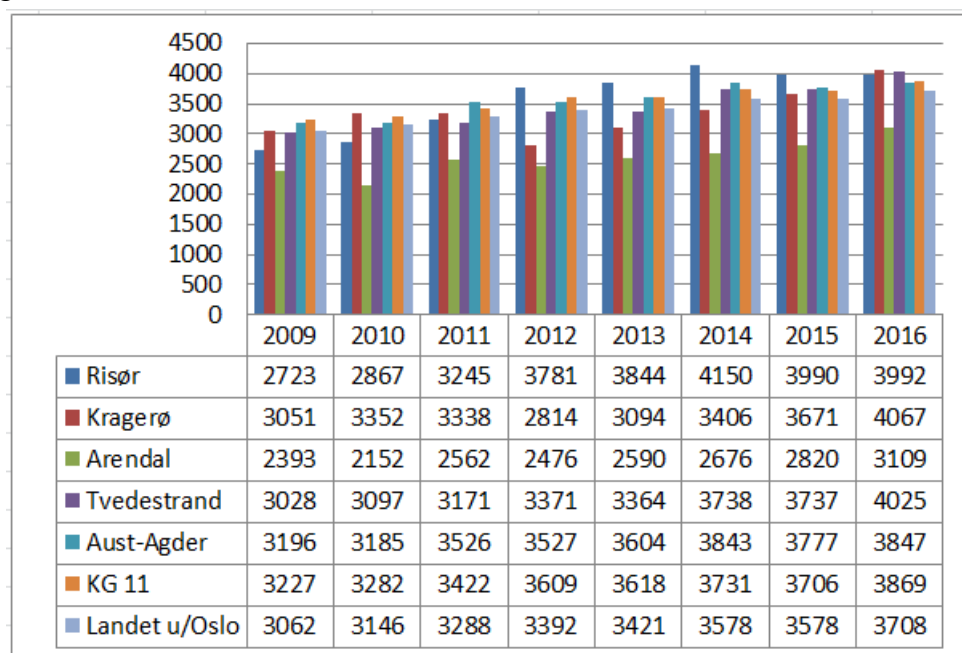
Hovedoppgaver/ansvarsområder	Ansvar
Strategisk overordnet lederansvar	RGR
Overordnet samfunnsutvikling	RGR
Interkommunalt samarbeid	RGR
Næring	TRAS
Hovedkontakt mellom politisk og administrativt nivå	TRAS
Informasjon / kommunikasjon	NMA
Internkontroll, HMS og Tjenestekvalitet	ASH
Beredskap	NMA
Boligkoordinerende Enhet (BKE)	NMA
Skoleeierrollen	INLU
Oppfølging av planer	TRAS
Organisasjonsutvikling	TRAS
Koordinerende enhet (KE)	ASH
Kompetanse	INLU
Stabsfunksjoner	Ansvar
Næring	TRAS
Juridisk/politisk	TRAS
Samfunnsplanlegging	NMA
Byantikvar	NMA
Kommuneoverlege/samfunnsmedisin	ASH
Prosjekt/informasjon	NMA
Skolefaglig rådgiver	INLU
Primærkontakt for virksomhetslederne, inkludert personalansvar	Ansvar
Barnehage, skole og voksenopplæring - Enhet for barnehage - Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) - Barneskolene - Risør ungdomsskole - Voksenopplæringen (VIRK)	INLU
Helse og omsorg - Enhet for omsorg - Enhet for habilitering - NAV - Helse - Helse- og sosiallederforum Østre Agder med underutvalg - Regionsamarbeid – velferdsteknologi/E-helse	ASH
Plan, teknisk, kultur og støtte - Enhet for plan og byggesak - Enhet for eiendom og teknisk - Enhet for kultur - Enhet for støttefunksjoner	NMA

4.3 UTGIFTER TIL ADMINISTRASJON

Å sammenligne KOSTRA tall med andre kommuner enkeltvis er trolig mindre relevant enn å se utviklingen i Risør kommune over tid og sammenligne med gjennomsnitt av flere kommuner. Dette blant annet fordi kommunene fører utgifter til ledere forskjellig. Noen, som Risør, definerer hovedsakelig ledere som administrasjon, mens de i mange andre kommuner føres på drift.

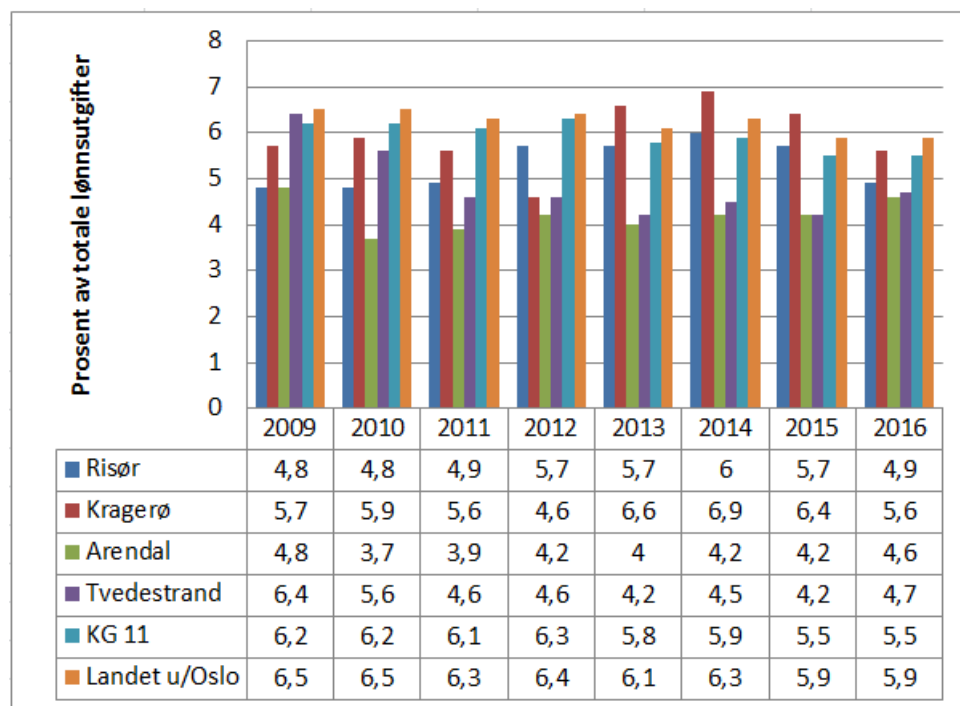
Utgiftene til administrasjon økte suksessivt fra 2009 – 2014, før de gikk ned i 2015 og har holdt seg på samme nivå i 2016. I samme periode har utgiftene i de øvrige kommunene i sammenligningen fortsatt å stige. Nivået i Kostragruppe 11 har nærmet seg nivået for Risør kommune, og Kragerø og Tvedestrand har nå gått forbi Risør.

Figur 6:
Brutto driftsutgifter
til administrasjon i
kroner pr. innbygger
(Kilde: KOSTRA
tabell 04937)

Den samme utviklingen ser vi i andelen lønnsmidler til administrasjon i prosent av de totale lønnsutgiftene.

Figur 7:
Lønn administrasjon
i % av totale
lønnsutgifter
(Kilde: KOSTRA
tabell 04937)

4.4 KOMMUNENS STYRINGSVERKTØY

Kommunen har fortsatt sitt arbeid med justeringer i styringssystemet. Årshjulet slik det er omtalt i kapittel 2 er etablert og styringsdokumentene revideres kontinuerlig. Fra 2009 kom enhetenes virksomhetsplaner på plass og fra 2012 har handlingsprogram og økonomiplan blitt utarbeidet som et samlet dokument. Kommuneplan 2014-2025 ble vedtatt høsten 2014. Kommuneplanen skal være utgangspunkt for all vår virksomhet, og alle dokumentene i årshjulet.

Arbeidet med å finne gode indikatorer for å vise utvikling i tjenestekvalitet og måloppnåelse i kommuneplanen vil fortsette.

4.5 KOMPETANSEUTVIKLING

Kommunen har en aldrende arbeidsstokk og vil være nødt til å rekruttere mange nye årsverk de neste årene. Det blir en utfordring å få tak i nøkkelressursene som vi er avhengige av. I denne sammenheng er det viktig å ha sterke fagmiljøer og interessante arbeidsoppgaver samt å kunne tilby relevant etter- og videreutdanning.

Det har ikke vært tilgjengelige ressurser til å fullføre arbeidet med samlet kompetanseplan i 2016, men det jobbes jevnlig med kompetanseheving i de enkelte enhetene. Dette kommenteres nærmere av den enkelte enhet i årsmeldingene.

4.6 LÆRLINGER

Risør kommune vedtok høsten 2015 at det skal være 15 lærlinger til enhver tid dersom det er kvalifiserte søkere. I tillegg kan vi ta inn ytterligere 5 lærlinger under forutsetning av at det kan finansieres.

I 2016 har det vært 15 lærlinger.

Lærlingene var fordelt slik; 3 lærlinger på barne- og ungdomsfag, 11 på helsefag og 1 kontorfaglærling.

4.7 SYKEFRAVÆR

Tabell 1:
Sykefravær 2013-
2016 pr. enhet

Enhet/avdeling	2013	2014	2015	2016
Habilitering	10,50	10,64	9,6	6,95%
Omsorg	7,80	8,90	6,67	7,36%
Kultur drift	0,96	5,11	0,2	1,51%
Byggesak	1,58	6,21	1,72	3,15%
Teknisk drift/eiendom	10,74	8,92	6,3	5,4%
Barnehage/barneskole	11,64	6,66	5,7	6,1%
Ungdomsskole	8,42	3,97	5,2	5,83%
VIRK		2,62	3,83	6,84%
NAV		8,64	8,76	4,9%
Sentraladministrasjonen	2,52	2,04	1,83	8,35%
Totalt	8,09	7,79	6,3	6,46%

Det er en liten økning i sykefraværet fra 2016 til 2017, men den er så liten at det ikke er grunnlag for bekymring. Målet i IA- avtalen vår er at vi i 2. kvartal 2018 skal ha et sykefravær på 5,6%. Det er det samme målet man har for hele landet.

I 2016 er det spesielt gledelig å se nedgangen i sykefraværet i habiliterings-tjenesten. Sentraladministrasjonen har i midlertid hatt en stor økning i sykefraværet i 2016, og deler av dette skyldes arbeidssituasjonen.

For Risør kommune som helhet har det vært en positiv utvikling i sykefraværet de siste årene, og det viser at det er viktig å ha fokus på dette arbeidet.

Sykefraværsutviklingen følges tett, og samarbeidet med bedriftshelsetjenesten, NAV og Arbeidslivssenteret fungerer godt.

4.8 INTERNKONTROLL OG HMS

Risør kommune benytter det nettbaserte kvalitetssystemet QM+ for tilgjengeliggjøring av internkontrollrutiner, håndbøker, instruksjer og sentrale lovverk. QM+ benyttes også til rapportering av avvik innen HMS og tjenestekvalitet. Det jobbes kontinuerlig med forbedringstiltak innen HMS og tjenestekvalitet, deriblant dokumentasjon, rapportering og kompetansheving i bruk av QM+. Internkontroll skal være et fast punkt på dagsorden i Rådmannens ledermøte og i områdemøtene. Avviksrapport går igjennom hvert kvartal.

4.8.1 HMS-arbeid

Virksomhetslederne har det utøvende HMS-ansvaret for sine respektive enheter, det vil si for de tilsatte som de har arbeidsgiveransvaret for.

HMS arbeidsgruppe, bestående av kommunalsjef (leder), personalsjef, personalrådgiver, hovedverneombud og rådgiver i rådmannens stab (sekretær), ble etablert i juni 2013 og avholdt seks møter i 2016. Planlegging og gjennomføring av medarbeiderundersøkelse, vernerunder med aktiviteter i QM+, rapportering og opplæring samt justeringer av struktur og skjema i QM+ og rutine revisjon var blant de viktigste sakene. Ansattportalen benyttes til å formidle nyheter om nye/endrede rutiner internt.

4.8.2 Vurdering av avviksrapportering siste år

Bruken av QM+ som rapporteringssystem endrer seg i takt med fokus og kunnskap. Antall meldinger sier derfor lite om i hvilken grad

internkontrollsystemet fungerer etter hensikten. Arbeidet med å legge til rette for mest mulig hensiktsmessig bruk fortsatte også i 2016.

Se videre omtale i enhetenes årsmeldinger.

År	Eiendom*	Avvik HMS	Skademelding ansatt
2012	80	188	83 (9)
2013	226	368	468 (19)
2014	212 (2) + 258 (6)	134 (6)	246 (17)
2015	186 + 187 (1)	99 (4)	241 (2)
2016	194 (1) + 288 (2)	137 (2)	357

* Tallene inkluderer Arbeidsseddel vaktmester og Observasjonskort eiendom. Avviste meldinger i parentes.

4.8.3 Tiltak for å redusere avvik

Den enkelte enhet følger opp registrerte avvik fortløpende, og har i ulik grad jobbet med samlerapportene. HMS arbeidsgruppe har gått igjennom rapporteringen samlet hvert kvartal og stilt systemspørsmål i tilknytning til disse.

4.8.4 IKT-sikkerhet og sårbarhet

I følge instruks for informasjonssikkerhet for DDØ kommunene (godkjent av rådmennene 4.10.13), skal kommunens sikkerhetsansvarlig rapportere til rådmannen i forbindelse med ledelsens årlige gjennomgang. Resultatet skal dokumenteres i kommunens årsmelding og skal være grunnlag for eventuelle forbedringer.

Nevnte instruks pålegger sikkerhetsansvarlige i kommunene å danne et faglig nettverk. Et slikt nettverk har eksistert siden opprettelsen av instruksen i 2013.

Nettverket har for 2016 valgt å skrive en felles årsberetning for alle kommunene i DDØ samarbeidet. I tillegg til den felles årsberetningen, kan den enkelte sikkerhetsansvarlige supplere med særskilte opplysninger fra egen kommune.

Nettverk for sikkerhetsansvarlige

Instruksen legger føringer for hvordan informasjonssikkerhetsarbeidet skal gjennomføres i DDØ kommunene. Dette kan deles i hovedpunkter slik:

- Innledning
- Sikkerhetsmål og strategier
- Organisering
- Prosedyrer

Fagnettverket har siden opprettelsen foretatt endringer i arbeidsform basert på erfaringer, “veien blir til mens vi går den”, utskiftninger av personell, nye utfordringer knyttet til bruk av IKT og digitalisering, samt ny og bedre kunnskap i nettverket.

Nettverket jobber utfra et årshjul, og har vedtatt følgende form:

Medlemmer: Sikkerhetsansvarlige i alle kommunene og enhetsleder DDØ

Møtefrekvens: Fire møter pr. år (fortrinnsvis)

Møtested: Vegårshei

Referat: Arkiveres i alle kommuner

Gruppas navn: DDØ sikkerhetsforum

Aktivitet i 2016

Aktivitetene i DDØ sikkerhetsforum oppsummeres i kortform slik:

- To møter
- Gjennomgang / repetisjon av instruks og mandat
- Behandlet 12 saker, deriblant:
 - Informasjon om endret strategi i DDØ
 - Gjennomgang av enkelte programmer / fagsystemer
 - Vurdering av arbeidet med ROS analyser
 - Definisjon av roller og funksjoner
 - Gjennomgang av prosedyrer
 - Gjennomgang av Datainstruks med vedlegg
- Utveksling av erfaringer og utfordringer
- Det jobbes kontinuerlig med å få til bedre flyt (digitalisering) av skjemabruk

Det ligger til den enkelte sikkerhetsansvarlige å følge opp disse sakene i egen kommune:

- Oppfølging / implementering av instruksverk
- Herunder:
 - Internkontroll i enhetene
 - Underskrevet datainstruks for alle ansatte
 - Oversikt og ajourføring av oversikt for fagsystemer
 - Autorisering av medarbeidere for nødvendige fagprogrammer
 - Foreta nødvendige ROS-analyser

Deltakere fra kommunene

- Ståle Sjaavaag, Risør
- Lasse Fosse, Gjerstad
- Trine K. Agersborg, Åmli
- Rune Johansen, DDØ
- Anne-Grete Glemming, Vegårshei

Tvedestrand kommune har ikke deltatt i DDØ-sikkerhetsforum i 2016.

Ny medarbeider i Tvedestrand er med fra 2017.

Informasjonssikkerhet og personvern Risør kommune i 2016

Risør kommune har i tillegg til deltagelse i DDØ sikkerhetsforum, satt ned en kommunal arbeidsgruppe som består av kommunalsjef, rådgiver, personvernombud og arkivansvarlig. Arbeidsgruppa følger opp årshjul for informasjonssikkerhet og personvern, meldte avvik innenfor området og forbedringsarbeid. Arbeidsgruppa har hatt to møter i 2016.

Risør kommune har laget en personvernerklæring og har valgt personvernombud. Personvernombudets oppgave er

- føre oversikt over virksomhetens behandlinger av personopplysninger
- passe på at ledelsen i virksomheten har etablert et system for internkontroll
- bistå personer som er registrert hos virksomheten (kunder/borgere)
- besvare spørsmål om personvern internt i virksomheten

- være rådgiver for den ansvarlige for behandlingen av personopplysningene
- peke på brudd på personopplysningsloven overfor ledelsen
- være en kontaktperson ved henvendelser fra Datatilsynet
- holde seg orientert om utviklingen innen personvern

4.9 ARBEIDSMILJØUTVALGET (AMU)

AMU skal ha likt antall medlemmer fra arbeidsgiver- og arbeidstakersiden. På arbeidsgiversiden er det to representanter fra Formannskapet samt rådmann, personalsjef og enhetsleder for omsorg, og på arbeidstakersiden er det hovedverneombud, Norsk sykepleierforbund, Delta, Utdanningsforbundet og Fagforbundet.

Personlrådgiver er sekretær i utvalget. Bedriftshelsetjenesten er også til stede på AMU møtene.

Ledervervet veksler mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden, og i 2016 er det rådmann som har ledet AMU. Det ble holdt tre møter.

Saker som er behandlet i AMU i 2016 er: sykefraværet hvert kvartal, budsjett, rapportering om skademeldinger og vernerunder, årshjul for AMU og prosjektering av brannstasjon/ nybygg.

4.9.1 Risør kommunes arbeidsmiljøpris

Risør kommune har innført en arbeidsmiljøpris som skal være en påskjønnelse for systematisk og målrettet innsats for å utvikle og forbedre arbeidsmiljøet. Den deles ut hvert til den avdelingen/gruppen/enkeltpersonen som har gjort en ekstraordinær innsats for å bedre det fysiske og/ eller det psykososiale arbeidsmiljøet i kommunen.

I 2016 ble det ikke delt ut noen arbeidsmiljøpris.

4.10 LIKESTILLING

4.10.1 Kjønnssfordeling på områdenivå

Kjønnssfordelingen blant ansatte i kommunen fordelt på de ulike områdene er som vist under.

Andel kvinner og menn

	Alle	Omsorg	Skole	Barnehage	Øvrige
Andel kvinner	80 %	83,20 %	85,80 %	100 %	48 %
Andel menn	20 %	16,80 %	14,80 %	0,00 %	52 %

I denne oversikten omfatter omsorg enhetene; habilitering, omsorg og helse.

Skole omfatter alle skolene inkl. VIRK og Hope oppvekstsenter, barnehagene er de to kommunale barnehagene Fargeskrinet og Trollstua.

Øvrige, er da de resterende enhetene.

Det er liten endring i kjønnssfordelingen fra år til år.

4.10.2 Lønnsforskjeller kvinner/menn fordelt på stillingsnivå

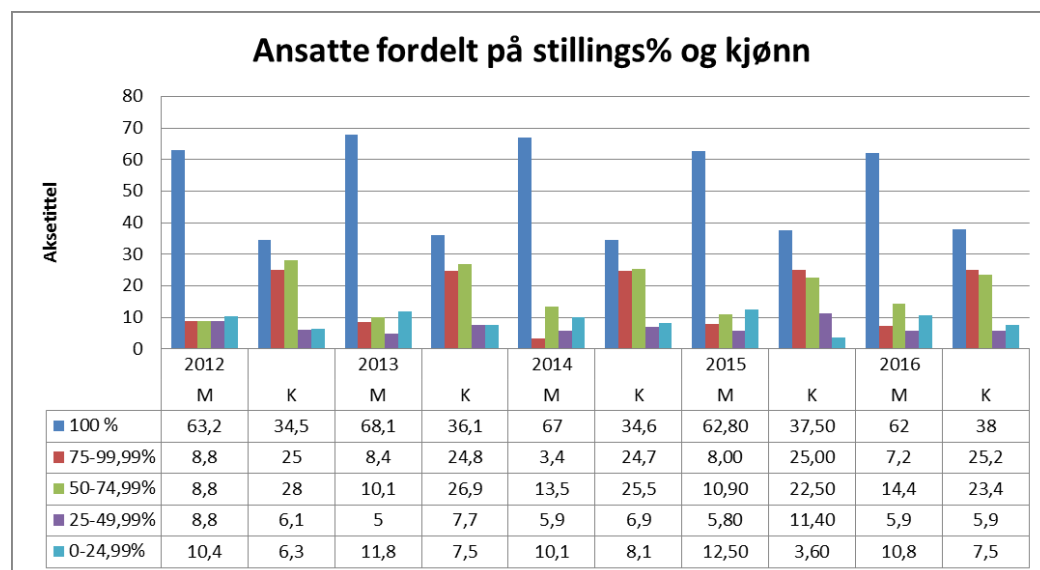
I Risør kommune, som i kommunesektoren for øvrig, har vi et minstelønssystem inndelt etter etterspurt kompetansenivå hvor den ansatte lønns plasseres etter en lønnsansiennitetsberegning. Dette er kjønnsnøytrale lønnsfastsettelseskriterier.

Risør kommune har fokus på likelønn, og sammen med organisasjonene er vi opptatt av å ha kjønnsnøytrale kriterier ved de lokale forhandlingene.

4.10.3 Ansatte fordelt på stillingsprosent og kjønn

Figur 8:

Ansatte fordelt på stillingsprosent og kjønn

Det er ikke de store endringene i stillingsstørrelsene fra år til år. 62 % av mennene har 100 % stilling, mens det samme tallet for kvinner er 38 %. Ser vi på andelen menn og kvinner som har 75 % stilling eller mer, så er tallet 69,2 % for menn og 63,2 % for kvinner.

For stillinger mellom 50 % og 75 % har 23,4 % av kvinnene dette, og 14,4 % av mennene.

Det er kun 13,3 % av kvinnene som har 50 % stilling eller mindre, mens for mennene er det 16,5 %.

4.10.4 Sykefravær fordelt på kjønn

Risør kommune følger den samme tendensen som landet for øvrig ved at kvinner har et høyere sykefravær enn menn.

4.10.5 Seniortiltak

I 2015 vedtok bystyret at seniortiltakene skulle fases ut i 2016, ved at de som allerede hadde seniortiltak fikk forlenget disse ut 2016. Ingen nye seniorer (ansatte over 62 år) skulle få tilbud om disse seniortiltakene.

Samtidig ble beløpet for seniortiltakene redusert, slik at økt lønn eller antall fridager ble halvert.

4.10.6 Tiltak for bedre likestilling

1. Risør kommune avsluttet et prosjekt om heltid/ deltid i 2015. Det ble ikke besluttet å igangsette noen tiltak, men at det ble opp til enhetene og deres tillitsvalgte å iverksette tiltak hvis man ble enige om det. Utover det fortsetter man som tidligere ved at ansatte får økt stillingsstørrelse ved fortrinnsrett jf. HTA og Aml.loven.
2. Det vil fortsatt være kjønnsnøytrale kriterier ved lønnsfastsetting og lønnsforhandlinger. Kvinner og menn behandles likt ved lokale lønnsforhandlinger.
3. Ved utlysning av undervisningsstillinger i skolen vil menn bli oppfordret til å søke. Det samme gjelder for ansettelser i barnehagene.
4. Risør kommune tilrettelegger arbeidstiden for blant annet omsorgsoppgaver, nedsatt funksjonsevne og religiøse høytider.

4.11 ETIKK

4.11.1 Verdidokument

Risør kommunes verdidokument er utviklet av de ansatte selv og har følgende kjerneverdier:

- Løsningsorientert
- Trygghet
- Åpenhet
- Likeverd

Rådmannen oppfordrer alle ansatte til å bruke verdidokumentet som utgangspunkt for å utvikle organisasjonskulturen i Risør kommune.

Bruken varierer fra enhet til enhet. Noen har innført egne verdidager for hele enheten med fokus på arbeidsmiljø og trivsel, mens andre tar det frem i allmøter og ledermøter. Dokumentet har også vist seg å være svært nyttig for å få til god dialog i vanskelige personalsituasjoner.

4.11.2 Etiske retningslinjer for ansatte

Risør kommunes etiske retningslinjer for ansatte ble vedtatt i administrasjonsutvalget i april 2012.

4.11.3 Styrevervregisteret

Kommunesektorens organisasjon (KS) mener at kommunen på bakgrunn av sin funksjon og rolle er avhengig av at allmennheten har tillit til at myndighetsutøvelse og produksjon ivaretas på en best mulig måte. En måte å styrke kommunesektorens omdømme på er at det skapes åpenhet knyttet til hvilke roller enkeltpersoner har, slik at mistanke om dobbeltroller unngås. KS har derfor opprettet et webbasert styrevervregister (<http://www.styrevervregisteret.no/>).

Risør kommune har knyttet seg til Styrevervregisteret. Kommunens folkevalgte og administrative ledere kan her registrere sine verv og økonomiske interesser. Registreringen er frivillig for både folkevalgte og administrasjonen. Per 24. mars 2017 er det 76 folkevalgte mot 113 i 2015 og 20 i 2013; og 44 ansatte mot 28 i 2015 og seks i 2014 som har registrert seg.

4.11.4 Innkjøp

Risør kommune er med i innkjøpssentralen Offentlig Fellesinnkjøp på Agder (OFA). Samarbeidet er organisert som et interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27, og består av begge fylkeskommunene og 23 av kommunene på Agder samt ti andre kommunale og statlige enheter. OFA har i sine utfyllende retningslinjer en egen bestemmelse om etisk handel.

4.12 BEREDSKAP

I 2016 har Fylkesmannen gjennomført utvidet tilsyn av Risør kommunes beredskapsplaner. Inkludert i tilsynet har Fylkesmannen og kommunen i samarbeid gjennomført kurs i presse/informasjonsåndtering, beredskapssamling eller beredskapsdag, og en heldags øvelse med hele organisasjonen involvert. I oppsummeringen av tilsynet kom det frem 6 merknader og ingen avvik. Alle merknader er besvart med planer og tiltak. Også øvelsen avdekket noen læringspunkter som er systematisert og vil bli tatt med i det videre arbeidet. Tema for øvelsen var en trafikkulykke i sentrum på 17. mai der barnetoget ble rammet.

Tidlig i november var det et stort snøfall som satte deler av kraftnettet ut av funksjon. For Risør var dette kortvarig og gav bare mindre utfordringer, men situasjonen ble fortløpende overvåket med tanke på om det skulle settes krisestab. Ellers har det ikke vært situasjoner eller hendelser der krisestab har blitt vurdert.

I 2016 har vi hatt opplæring i bruk av nødnett/ helsenett. Gjennom innkjøp til fastlegene ble også to radioterminaler forbeholdt kriseledelsen.

Risør kommune deltar i det uformelle Beredskapskoordinator nettverk Østre Agder, hvor det er 3-5 samlinger. Dette er en nyttig arena for utveksling av erfaringer med de andre kommunene, men også nyttig fordi det sterkt vil forenkle kontakten mellom kommunene i en beredskapssituasjon.

5) Økonomisk resultat – vurderinger og kommentarer

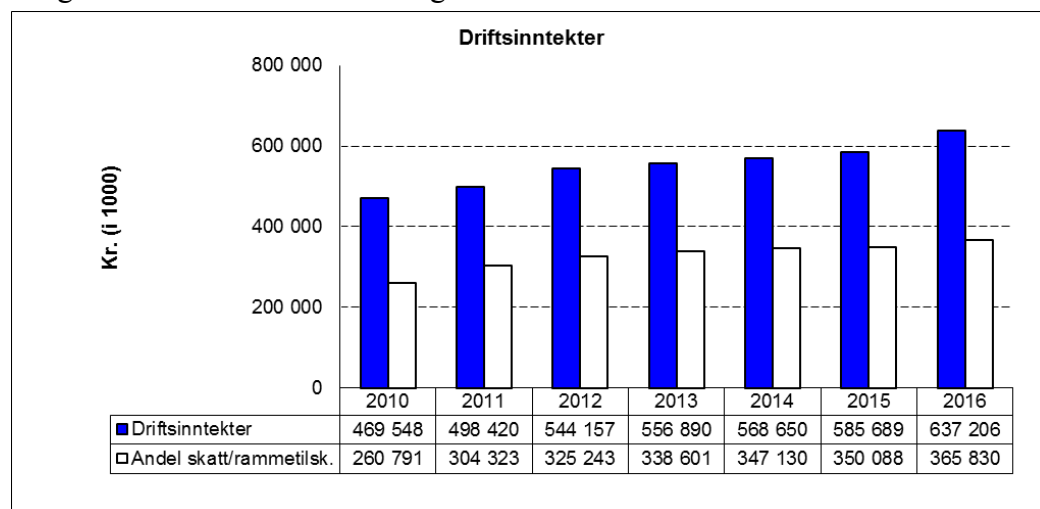
5.1 DRIFTSRESULTAT

5.1.1 Driftsinntekter, driftsutgifter, skatt- og rammetilskudd

Driftsinntekter

Diagrammet under viser utviklingen i kommunens driftsinntekter de siste årene.

Figur 9:
Driftsinntekter i
perioden 2010-2016
(Kilde: Risør
kommunes regnskap)

Som vi ser vokser driftsinntektene over tid gradvis og relativt jevnt.

Kommunens hovedinntektskilder er

- Skatter
- Rammetilskudd fra staten
- Andre inntekter som brukerbetalinger (spesielt innenfor VAR og pleie/omsorg), refusjoner og tilskudd

Veksten i totale driftsinntekter fra 2015 til 2016 er på ca. 51,5 mill. eller ca 8,8 %, og er dermed vesentlig økning sammenlignet med tidligere år.

Hovedelementene i den høye veksten ligger i økte skatteinntekter, økte overføringer fra staten og refusjoner.

Økt antall flyktninger gir økte tilskudd i flere enheter og bidrar til inntektsveksten med ca 12 mill fordelt med ca 7 mill på Enslige mindreårige og 5 mill på flyktningetjenesten. Skatteinntekten øker med ca 19,5 mill, mens rammetilskuddet reduseres med ca 3,8 mill pga skatteutjevningen. Salgs- og leie-inntekter og brukerbetaling øker med ca 5,1 mill, og økte refusjoner og overføringer med ca 17 mill, hvorav refusjoner på Enslige mindreårige og ressurskrevende tjenester utgjør ca. 10 mill.

Veksten i skatteinntektene ble på ca. 13,2 %, som er vesentlig høyere enn forventet både fra lokalt og nasjonalt hold. Risør kommune hadde høyest skattevekst i fylket hvor snittet lå på ca 9,0 % fra 2015 til 2016. Gjennomsnittlig skattevekst i landet ble på 9,7 % fra 2015 til 2016.

Risør kommune endte opp med en skatteandel på ca 84,2 % av landsgjennomsnittet som er en ytterligere forbedring fra 2015 på ca 3,3 %. Risør

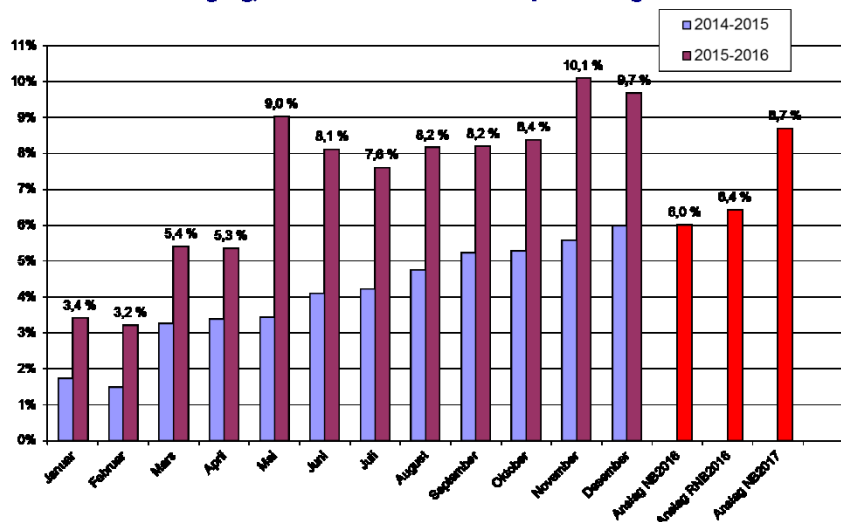
fikk en skatteinntekt på kr.24.187 pr innbygger mot 21.405 i 2015. Landsgjennomsnittet ligger i 2016 på kr.28.733 pr innbygger.

Skatteveksten ble på nasjonalt nivå lagt på 6 % i budsjettet, men ble i Kommuneproposisjonen i mai oppjustert med til 6,4 %.

Skatteveksten fra mai tok seg meget godt opp og varte ut året. Mesteparten av skatteveksten skyldes at personlige skatteyttere foretok en tilpasning til skattereformen i 2016 ved å ta ut store utbytter fra selskapene i 2015. Merskatteveksten forventes dermed ikke å kunne videreføres og påvirke skatteveksten i 2017 og fremover.

Skatteutviklingen gjennom året sammenlignet med 2015 kan sees i tabellen nedenfor.

Skatteinnngang, akkumulert - kommunene - pst-ndring fra året før

Figur 10:
Skatteinnngang,
akkumulert - kommunene
- % -endring fra året før

Den gode skatteinnngangen lokalt innebærer at behovet for «inntektsutjevning» reduseres, og skatteveksten på ca 13,2 % reduseres til ca 8,9 % når man tar med reduksjonen i inntektsutjevningen. Et positivt aspekt ved tallene er jo at næringslivet tilsynelatende har hatt gode år når vi ser på skatteveksten i kommunen, samtidig som man kan være litt bekymret med tanke på utviklingen i arbeidsledigheten og bortfall av viktige lokale næringsaktører de siste årene.

Inntektsutjevningen klassifiseres sammen med rammetilskuddet og bidrar, som følge av høy skatteinntekt, negativt på utviklingen i dette. Risør kommune fikk en reduksjon i rammetilskuddet fra 2015 på ca 3,8 mill, tilsvarende -1,85 % nedgang, hvorav redusert inntektsutjevning utgjorde ca 4 mill. (16,6 %)

Totalt har Risør kommune en vekst i skatt og rammetilskudd på ca 15,7 mill fra 2015, tilsvarende ca 4,5 %.

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Rev. Budsjett	Regnskap 2016	Avvik
Skatt på inntekt og formue	147 885	148 117	153 496	167 375	13 879
Rammetilskud fra stat	165 649	167 351	168 242	168 241	-1
Inntektsutjevning	24 452	33 378	30 264	20 379	-9 885
Skjønnsmidler	4 049	1 400	1 400	1 400	0
Distriktstilskudd	8 052	8 275	8 275	8 275	0
Sum	350 087	358 521	361 677	365 670	3 993

For 2016 endte skatt og rammetilskudd med ca 4 mill bedre enn revidert budsjett. Skatteinntekten isolert ble ca 19 mill bedre enn opprinnelig budsjett,

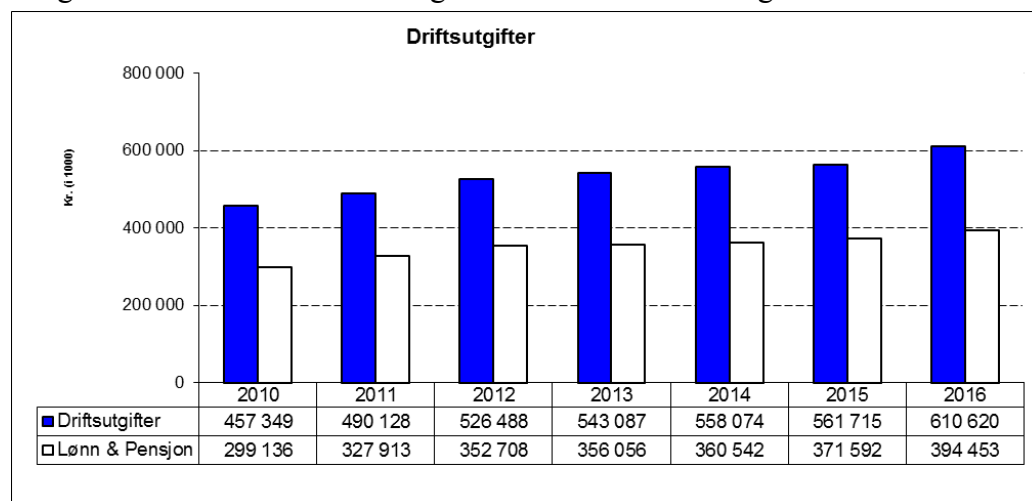
men nedjusteres i rammetilskuddet gjennom redusert inntektsutjevning med ca 13 mill. Skatt og rammetilskudd har følgelig vært en vesentlig bidragsyter til at kommunen har et solid resultat i inntektsåret.

Se detaljregnskap vedlagt for spesifisering av enkeltpostene under hver hovedpost.

Driftsutgifter

Diagrammet under viser utviklingen i kommunens driftsutgifter de siste årene.

Figur 11:
Driftsutgifter i
perioden 2010-2016
(Kilde: Risør
kommunes
regnskap)

Kommunens driftsutgifter består av

- Lønn og sosiale utgifter utgjør 64,6 % av totale driftsutgifter. (reduksjon på ca. 1,55 %)
- Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal produksjon utgjør 11,9 % av driftsutgiftene. (økning på ca. 0,48 %)
- Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal produksjon utgjør 14,26 % av driftsutgiftene. (Økning på ca 1,62 %)

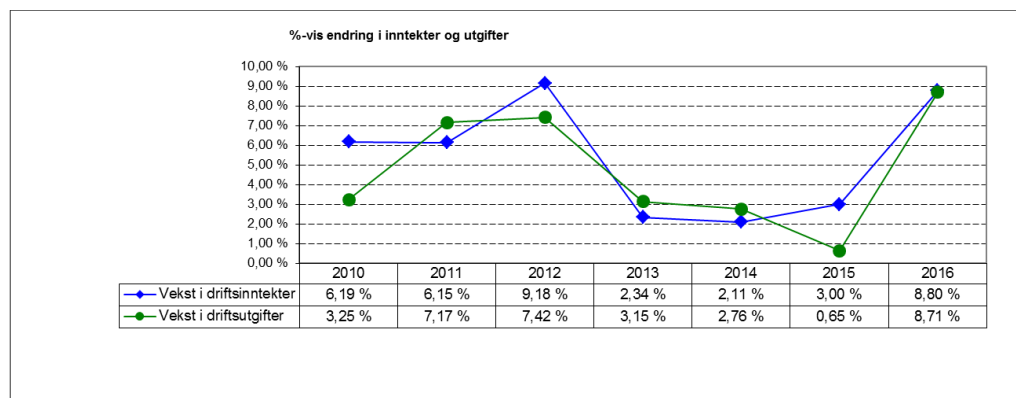
Veksten i totale driftsutgiftene fra 2015 til 2016 er på ca 48,9 mill. eller ca 8,71 %, hvorav lønn inkludert sosiale kostnader, herunder pensjons-kostnader, utgjør ca 22,8 mill. tilsvarende ca 6,15 %. Dette innebærer at de øvrige driftskostnadene har hatt økning fra 2015 på ca 26 mill, hvor hovedelementet er kjøp av tjenester som erstatter den kommunale tjenesteytingen. I 2016 kommer kjøp av tjenester knyttet til barnevernet fra Gjerstad kommune inn som et vesentlig element.

Økningen i lønnskostnader ligger i hovedsak under økning i faste stillinger som utgjør ca 16,2 mill, hvorav ca 28 % er knyttet opp mot økte lærerstillinger /undervisningspersonell. Økningen i fast ansatte ligger i hovedsak innen HAB-Enslige Mindreårige flyktninger, HAB-Sandnes ressurscenter, og innen barnehage og barneskoler. Økningen innen pedagogisk personell er i hovedsak kommet innenfor Voksenopplæringen som har hatt en aktivitetsvekst også i år.

Vikarkostnadene er økt med ca 0,5 mill, mens overtidskostnadene er redusert med ca 0,8 mill sammenlignet med 2015. Det ble brukt ca 5,5 mill i overtid i 2016, mot ca 6,3 mill i 2015, hvor reduksjonen er størst innenfor Habiliteringstjenesten.

Se for øvrig detaljregnskap vedlagt for utviklingen fra 2015-2016.

Figur 12:
Driftsutgifter i
perioden 2010-2016
(Kilde: Risør
kommunes
regnskap)

Som vi kan se av tabellen har vi en vekst i driftsinntektene som marginalt overstiger veksten i driftsutgiftene. Den relativt høye veksten som følger hverandre kan relateres i stor grad mot en aktivitetsvekst som er finansiert av medfølgende tilskudd eller refusjon. Spesielt kan man se dette innenfor driften i VIRK, bosetting Enslige Mindreårige og økt ressursinnsats på ressurskrevende tjenester i HAB.

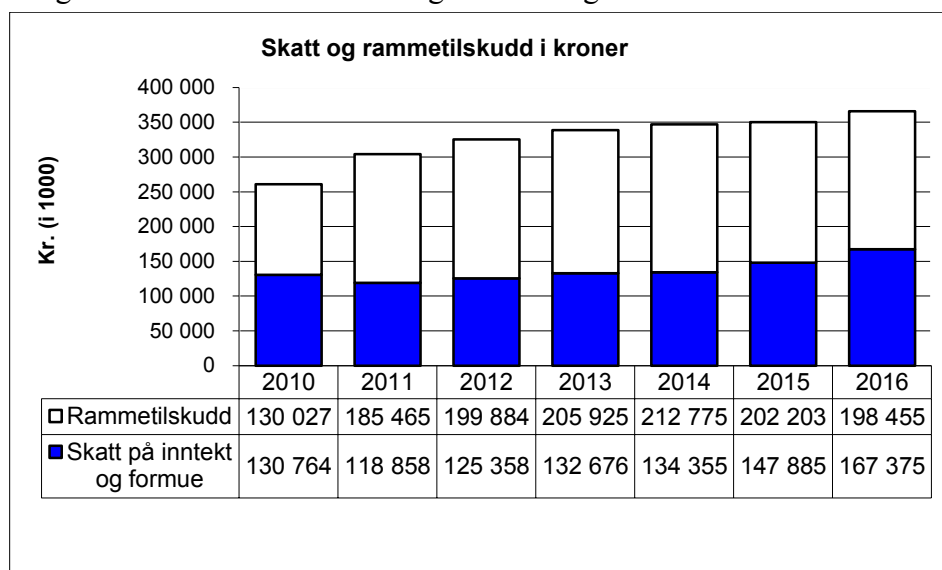
Det er også viktig å ta hensyn til aktivitetsendringer som finansieres av driftsfond, herunder også disposisjonsfond, da dette blåser opp driftsutgiftene uten å påvirke driftsinntektene. I 2016 har Risør kommune brukt ca 1,9 mill fra disposisjonsfond inn i driften, mot ca 2,9 mill i 2015. Det er brukt ca 12,9 mill av bundne driftsfond i 2016, mot 14,4 i 2015.

Utvikling i Skatt og rammetilskudd

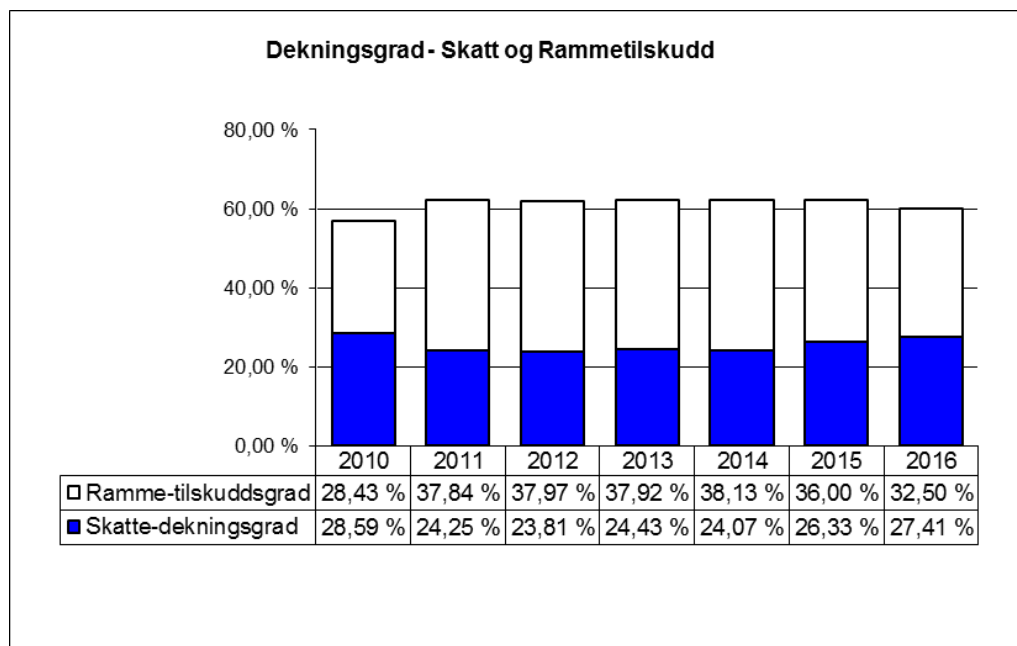
Skatt og rammetilskudd er kommunens viktigste inntektskilder. Rammetilskuddet avhenger i stor grad av innbyggertall og aldersfordeling i befolkningen. I og med at Risør kommune er en minsteinntektskommune, er skatteinntektene mer avhengig av skatteinngang på landsbasis enn skatteinngang i kommunen.

Diagrammet under viser utviklingen i skatt og rammetilskudd de siste årene.

Figur 13:
Skatt og
rammetilskudd i
kroner i perioden
2010-2016
(Kilde: Risør
kommunes
regnskap)

Figur 14:
Dekningsgrad Skatt
og rammetilskudd i
perioden 2010-2016
(Kilde: Risør
kommunes
regnskap)

Det øverste diagrammet til viser utvikling i skatt og rammetilskudd i kroner. Fra 2015 til 2016 har inntektene fra skatt og rammetilskudd samlet økt med ca. 4,5 %. Skatteinntekten øker mest med ca. 19,5 mill (13 %), mens rammetilskuddet reduseres med ca. 3,8 mill. (-1,85 %) fra 2015.

Den nederste tabellen viser skatt og rammetilskuddets dekningsgrad, som tilsvarer den andel av driftsutgiftene som dekkes av skatt og rammetilskudd.

Denne er på ca. 59,91 % for 2016, mot ca. 62,33 % i 2015 og viser en stabil dekningsgrad som følge av at det ikke har vært noen særskilte innlemminger i inntektsordningen fra 2015 til 2016.

5.1.2 Vesentlige poster gjennom budsjettåret

I 2016 har noen få, men vesentlige, poster endret seg mye i løpet av året eller vært knyttet usikkerhet til. Det har vært forsøkt å gjøre tilpasninger til endrede ramme-betingelser gjennom året, men man har ikke klart å utligne alle uforutsette endringer.

Under er noen av de mest vesentlige postene oppsummert.

Ressurskrevende tjenester

Risør kommune har et høyt antall ressurskrevende personer som medfører at vi får store refusjoner fra stat etter at året er omme. Refusjonskravet er på grunnlag av de faktiske lønnskostnader Risør kommune har hatt på å utføre tjenestene for disse brukerne. Det var budsjettet med kr. 26,6 mill. i refusjon, men rådmannen har varslet gjennom året at prognosene var noe høyere uten at det ble foretatt budsjettregulering da refusjons-økningen gjenspeiles i økte lønnskostnader i Habiliteringstjenesten.

Ved årsoppgjøret ble det beregnet et krav på ca. 29,6 mill. som er tatt til inntekt i 2016, hvor økningen skyldes økt ressursinnsats fordelt på flere bruker.

Det jobbes fra statlig hold med gjennomgang av denne ordningen som har hatt en stor utvikling senere år. Dette skaper en usikkerhet knyttet til eventuelle omlegginger i ordningen for kommende år, som igjen vil kunne gi vesentlige utfordringer for driften på Sandnes ressurscenter. I statsbudsjettet for 2017 økte

regjeringen innslagspunktet med kr.50.000 pr bruker utover forventet lønnsvekst. Dette slo ut med en redusert refusjon for 2016 med 0,8 mill for Risør kommune. En slik økning slår direkte ut på budsjettene til habiliteringstjenesten, og er tiltak man ikke kan svare på gjennom redusert innsats.

Skatt på inntekt og formue

Skatteinngangen på landsbasis hadde en vekst på ca. 9,7 %, og i Risør på ca. 13,2 % fra 2015 til 2016. Risør kommune havnet i 2016 på et skattenivå på ca 84,2 % av landsgjennomsnittet (+3,3 % mot 2015) og oppnådde en skatteinntekt pr innbygger på kr.24.187, mot kr.28.733,- i snitt for landet.

De positive signalene gjennom året gjorde at rådmannen økte avdragsbelastningen i Tertial 2 med kr.2,1 mill finansiert av økte skatteinntekter. Ved rapportering av 2 tertialrapport var signalene at vi vill få inn ca 4,2 mill mer i netto skatteinntekt. Når regnskapet er avlagt viser det at vi har fått ca 19,2 mill mer i skatteinntekter og mottar dermed ca 13 mill mindre i inntektsutjevning mot opprinnelig budsjett. Totalt sett mottok Risør kommune dermed ca 6,2 mill mer i skatter enn budsjett ved årsslutt.

Vedlikeholdsmidler kommunale bygg 2016

Risør kommune ble tildelt ca 1,44 mill i tilskudd til vedlikehold av kommunale bygg i 2016. Fordelingen ble gjort basert på arbeidsledighetstallene for regionen på sør-vest landet. Tiltaket var et motkonjunkturtiltak for bortfall av aktiviteten i offshore bransjen som rammet regionen. Midlene er benyttet til ekstraordinært vedlikehold av våre bygg, gjennom å kjøpe inn eksternt arbeidskraft til vedlikeholdsarbeidet.

Finanspostene

Som følge av vedvarende lave renter er budsjettet på bankinnskuddene våre nedjustert, Totalt endte renteinntektene på bank på ca.1,45 mill, og ca.73' bedre enn budsjett. I tillegg til renteinntekter på bankinnskudd har kommunen renteinntekter på kundefordringer på ca 99', omtrent som budsjett.

Grunnlaget for de kalkulatoriske renter fra VAR-området følger de «lange rentene» og holdt seg lav gjennom hele året slik at vi forventet en svikt i denne overføringen til drift. Etter årets avslutning kunne vi konstatere en svikt på ca 1,1 mill mot budsjett.

Rente og avdragskompensasjonen fra Husbanken, knyttet til investeringer i skolebygg, kirkebygg og sykehjem/omsorgsplasser, ente opp ca 100' bedre enn budsjett med en kompensasjon på ca 3,2 mil.

Lånerentene holdt seg lave gjennom året som forventet, og endte opp med et positivt avvik på ca. 43' ved årets slutt, med en kostnad på ca. 19,4 mill. Rådmannen har lagt til grunn en relativt høy sikringsgrad på porteføljen som har sikret forutsigbarhet på rentekostnaden, som igjen medfører at gjennomsnittlig rentekostnad også fremstår som noe høyere en de lave markedsrentene kunne gitt.

Avdragskostnaden ble, etter en oppjustering i 2.tertial, på ca 21,8 mill, mot 19,5 mill i 2015. Rådmannen benyttet økte skatteinntekter til å betale inn mer på

gjelden enn budsjettert. Ihht minimumsavdragsordningen som legges til grunn har Risør kommune betalt inn ca 1,9 mill mer en pålagt ihht ordningen.

Utbytte fra andre selskaper

Det er alltid en viss usikkerhet knyttet til resultatene i Agder Energi. Rådmannen har lagt til grunn en «handlingsregel» på utbytteinntekten for å skape en forutsigbarhet i denne. Det budsjetteres med et utbyttegrunnlag på 700 mill fra selskapet som gir kommunen et utbytte på ca. 6,78 mill, og eventuelt avvik fra dette dekkes av/avsettes til disposisjonsfond. Utbytte for 2015 som er inntektsført i 2016 utgjorde ca. 7,67 mill og er dermed ca 884' bedre enn budsjett. Disse midlene foreslås avsatt til disposisjonsfond i rådmannens innstilling for disponering av resultatet.

Risør kommune har i 2016 også mottatt utbytte fra Moland Biovarme AS på kr.25' og Gjensidigestiftelsen på ca 96'. Utbyttet fra Gjensidigestiftelsen er knyttet til forsikringsordningen kommunen har i selskapet.

Pensjonskostnaden/Premieavviket

Forventet premieavvik-inntekt ble holdt utenfor budsjett som andre ledd i å «ta grep» om premieavviksutviklingen. I 2015 ble inntektene budsjettert lik amortiseringskostnaden for å nøytralisere, i 2016 er kommunens drift frigjort fra denne «monopol-inntekten» i sin helhet.

Endelig aktuar ved årsslutt viste et premieavvik på ca 3,6 mill og det ble inntektsført ca. 4 mill inkludert arbeidsgiveravgift ved årsslutt.

Det amortiserte premieavviket (utgiftsføringen) var budsjettert med 8,9 mill, og endte opp ved årsslutt på ca. 10,1 mill inkludert arbeidsgiveravgift.

Nettoeffekten knyttet til premieavvikselementene ble da ca 3 mill som gir utslag på resultatet ved årsslutt mot budsjett.

Rådmannen har i 2016 styrt premieavviket ved bruk av premiefond i KLP. Opprinnelig var det fremlagt et budsjettert premieavvik på ca 14 mill fra KLP inn i 2016. Ved å bruke premiefond til betaling av pensjonspremien, reduseres premieavviket direkte. Bruken av premiefond skal også inntektsføres i regnskapet, på lik linje med premieavviket, men skal ikke utgiftsføres igjen de neste 7 årene. Rådmannen har dermed fått enn inntektsføring for bruk av premiefond på ca 10,2 mill i regnskapet for 2016. Dette utgjør nesten 50 % av overskuddet, og har vært kontrollert gjennom året selv om det ikke har vært budsjettert.

Effektene av de overfor nevnte elementer har bidratt til at akkumulert premieavvik pr 31/12-2016 er redusert med ca 6,1 mill fra 2015. Akkumulert premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift utgjør ved årsslutt ca 62,2 mill.

Disposisjonsfondsavsetninger

Det ble opprinnelig budsjettert med ca. 1,43 mill i bruk av disposisjonsfond i driften i 2016. Det ble i tillegg bevilget ytterligere kr.649' gjennom året. Ved årsslutt er det brukt ca. 1,87 mill. Spesifikasjon av bruken på enkeltsaker kan sees i regnskapsrapporten i note 6.

Disposisjonsfondet ble styrket med ca. 23,58 mill fra resultatet i 2015 og har dermed hatt en netto økning i 2016 på ca 21,71 mill.

Det gode resultatet fra årets drift vil øke disposisjonsfondet opp til et nivå som medfører at vi nærmer oss full dekning for det akkumulerte premieavviket samlet.

Driftsresultat

Årsregnskapet for Risør kommune i 2016 viser et mindreforbruk på kr.22.738.402. I dette resultatet ligger merinntekter ifht budsjett knyttet til pensjon på ca kr.13 mill som gir noe misvisning ifht den reelle driften av kommunen.

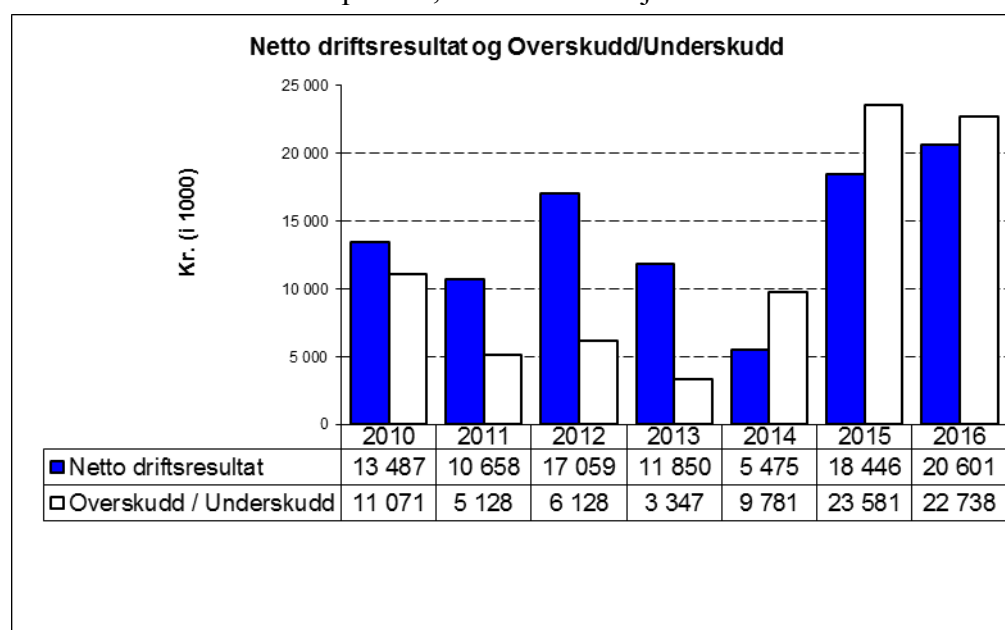
Skatteinngangen i 2016 har vært rekordhøy. Dette er en merinntekt som rådmannen ikke kan forutsi i budsjettet, ei heller legge til grunn for fremtidige budsjett, og må således sees på som en ekstraordinær inntektspost i regnskapet.

Hovedelementene i overskuddet kan settes opp slik:

- Merinntekt bruk av premiefond kr.10,1 mill.
- Merinntekter skatt/rammetilskudd kr.4,4 mill.
- Merinntekt pensjon/premieavvik kr.2 mill
- Merinntekt utbytter kr.0,9 mill
- Besparelse avsetninger lønn og HP-tiltak kr.3,6 mill
- Merforbruk felles inntekter og utgifter kr.1 mill
- Mindreforbruk driftsenhetene kr.2,7 mill.

Av listen over kan man se at det er vesentlig deler av resultatet som kan klassifiseres som engangstilfeller, og at om man tar bort disse sitter vi igjen med resultat mot ordinær drift på ca 5,3 mill mot budsjett.

Figur 15:
Netto driftsresultat
og overskudd/
underskudd i
perioden 2010-2016
(Kilde: Risør
kommunes
regnskap)

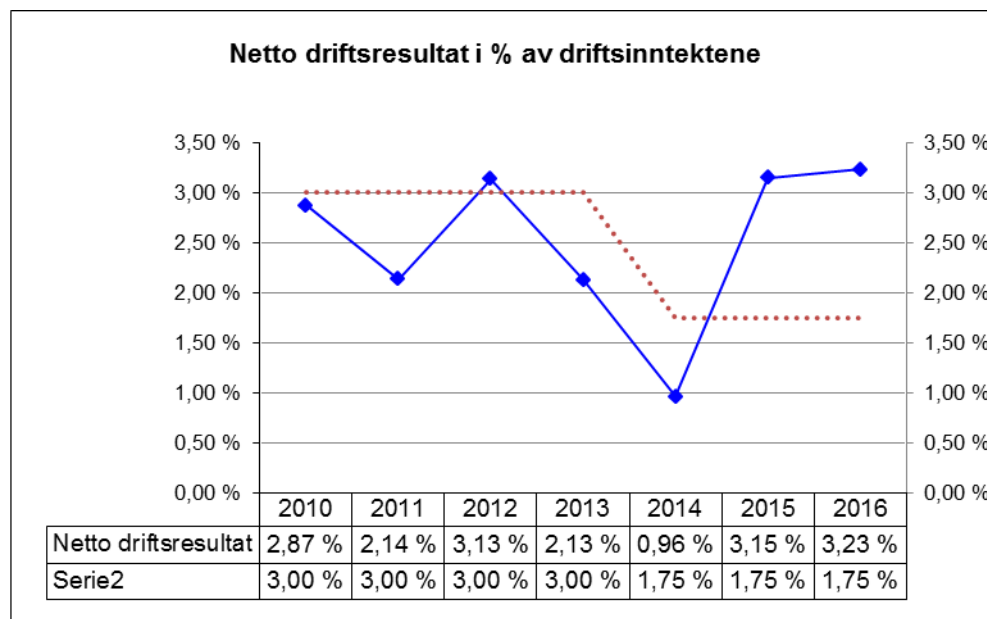

Netto driftsresultat viser resultatet av kommunens ordinære løpende drift, og evnen til å dekke renter og avdrag. I 2016 viser dette et mindreforbruk ifht budsjett på kr.20,60 mill som er ca. 2,16 mill bedre enn i 2016.

Figur 16:

Netto driftsresultat i % av driftsinntektene i perioden 2010-2016

(Kilde: Risør kommunes regnskap)

Økonomiske anbefalinger sier at netto driftsresultat i % av driftsinntektene bør være ca. 1,75 % over tid for å sikre en forsvarlig formuesforvaltning. Tabellen over viser utvikling i dette % tallet for Risør kommune i perioden 2010-2016. Det er lagt inn en linje som indikerer KS anbefalte nivå for netto driftsresultat i perioden, og som man kan se ble dette redusert i 2014 som følge av omleggingen av mva-kompensasjonen knyttet til investeringer.

Risør kommune ligger greit an ifht sammenlignbare kommuner, Kostragruppe 11, Aust-Agder og landet uten Oslo ihht ureviderte tall fra KOSTRA pr 15.3.2017. Tallene fra 2014 fremstår som mer sammenlignbare enn tidligere år som følge av omleggingen av kompensasjonsordningen.

Tabell 2

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter sammenlignet med andre.

(Kilde: KOSTRA)

	Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter					
År	Risør	Tv.strand	Kragerø	Aust Agder	Kostragr.11	Land u/Oslo
2016	3,23 %	2,50 %	2,70 %	3,70 %	2,80 %	4,10 %
2015	3,15 %	0,00 %	2,40 %	2,70 %	2,30 %	2,90 %
2014	0,96 %	-0,80 %	-0,80 %	0,10 %	0,70 %	1,20 %
2013	2,10 %	0,90 %	2,90 %	2,60 %	1,90 %	2,70 %
2012	3,10 %	0,40 %	1,80 %	1,70 %	2,30 %	2,90 %
2011	2,10 %	-0,80 %	-2,80 %	0,90 %	1,50 %	1,80 %

Det er også viktig å bemerke at Risør kommune hvert år inntektsfører et vesentlig beløp i premieavvik-inntekt. I 2016 er det inntektsført ca. 4 mill inkludert arbeidsgiveravgift, og utgiftsført amortisert premieavvik på ca. 10,1 mill, som gir oss en netto kostnad på premieavvik på ca. 6,1 mill.

Premieavviksinntekten tas i inntektsåret som avviket oppstår i, og utgiftsføres igjen over 15, 10 og 7 år fremover. Dette innebærer at Risør kommune «skyver» foran seg utgifter knyttet til dette akkumulerte premieavviket. Ved utgangen av 2016 er det akkumulerte premieavviket på ca. 62,2 mill inkludert arbeidsgiveravgift (se note 2 i regnskapet). Risør kommune har i 2015 og 2016 gjort viktige grep for å gjøre driften uavhengig av denne inntekten ved å fjerne inntekten, og innarbeide kostnaden i budsjettene. I 2016 har man dermed klart å «ta grep» om problemet, og redusert forpliktelsen, selv om inntekten fortsetter. Inntekten vil komme selv om det er gjort disse grepene i budsjettet, men

rådmannen har da anledning til å sette midlene av på disposisjonsfond ved årsslutt til dekning av de fremtidige økende kostnadene.

Nedenstående tabell er et forsøk på å skru om netto driftsresultat fra det som vises offisielt til et mer «virkelig» resultat.

	2016	2015	2014	2013	2012
Sum driftsinntekter	-637 406	-585 689	-568 650	-556 889	-544 157
Nto driftsresultat	-20 601	-18 446	-5 475	-11 850	-17 059
Nto driftsresultat i % av driftsinntekter	3,23 %	3,15 %	0,96 %	2,13 %	3,13 %
Premieavvik inkl.aga	3957	11 410	15 708	16 352	16 813
Overføring inv.regnskap (mva)	0	0	24	13 610	9 478
Nto bruk av fond (eksl disp fond)	-267	-2 267	539	-1 056	-4 109
Bruk av disp fond	-1870	-2 868	-4 869	-4 052	-2 657
Korrigert nto driftsresultat	-18 781	-12 171	5 927	13 004	2 466
Korrigert nto driftsresultat i %	2,95 %	2,08 %	-1,04 %	-2,34 %	-0,45 %

Vi tar her utgangspunkt i regnskapets netto driftsresultat, og korrigerer for elementer som ikke kommer korrekt til uttrykk i regnskapsrapportene.

- Premieavviket ligger inne i driftsresultatet uten at det har noe direkte med driften av kommunen å gjøre, og trekkes dermed ut.
- Finansinntekter som er overført til investeringsregnskapet trekkes ut av resultatet da overføringsposten skjer under avsetninger. (Mva-komp investering og Tilfluktsromfondsavkastning).
- Netto bruk av bundne driftsfond tas inn i resultatet, da bruk av bundne fond som hovedregel går til dekning av en kostnad som ligger i resultatet, og tilsvarende avsetning til bundne fond som følge av en inntekt uten motpost i resultatet.
- Bruk av disposisjonsfond legges inn i resultatet av samme årsaker som nevnt over. (utgiftene er med i resultatet, men finansieres av inntekter utenfor)

Risør kommune viderefører dermed kursendringen fra 2015. Vi ser en overgang fra et overskudd som er avhengig av «liksum-inntekter» som premieavvik og mva-kompensasjon, til et resultat som er basert på løpende reelle inntekter.

Det er viktig å presisere at disse anbefalingene fra KS og TBU (Teknisk Beregnings Utvalg) er et mål som gjelder over tid, og ikke kun for ett enkelt driftsår. Det er ikke lagt til grunn at tallene skal korrigeres som vi har presentert overfor.

5.2 RENTER, GJELD OG PENSJONSFORPLIKTELSE

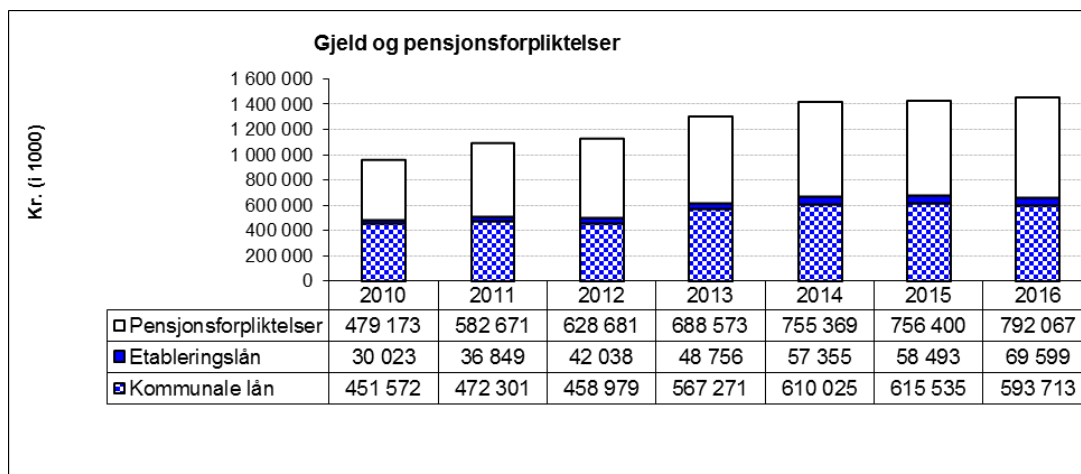
5.2.1 Gjeld og pensjonsforpliktelser

Kommunens totale gjeldsforpliktelser pr. 31/12-2016 er kr.1,46 mrd. Av dette utgjør pensjonsforpliktelsene ca. 54,4 %, tilsvarende ca. 792 mill. Kommunens utestående gjeld er ca. 663,3 mill, hvorav ca.69,6 mill er etableringslån som kommunen viderefremidler for Husbanken.

Grafen under viser utviklingen i disse størrelsene i perioden 2010-2016.

Figur 17:
Gjeld og
pensjonsforpliktelser
i perioden 2010-
2016

(Kilde: Risør
kommunes regnskap)

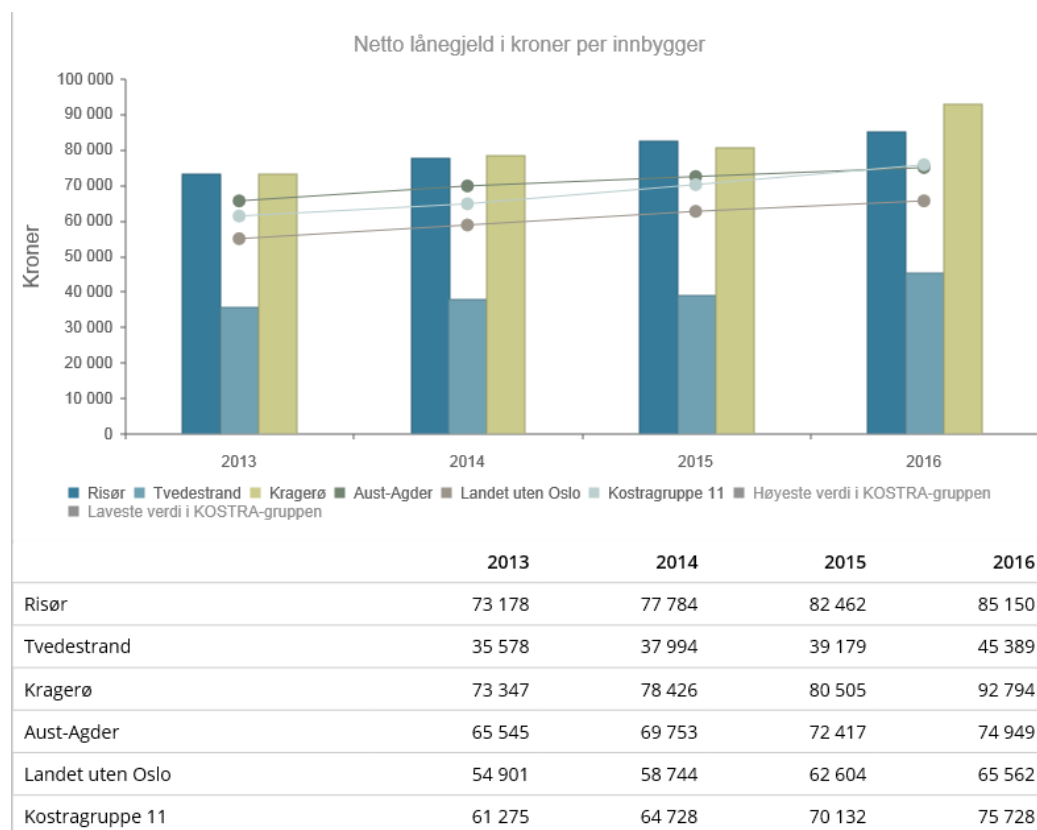
Som grafen viser har den kommunale lånegjelden steget jevnt i perioden, men flater ut fra 2014-2016. Veksten gjenspeiler investeringsaktiviteten som har vært i kommunenorge de siste 10 årene. De lave rentene, samt gode kompensasjonsordninger var vært en pådriver for økte investeringer, og medfølgende gjeldsvekst.

Fra 2015 til 2016 økte kommunens gjeldsforpliktelse med ca 24,9 mill, eller 1,74 %. Økningen består av en økning i pensjonsforpliktelsene på ca. 35,7 mill og 11,1 mill i Startlånsmidler, mens den kommunale lånegjelden er redusert med ca. 21,8 mill som følge at det ikke er tatt opp lån til investeringer i 2016. Reduksjonen tilsvarer betalte avdrag på i 2016.

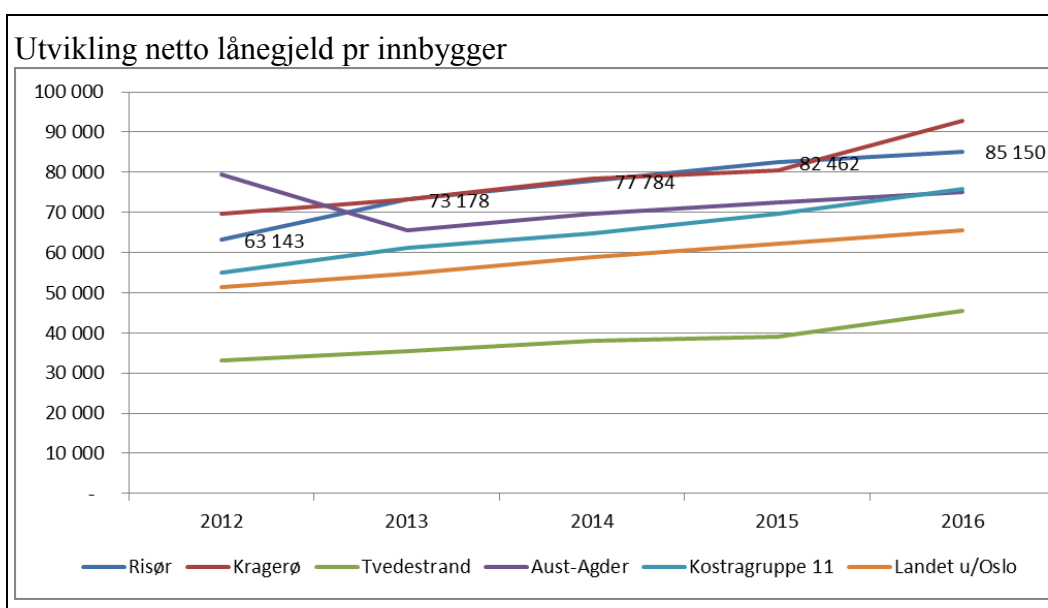
Kommunen har tatt opp ett lån på 15 mill i Husbanken til videreformidling ved Startlån. Investeringene som er foretatt i 2016 er finansiert av tidligere års låneopptak for å redusere andelen ubrukte lånemidler. Ved årsslutt gjenstår det ca. 10,9 mill i ubrukte lånemidler fra tidligere års låneopptak, som er en nedgang på ca 40,9 mill fra utgangen av 2015.

5.2.2 Netto lånegjeld pr. innbygger

Figur 18:
Netto lånegjeld pr.
innbygger
(Kilde: KOSTRA)

Til tross for at kommunen ikke har tatt opp nye lån til investeringer i 2016 øker gjelden pr innbygger. Dette skyldes at nøkkeltallet også tar hensyn til netto utlån og ubrukte lånemidler i beregningen. Det innebærer i dette tilfellet at når kommunen har brukt 40,9 mill av ubrukte lånemidler regnes disse som «aktive» lån som tas med i beregningsgrunnlaget.

Netto lånegjeld viser summen av kommunens lån, fratrasket kommunale utlån og ubrukte lånemidler, og dividert med antall innbyggere 31/12. Risør kommune har redusert andelen ubrukte lånemidler med ca 40,9 mill i 2016 og unngått å ta opp mer frisk gjeld. Netto lånegjeld pr innbygger i Risør har økt med ca. 3,26 % fra 2015 til 2016, mens kommunegruppe 11 har økt med 8,54 % og Aust-Agder 3,50 % i samme periode.

Endringer i folketallet i kommunen slår ut på resultatet i statistikken. Risør kommune har bare hatt en økning på 16 personer fra 2015 til 2016 hvilket medfører at endringen i folketallet ikke har vesentlig utslag på nivået lokalt.

Man må også vite litt om hvor en kommune er i investeringsforløpet sitt for å klassifisere hvor man er på skalaen. En kommune med høy gjeld pr innbygger vil ofte ligge lenger frem i investeringsprosessen enn en med lav gjeld pr innbygger. Flere kommuner har skilt ut eiendommer i egne selskaper hvor gjelden tas opp «utenfor» kommunen, eller leier eiendommer, og gir feilkilder i statistikkene. Risør kommune har de siste årene investert mye i både kulturhus, oppgradering av skolene og institusjonsbygg, og bør således ligge «langt frem» i investeringsprosessen.

Man bør også se på den enkelte kommunes inntekter og derved evne til å betjene en høy gjeld. Risør kommune har både eiendomsskatt og utbytteinntekter fra Agder Energi, og kan derfor bære en høyere lånegjeld enn en kommune som ikke har begge eller bare den ene av disse inntektene.

Det er følgelig vanskelig å sammenligne størrelsen på lånegjelden uten samtidig å vite noe om disse elementene.

5.2.3 Långivere og renter

Kommunens gjeldsportefølje er forvaltet i henhold til vedtatt finansreglement. Tabellen nedenfor viser sammensetning og spesifikasjon av kommunens låneportefølje. Lån knyttet til videreformidling av startlån fra husbanken er holdt utenfor.

Tabell 3:
Oversikt over
kommunens
låneportefølje
(Kilde: Risør
kommunes
regnskap)

Lånegiver	Type lån	Lån IB	Lån 30/04	Lån 31/08	Lån 31/12	Utløpstidspkt
Nordea	Sertifikat	100 000	100 000	100 000	100 000	nov. 18
Nordea	Sertifikat	36 963	36 608	36 253	35 542	des. 18
Nordea	Sertifikat	59 780	59 270	58 760	57 223	sep. 21
Kommunalbanken	Serielån - NBR	101 865	100 721	99 576	97 286	sep. 39
Kommunalbanken	Serielån - Pt	162 357	160 648	158 939	155 521	feb. 38
Kommunalbanken	Serielån -NBR	59 584	59 043	58 501	57 417	mai. 43
Kommunalbanken	Serielån -NBR	55 067	54 576	53 592	53 100	nov. 43
KLP-Kommunekreditt	Serielån - Pt	10 727	10 194	10 194	9 660	sep. 33
KLP-Kommunekreditt	Serielån -NBR	24 791	24 583	24 375	23 958	sep. 45
Husbanken	Serielån - Pt	1 507	1 507	1 468	1 430	mai. 32
Husbanken	Serielån - fastrente	2 365	2 217	2 069	2 069	aug. 23
Husbanken	Serielån - fastrente	234	224	214	214	aug. 26
Husbanken	Serielån - fastrente	2	0	0	0	feb. 16
Sum langsiktig Gjeld		615 242	609 591	603 941	593 420	
Rentebytteavtaler	Avtalebetingelser	Avtalebeløp	Utløpstidspkt			
Nordea Swap 1	Fast til flytende 4,82	100 000	nov.18			
DnB NOR SWAP	Fast til flytende 4,10	100 000	mar.17			
Nordea Swap 2	Fast til flytende 3,26	35 897	des.18			
Nordea Swap 3	Fast til flytende 3,47	49 645	mar.21			
Nordea Swap 4	Fast til flytende 2,21	56 711	sep.21			
Sum rentebytteavtaler		342 253				
Vekting Flytende/fast inkl.rentebytteavtaler						
Fast	kr 344 693	58,09 %				
Flytende	kr 248 727	41,91 %				
Antall løpende enkeltlån	13 stk					
Største enkeltlån	kr 155 521	26,21 %				
Gjennomsnittsrente		3,21 %				
Rentesårbarhet +1%	kr 2 531		* Dersom rente går opp 1% øker rentebelastningen årlig			
Gj.snitt rentebindingstid	1,42		* vektet resttid rentebindinga			

Risør kommune har i 2016 ikke tatt opp lån til investeringer. Kommunen har tatt opp 15 mill. i lån til videreformidling av Startlån/Etableringslån.

Ved årsslutt fordeler låneporteføljen seg på ca. 58 % bundet og ca. 42 % flytende renter. Gjennomsnittlig rentebindingstid (durasjon) er 1,42 som viser at vektet gjenværende løpetid på rentebindingene er lav og at nye bindinger eller forlengelse av eksisterende bindinger må vurderes (anbefalt < 2). Dette skyldes at ca 235 mill av lånemidlene som er bundet utløper i 2017 og 2018.

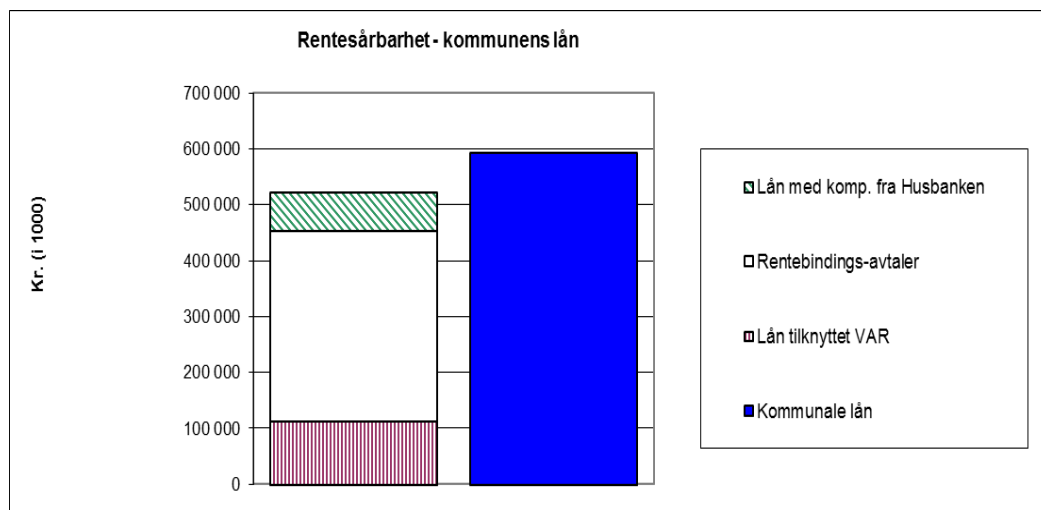
Ved å sikre porteføljen i så stor grad reduseres rentesårbarheten, og som tabellen viser vil en renteøkning på 1 % gi utslag i ca. 2,5 mill. i økte rentekostnader på årsbasis.

En enkel gjennomsnittsberegning basert på låneporteføljen vist i tabellen og betalte renter 2016, viser at Risør kommune har hatt en gjennomsnittlig rente på ca. 3,21 %.

Kommunens sårbarhet for renteendringer er avhengig av i hvilken grad lånene er sikret ved rentebindingsavtaler, om vi mottar rentekompensasjon fra Husbanken, og om lånet er brukt til investeringer i VAR sektoren. Figuren under viser hvordan Risør kommune er sikret på disse punktene.

*Figur 19:
Rentesårbarhet på
kommunens lån
2016*

(Kilde: Risør
kommunes
regnskap)

Søylen til venstre viser ”sikringsmekanismerne”, mens søylen til høyre viser den totale kommunale lånegjelden. Lånegjelden er knyttet opp i ulike sikringsmekanismer;

- Ca. 112,49 millioner er lån tilknyttet VAR sektoren
- Ca. 342,25 millioner er sikret ved rentebindingsavtaler
- Ca. 68,77 millioner er lån med rentekompensasjon fra Husbanken

Dette innebærer at hovedparten av alle kommunens lån (88,17 %) er tilknyttet en sikringsmekanisme som reduserer Risør kommunes sårbarhet overfor rentesvingninger.

Vurderinger rundt gjeldssituasjonen i Risør kommune

Ved utgangen av 2016 har Risør kommune ca 593,7 mill i rentebærende gjeld som er en reduksjon på ca 21,8 mill fra 2015. Gjeldens andel av driftsinntektene er redusert fra 97,4 % til 92,4 % men overskrider fremdeles anbefalt nivå vesentlig. Snittet for Aust Agder og Kostragruppe 11 ligger på hhv 89% og 86,9% ved utgangen av 2016.

De siste årene har rentenivået vært lavt. Det er usikkerhet rundt hvordan rentenivået vil utvikle seg i årene fremover slik situasjonen i USA og Europa fremstår i dag, og hvordan arbeidsledigheten i landet vil endres. Slik det ser ut nå kan det lave rentenivået vedvare flere år fremover, men det er ikke usannsynlig at nivået vil øke gradvis på sikt.

Risør kommune er sårbar ifht økte kapitalkostnader og har sikret ca 58 % av lånene i porteføljen. Rentesårbarheten forsøkes holdt så lavt som mulig, og er pr 31/12-16 på ca 2,5 mill ved 1 % renteøkning.

Rentesikringer i perioder med lave renter medfører at man må betale en «forsikringspremie» som igjen bidrar til at kapitalkostnadene er høyere enn dersom kommunen hadde vært fullt ut eksponert i flytende renter. Det er en sikringspremie rådmannen anser som nødvendig for å unngå en kutt i tjenestetilbudet på kort sikt.

Totalt har Risør kommune betalt ca 43,3 mill i kapitalkostnader i 2016. Det er ca 3,3 mill mer enn i 2015, men med en økning i avdragene på ca 2,3 mill og en økning i rentene på ca 1 mill. Rådmannen økte avdragsbelastningen med økte skatteinntekter i 2016, og har derfor betalt inn ca 1,9 mill mer enn lovpålagt minimumsavdrag tilsier.

Rådmannen har i de siste års Handlingsprogram og økonomiplan fokusert på å stramme inn på investeringsaktiviteten. Økt fokus, med Handlingsregelen som «rettesnor», har bidratt til at gjeldsveksten har avtatt og flatet ut.

Nedgangen i kommunens gjeld i 2016 vil ikke være representativ for årene som kommer. I 2016 er tidligere års låneopptak benyttet til finansiering av investeringer, og restansen på disse midlene er nå så lav at nye lån må tas opp.

Investeringsplanen for de kommende årene tilsier en fortsatt svak vekst i gjelden. Det er planlagt investeringer som lånefinansieres for ca 103 mill i perioden 2017-20, samtidig som det er planlagt å betale ca 90 mill i avdrag.

Dette vil medføre at rådmannen og det politiske miljø må foreta viktige prioriteringer, og holde seg til Handlingsprogrammet dersom gjeldssituasjonen skal håndteres på en forsvarlig måte i årene fremover.

5.2.4 Nøkkeltall

Basert på forslag fra Telemarkforskning har vi satt opp en oversikt over nøkkeltall for kommunens økonomiske oversikt for å følge utviklingen og bruke som målindikatorer i driften.

Tabell 4: Nøkkeltall for kommunens økonomi (Kilde; Risør kommunes regnskap 2012-2016)

Nøkkeltall/Indikator	Hva viser den	2012	2013	2014	2015	2016	Anbefalt nivå
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	Overskudd på løpende inntekter etter at løpende utgifter er trukket fra	3,14 %	2,13 %	0,96 %	3,15 %	3,23 %	Min. 1,75%
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	Hvor mye av kommunens gjeld som skal betjenes av driftsinntekter	79,46 %	90,66 %	94,51 %	97,43 %	92,69 %	Maks 50-60 %
Disposisjonsfond i % av driftsinntektene	Hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift	2,36 %	2,67 %	2,35 %	3,46 %	6,59 %	Min. 5-10 %
Netto finansutgifter i % av driftsinntekter	Andel av driftsinntektene som brukes på å betjene langsiktig gjeld	3,95 %	4,29 %	4,92 %	5,12 %	5,12 %	Maks 2-3 %
Disposisjonsfond i % av akk. premieavvik	Hvor mye disposisjonsfond har vi til dekning av kommende forpliktelser	29,20 %	26,73 %	20,49 %	29,68 %	67,51 %	Min. 100%

Som vi ser går utviklingen i positiv retning på 4 av 5 indikatorer, mens indikatorene knyttet til finansutgifter har stanset opp med samme % som i 2015.

Den positive utviklingen i disposisjonsfond er som følge av disponeringen av fjorårets overskudd på ca 23,58 mill som ble avsatt, og at bruken av fondet i 2016 har vært moderat. Dersom hele mindreforbruket for 2016 avsettes til disposisjonsfondet vil indikator for «fond i % av inntekter» øke til ca 10,16 %, og «fond i % av premieavvik» øke til ca 104 %, og overstige anbefalte nivåer på de to viktige indikatorene. Når disposisjonsfondet overstiger akkumulert premieavvik vil vi oppnå et reelt disposisjonsfond som fremstår som «sparepenger». Det er først da vi egentlig kan begynne å måle indikatoren som viser disposisjonsfond i % av driftsinntekter, da fondet overstiger forpliktelsen.

Vi bruker ca 5,12 % av driftsinntektene våre på finansposter som følge av gjeldsnivået i kommunen. Snittet for Aust Agder og Kostragruppe 11 er hhv 2,3% og 3,9%, som indikerer at vi ligger høyt på denne indikatoren.

Vi kan se av indikatorene knyttet til kapitalkostnader og gjeldsnivå at det er en positiv utvikling de siste 3 årene. Fortsatt fokus på handlingsregelen og grundig arbeid med investeringsplanen i Handlingsprogram/Økonomiplan er avgjørende for at kommunen skal få videreført den positive utviklingen i disse indikatorene. Rådmann og politikere må holde fokus på prioritering innenfor vedtatt plan i planperiodene fremover for å unngå at negativ utviklingen skal fortsette.

Totalt sett vil 3 av indikatorene ligge innenfor anbefalingene etter at overskuddet overføres til disposisjonsfond. Det innebærer at vi må fortsette med den positive utviklingen vi har hatt de siste årene, og jobbe enda mer med å snu utviklingen innenfor gjeld og kapitalkostnadsområdet.

5.3 UTLÅN

Kommunen har følgende utlån registrert i sin balanse:

Tabell 5
Utlån fra kommunen
(Kilde: Risør kommunes regnskap)

Låntaker	Gjenstående lånebeløp	Låneavtale
Tjenna Barnehage Lånet ble i sin tid gitt til utbedring av barnehagens lokaler	15 000,-	Barnehagen betaler avdrag til kommunen med kr. 10 000,- pr. år
Risør Akvarium Lån til oppgradering av akvariet	0,-	Lånet ettergitt i 2016
Etableringslån - gitt i regi av Husbanken	60 639 659,-	Består av mange dellån.
Sosiale utlån Lån til sosialklienter som gis av sosialkontoret	507 396,-	Består av mange dellån.
Risør kirkelige fellesråd Lån til dekning av tidligere års merforbruk	555 000,-	Lånet er gitt rente og avdragsfritt i 3 år, deretter med 10 års avdragstid.

Lånene som ble gitt til Risør Akvarium i 2006 og 2007 på totalt kr.400.000 er vedtatt ettergitt av Bystyret i 2 tertialrapport 2016. Lånet til Risør Kirkelig fellesråd er under vurdering om det skal ettergis.

Begge instansene er helt avhengig av kommunens bidrag for å kunne opprettholde driften sin, og vil derfor ha utfordringer med å tilbakebetale lånene. Ettergivelse av disse lånene har ingen resultatmessig effekt på kommunens regnskap, men svekker likvidene ved at pengene ikke betales tilbake.

5.4 ARBEIDSKAPITAL OG LIKVIDITET

5.4.1 Arbeidskapital

Arbeidskapital er forholdet mellom kommunens kortsiktige gjeld og summen av omløpsmidler (bankinnskudd/kasse og kortsiktige fordringer).

Tabell 6
Arbeidskapital
(Kilde: Risør kommunes regnskap)

	Omløpsmidler	Kortsiktig gjeld	Arbeidskapital
Inngående balanse 1/1	228 755 046	-72 082 270	156 672 776
Utgående balanse 31/12	213 556 931	-75 737 308	137 819 623
Endring i arbeidskapital	-15 198 115	-3 655 038	-18 853 153
Endring i regnskapsprinsipp			0
Endring i arbeidskapital			-18 853 153

Risør kommunes arbeidskapital er redusert med ca.18,8 mill. fra 2015 til 2016. Hovedårsaken er at vi har brukt ubrukte lånemidler i stedet for å ta opp nye lån til investeringene i 2016. Det tilsier at Risør kommunes betalingsevne/solvens er svekket noe mot samme tid i fjor, men samtidig at tallet er mer realistiske.

Dersom vi tar samme skjema og korrigerer dette for elementer som burde vært holdt utenfor i denne beregningen kan vi se situasjonen som følger:

	Omløpsmidler	Kortsiktig gjeld	Arbeidskapital
Inngående balanse 1/1	228 755 046	-72 082 270	156 672 776
Korr for Premieavvik	-68 345 396	0	-68 345 396
Korr for Ubrukte lånemidl	-51 892 114	0	-51 892 114
Korrigert IB	108 517 536	-72 082 270	36 435 266
Utgående balanse 31/12	213 556 931	-75 737 308	137 819 623
Korr for Premieavvik	-62 211 535		-62 211 535
Korr for Ubrukte lånemidl	-10 996 518		-10 996 518
Korrigert UB	140 348 878	-75 737 308	64 611 570
Endring i arbeidskapital	31 831 342	-3 655 038	28 176 304
Endring i regnskapsprinsipp			0
Endring i arbeidskapital			28 176 304

Vi ser da at endringen i arbeidskapitalen snur fra en negativ utvikling til en positiv utvikling, og kan se at betalingsevnene tvert imot har bedret seg gjennom året. Hovedårsaken her ligger i reduksjonen i ubrukte lånemidler som gjør at en mindre andel av likvidene våre er lånte penger som er bundet opp i en fremtidig investeringskostnad.

5.4.2 Likviditet

Kommunens likviditet har vært anstreng i perioder gjennom hele året. Likviditeten er styrt med fokus på løpende driftsutgifter og inntekter, og regulert gjennom bruk av ubrukte lånemidler på investering, og bruk av premiefond knyttet til pensjon.

Tabellen viser utvikling i kontant/bank beholdning, ubrukte lånemidler og bundne fond i 2016.

	IB 01/01	UB 31/12	Endring
Kontantbeholdning	82 623 022	64 775 714	-17 847 308
Ubrukte lånemidler	51 892 114	10 996 518	-40 895 596
Bundne Fond	27 905 623	27 675 884	-229 739
Sum	79 797 737	38 672 402	-41 125 335
Kontantbeholdning som ikke er knyttet til ubrukte lånemidler eller bundne fond	2 825 285	26 103 312	23 278 027

Som vi ser er det en positiv utvikling i den frie likviditeten på ca. 23,3 mill. gjennom året. Dette er den andelen av bankinnskudd som ikke er bundet opp i investeringer eller øremerkede midler avsatt på fond.

Ubrukte lånemidler er knyttet til investeringskostnader som ikke er betalt for, og bundne fond er penger som er «øremerket» tiltak til drift og investeringer. Dersom Risør kommune hadde blitt pålagt å foreta alle investeringer og tiltak som er knyttet til disse postene ville kommunen sittet igjen med 26,1 mill igjen i banken til å dekke de løpende driftsutgiftene.

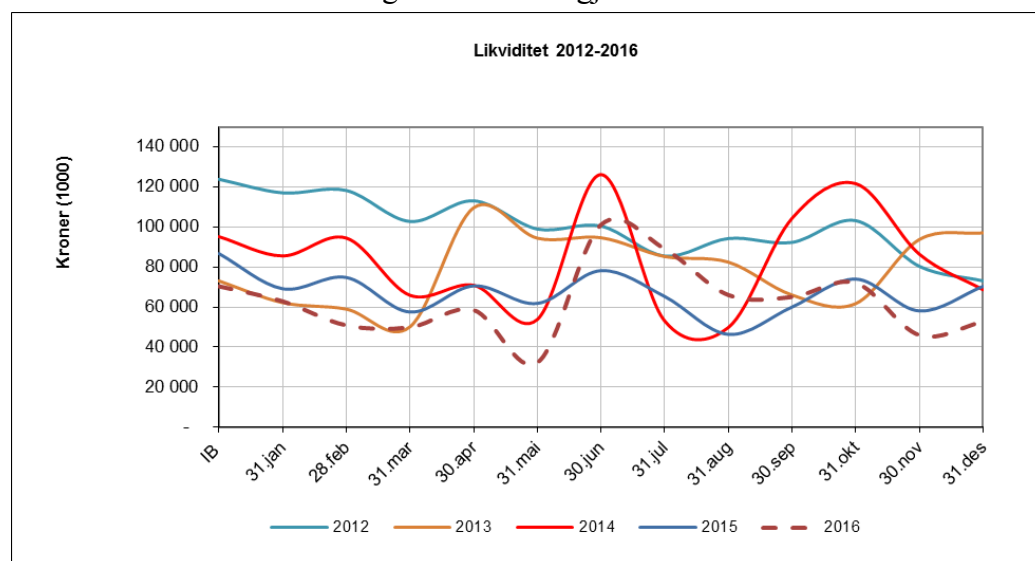
Likviditeten og resultatene har de senere årene ikke vært sammenlignbare som følge av blant annet premieavviket. Premieavviket oppstår som følge av at vi må betale inn mer til pensjonsselskapene enn pensjonskostnadene tilsier. Dette skaper en «mismatch» mellom resultatet og likviditeten da pensjonsselskapet beholder pengene, og kommunen inntektsfører avviket.

Tabell 7
Likviditet
(Kilde: Risør kommunes regnskap)

Rådmannen har i 2016 benyttet premiefond i KLP til å dekke pensjonspremien, som har en positiv effekt på likviditeten, i tillegg til å redusere premieavviket for 2016.

Tabellen under viser utviklingen i likviditet gjennom året.

Figur 20:
Likviditet i perioden
2012 - 2016
(Kilde: DnB NOR
og Sparebanken Sør)

Den stiplede linjen er likviditet i 2016, de øvrige linjene er likviditet på samme tidspunkt de 4 foregående år.

Likviditeten har vært krevende gjennom hele året, med et gjennomsnitt på ca. 62,8 mill. mot ca. 67,2 mill. i 2015.

Rådmannen har tilstrebet å redusere mengden ubrukte lånemidler ved å styre behovet for nytt låneopptak ut fra likviditetssituasjonen løpende. Spesielt krevende er det ved utgangen av mai i forkant av feriepengeutbetalingen. Den solide skatteinntekten har vært medvirkende til å holde likviditeten på et nivå som har gjort at nytt låneopptak har vært mulig.

Kommunens likviditet er forvaltet i henhold til vedtatt finansreglement.

Tabellen under viser kommunens sammensetning av likviditet gjennom året, avkastningen, og referanseavkastning.

Risør kommune har ingen plasseringer som binder opp likviditet, utover pålagt avsatt skattetreks midler, gjennom året eller ved årsslutt.

Tabell 8: Oversikt over likvide midler (Kilde: Risør kommunes regnskap)

Rapportering for likvide midler i Risør Kommune									
Alle tall i hele tusen kr									
		IB 1/1		Tertial 1		Tertial 2		UB 31/12	
Innskudd (1000)		Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
Hovedbank	Spb.Sør	61 473 781	87 %	46 491 222	79 %	53 917 006	81,7 %	47 972 641	91 %
Andre banker	DnB	8 958 214	13 %	10 352 720	18 %	10 835 226	16,4 %	1 926 310	4 %
	Nordea	(39 507)	0 %	1 682 196	3 %	1 261 541	1,9 %	2 849 176	5 %
	Bank 4								
Sum		kr 70 392 488	100 %	kr 58 526 138	100 %	kr 66 013 773	100 %	kr 52 748 127	100 %
Gj.snitt likviditet									
ultimo periode (1000)				kr 58 522		kr 64 560		kr 62 839	
Påløpt/bokført avkastning									
ultimo periode				kr 363 0,62 %		kr 860 1,33 %		kr 1 139 1,81 %	
Referanseavkastning NBR 3mnd		1,13 %		0,99 %		1,07 %		1,17 %	
NBR 3 mnd omregnet (360/dgr)				0,33 %		0,71 %		1,17 %	
Bunde likvider		Finansinst.		Betingelser %		Beløp bundet tkr.		Avkastn.tkr./%	
Avtale nr.1		Spb.sør		Nibor+0,9 pkt		13 176		263 2,00 %	
Avtale nr.2									
Sum						13 176		263	

Risør kommune har ingen plasseringer av langsiktige aktiva.

For å se på analyse av likviditeten i kommunen kan vi se litt på likviditetsgrader som følger:

Likviditetsgrad 2 «Acid test» ser man på kommunens mest likvide omløpsmidler (OM) vs kortsiktig gjeld (KG) ved årsslutt. (Kravet er > 1)

$$\frac{\text{OM kr.213 557'}}{\text{KG kr.75 737'}} = \underline{\underline{2,82}} \text{ (2015=3,17)}$$

Blant omløpsmidlene ligger premieavviket (PA) som en «fordring» og forstyrrer virkelighetens omløpsmidler. Trekker vi ut denne blir det som følger:

$$\frac{\text{OM kr.213 557} - \text{PA kr.62 211}}{\text{KG kr.75 737}} = \underline{\underline{2,00}} \text{ (2015=2,23)}$$

Videre har vi en del midler som er bundet opp i fond til drift og investering (FDI) og følgelig ikke kan klassifiseres som «fri likvider». Trekker vi fra disse blir det som følger:

$$\frac{\text{OM kr.213 557'} - \text{PA kr.62 211} - \text{FDI kr.27 676}}{\text{KG kr.75 737}} = \underline{\underline{1,63}} \text{ (2015=1,84)}$$

Vi ser at selv om vi korrigerer omløpsmidlene i analysen kommer vi ut med et resultat over kravet i testen selv om trenden er synkende. Resultatet vurderes til at tallene blir mer korrekte ifht realiteten enn de har vært tidligere og gir et riktigere bilde av situasjonen.

Likviditetsgrad 3 «kontantgraden» ser man på betalingsmidlene (Bm), bankinnskudd og kontanter kommunen har opp mot kortsiktig gjeld (KG). «Kravet er > 0,3)

$$\frac{\text{Bm kr.64 776}}{\text{KG kr.75 737}} = \underline{\underline{0,86}} \text{ (2015=1,15)}$$

I betalingsmidlene ligger også de ubrukte lånemidlene fra tidligere låneopptak (ULM) og gir et feil bilde av hva vi faktisk har «på bok» Trekker vi ut disse får vi som følger:

$$\frac{\text{Bm kr.64 776} - \text{ULM kr.10 996}}{\text{KG kr.75 737}} = \underline{\underline{0,71}} \text{ (2015=0,43)}$$

Trekker vi også ifra de bundne fondene til drift og investering (FDI) som ikke ansees som «frie midler» blir det som følger:

$$\frac{\text{Bm kr.64 776} - \text{ULM kr.10 996} - \text{FDI kr.27.676}}{\text{KG kr.75 737}} = \underline{\underline{0,34}} \text{ (2015=-0,04)}$$

Vi ser dermed at vi ligger marginalt over anbefalingene på > 0,3 til tross for at første analysen viste godt resultat. Man må med andre ord vite litt mer om hva som ligger inne i tallene i analysene som foretas av de kommunale nøkkeltallene.

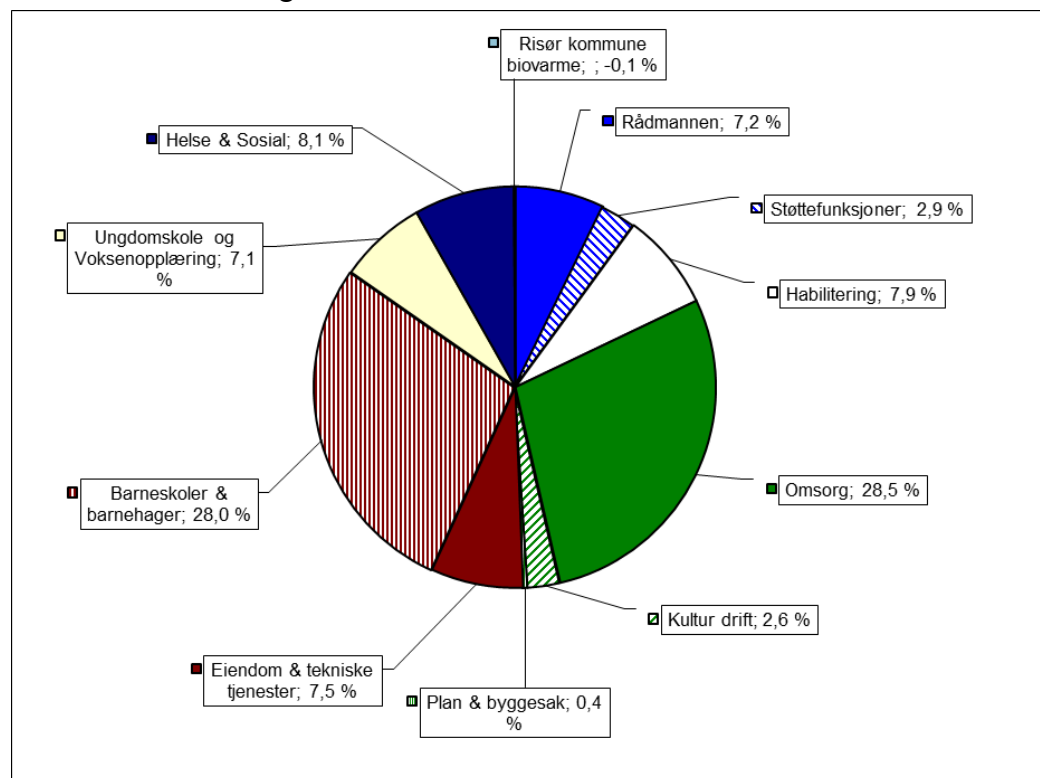
Vi kan se at utviklingen fra 2015 er positiv på de to siste faktorene i Likviditetsgrad 3 som følge at vi har redusert andelen ubrukte lånemidler, og indikerer at den positive utviklingen fra 2015 videreføres og at fokuset på likviditet har en positiv effekt.

Rådmannen må fortsatt ha fokus på likviditeten i driften for å se til at det er tilstrekkelig med penger på banken i forkant av hver lønning. Kommunen har til enhver tid mye utestående fordringer, og forskutterer midler i relativt store prosjekter, hvilket innebærer at fokus på innfordring er veldig viktig for å sikre stabil likviditet.

5.5 NETTO OG BRUTTO DRIFTSRAMMER

Enhetene har hatt følgende netto driftsrammer i 2016:

Figur 21:
Fordeling av netto
driftsrammer mellom
enhetene
(Kilde: Risør
kommunes
regnskap)

Enhet for Omsorg, og enhet for Barneskoler og Barnehager har de største andelene av netto driftsrammer med hhv ca 28,5 % og 28 % av totalrammen. Enhet for plan og byggesak og Risør Biovarme har så stor andel inntekter at netto driftsramme blir under 1 %. Selvkostområdene er holdt utenfor da disse skal balanseres mot selvkostfond og dermed går i 0.

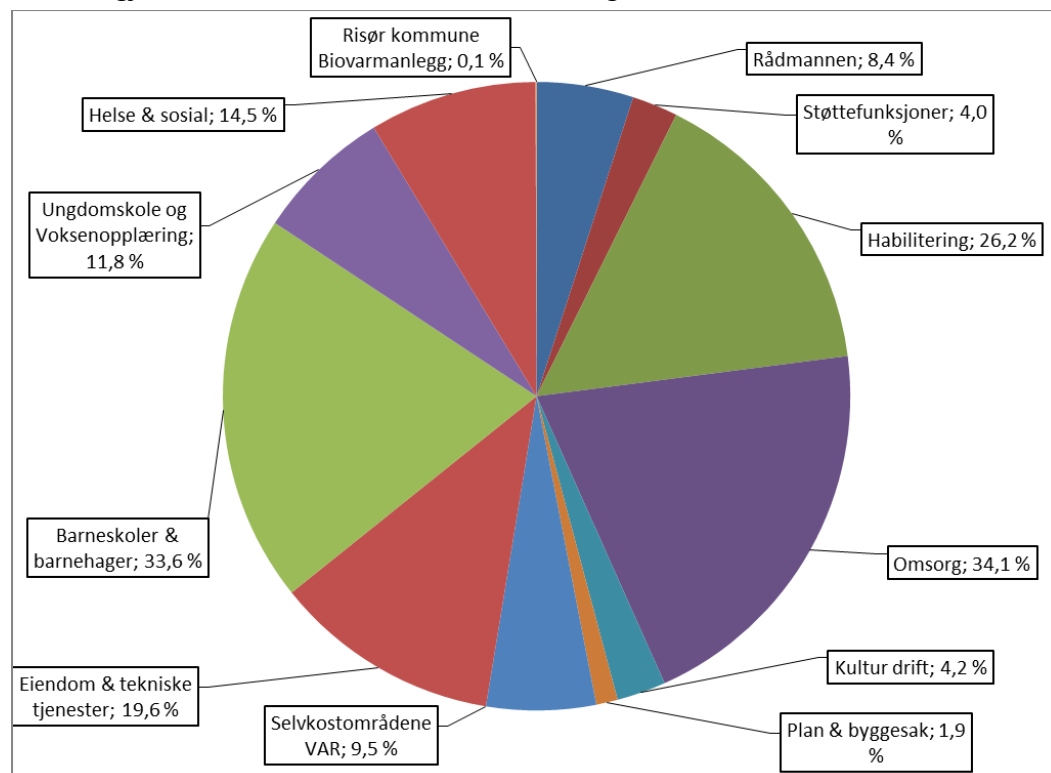
Fordeler vi netto rammer inn i sektorer får vi følgende fordeling:

- Helse og omsorg ca 44,5 % (2015 = 41,5 %)
- Oppvekst ca 35,1 % (2015 = 33,8 %)
- Samfunnsutvikling ca 20,4 % (2015 = 24,8 %)

Vi kan se av sektorinndelingen at Helse og Omsorg er den sektoren som har hatt størst vekst fra 2015 med ca 3 % økning i netto driftsrammer. Oppvekst har hatt en økning på ca 1,3 %, mens samfunnsutvikling har hatt en reduksjon på ca 4,4 % fra 2015.

Når det gjelder brutto driftsrammer er fordelingen som vist under:

Figur 22:
Fordeling av brutto driftsrammer mellom enhetene
(Kilde: Risør kommunes regnskap)

Fordelingen mellom Omsorg og Barneskole & barnehager fremdeles er ganske likt fordelt med hhv 34,1 % og 33,6 % av totalrammen.

Fordeler vi brutto rammer inn i sektorer får vi følgende fordeling;

- Helse og omsorg ca 47,3 % (2015 = 44,6 %)
- Oppvekst ca 27,6 % (2015 = 27 %)
- Samfunnsutvikling & VAR ca 25,1 % (2015 = 28,4 %)

Årsaken til at det blir såpass stor forskjell i fordelingen fra brutto til netto driftsrammer ligger i inntektene og refusjonene som ligger innenfor Helse & omsorg-, og Oppvekst-sektoren.

5.6 DRIFTSENHETENE 2016

Risør kommune har i 2016 hatt åtte driftsenheter og to administrative enheter som alle styrer etter netto driftsrammer.

Rådmannen har budsjettoppfølgingsmøter hver måned med sine enhetsledere hvor økonomien gjennomgås og utfordringer i driften tas opp.

Tabellen nedenfor viser hver enkelt enhets netto rammer, regnskap og mer-/mindreforbruk for 2016.

Tabell 9:
Driftsenhetenes
resultater for
2016 (Kilde:
Risør
kommunes
regnskap)

Enhet	Regnskap	Mer-/mindre-				Regnskap i fjor
		Rev. budsjett	forbruk	Budsjett	Forbr %	
Rådmannen	25 084 905	24 631 000	-453 905	23 947 000	101,8 %	24 703 819
Støttefunksjoner	9 902 963	10 725 000	822 037	9 839 000	92,3 %	10 502 771
Habilitering	27 377 561	25 653 000	-1 724 561	24 107 000	106,7 %	27 729 222
Omsorg	99 106 539	100 339 000	1 232 461	97 805 000	98,8 %	91 854 079
Kultur drift	8 920 574	9 902 000	981 426	9 825 000	90,1 %	9 194 905
Plan & byggesak	1 422 100	1 217 000	-205 100	1 210 000	116,9 %	2 068 726
Teknisk drift	0	0	0	0	0,0 %	0
Eiendom & tekniske tjenester	25 894 770	25 615 000	-279 770	24 619 000	101,1 %	40 927 789
Barneskoler & barnehager	97 055 685	95 873 000	-1 182 685	94 033 000	101,2 %	94 619 498
Ungdomskole og VIRK	24 690 696	26 792 000	2 101 304	26 064 000	92,2 %	23 692 188
Helse & Sosial	28 165 796	29 217 000	1 051 204	28 516 000	96,4 %	25 905 398
Risør kommune Biovarme	-383 680	0	383 680	0	0,0 %	-229 564
Avsetninger	-5 524 173	10 763 000	16 287 173	19 706 000	-51,3 %	-5 009 272
Sum driftsenhetene	341 713 736	360 727 000	19 013 264	359 671 000	94,7 %	345 959 559
Felles inntekter og utgifter	-364 452 140	-360 727 000	3 725 140	-359 671 000	101,0 %	-369 541 069
Overskudd/underskudd	-22 738 404	0	22 738 404	0		-23 581 510

Enhetene i Risør kommune har forbrukt ca. 341,7 mill i 2016 mot budsjett 360,7 mill, som gir et mindreforbruk på driftsenhetene samlet på ca. 19 mill når vi også tar hensyn til felles avsetninger lønn og pensjon. Ser man bort fra fellesavsetningene viser driftsenhetene et mindreforbruk på ca. 2,7 mill som er et relativt lite avvik fra budsjettet med ca 0,78 %, Regnskapsåret 2016 har vært et relativt ordinært driftsår uten vesentlige overraskelsesmomenter.

Det største avviket i 2016 er knyttet til pensjonselementene rundt premieavvik og bruk av premiefond som registreres på felles avsetninger lønn og pensjon. En inntektsføring av bruk av premiefond på ca 10,2 mill, og et premieavvik på ca 4 mill utgjør hovedpostene i budsjettavviket. Dette har vært styrt av rådmannen og informert løpende til formannskap og i Tertialrapporter gjennom året.

Det ble signalisert en utfordring i driftsenhetene utover høsten, hvor det kunne se ut som om vi vill få et merforbruk på disse på ca 6 mill inn mot årsslutt. Nærmere årsslutt kunne rådmannen se at enhetene nærmet seg balanse gjennom at refusjonskrav og inntekter ble bedre enn forutsatt, samt at forventede kostnader ikke ble så ille som varslet. Det endelige avviket på 0,78 % tegner et bilde av god budsjettstyring i driftsenhetene og må klassifiseres som en «innertier».

Mange av enhetene har vesentlige krav, både på inntekt- og utgifts-siden, som avregnes etter årets slutt, og som er vanskelige å prognostisere. Det medfører at det legges til grunn et forsiktighetsprinsipp i enhetenes rapportering til økonomisjefen, som igjen legger frem en forsiktig prognose for formannskapet i sin rapportering. Rådmannen vil tilstrebe å få mer nøyaktighet i rapporteringsprosessen.

Rådmannen og rådmannens stab – merforbruk kr. 0,45 mill.

Nr	Tjeneste	Regnskap 2016	Rev. budsjett	Avvik	Budsjett 2016	Regnskap 2015
1000	Politisk aktivitet	2 601 435	2 365 000	-236 435	2 365 000	2 821 920
1001	Utgifter til valg	1 106	0	-1 106	0	276 707
1002	Politiske partier	90 004	90 000	-4	90 000	90 004
1100	Revisjon og kontrollutvalg	1 110 041	1 176 000	65 959	1 176 000	1 077 189
1200	Administrasjon	7 526 511	7 074 000	-452 511	6 628 000	7 733 736
1201	Økonomiavdelingen	367 770	375 000	7 230	375 000	346 949
1202	Prosjekter	0	-150 000	-150 000	-150 000	0
1206	Felles IT tjenester	4 589 967	4 750 000	160 033	4 750 000	4 282 957
1300	Drift Administrasjonsbygg	1 478	0	-1 478	0	0
1800	Div felles inntekt/kostnad	945 936	749 000	-196 936	749 000	829 295
1802	Rådet for mennesker med nedsatt funksjons	0	5 000	5 000	5 000	0
1803	Eldrerådet	800	5 000	4 200	5 000	849
2333	Miljørettet helsevern	525 106	517 000	-8 106	517 000	527 669
2550	Medfinansiering somatiske tjenester	0	0	0	0	-341 284
3010	Plansaksbehandling	738 860	1 235 000	496 140	1 235 000	1 116 625
3012	Kommuneplan	0	0	0	0	40 221
3254	Tilskudd og næringsarbeid	1 470 841	1 352 000	-118 841	1 352 000	1 131 528
3257	Designutvikling	175 000	175 000	0	0	0
3301	Annen samferdsel	0	0	0	0	-16 010
3900	Tilskudd til fellesrådet	4 623 000	4 623 000	0	4 560 000	4 545 000
3920	Tilskudd til frimenighete	317 051	290 000	-27 051	290 000	240 465
01	Rådmannen	25 084 906	24 631 000	-453 906	23 947 000	24 703 820

Kommentar:

Økonomisk har 2016 vært et tilnærmet normalår for rådmannen og hans stab, men med mye arbeid og fokus på kommunereformarbeidet i første halvår.

Det er normalt at det oppleves merforbruk på enkelte tjenester og mindreforbruk på andre. Merforbruket er satt sammen av mange elementer som man ser av tjenestefordelingen overfor.

Politisk aktivitet ble omtrent 237' dyrere enn budsjett som følge av høyere lønnskostnader og merkostnader som har kommet som følge av arbeidet med utredninger knyttet til kommunereformen.

Merkostnad innenfor Administrasjon kan tillegges felles IKT kostnader søm følge av høyere kostnader til linjeleie og lisenser. Rådmannen dekker felles linjeleie og lisenser for ikke tjenestespesifikke elementer.

Kostnadene til IKT samarbeidet DDØ ble ca. 160' lavere enn budsjett blant annet som følge av avregning på drift og kapitalkostnader i DDØ ved årets slutt.

Mindreforbruk innen plansaksbehandling skyldes i hovedsak frikjøp av stillingen til samfunnsplanlegger ifm arbeidet knyttet til kommunereformen.

Merforbruk innen næring skyldes i hovedsak økt bidrag til Regionalt Næringsfond som følge av at Risør kommune har hatt mange saker i forumet i 2015.

Se for øvrig Rådmannens årsmelding for 2016.

Enhet for støttefunksjoner – mindreforbruk 0,82 mill

Nr	Tjeneste	Regnskap 2016	Rev. budsjett	Avvik	Budsjett 2016	Regnskap 2015
1200	Administrasjon	8 770 384	9 375 000	604 616	8 502 000	9 137 631
1209	Utgifter til tilsvalgte	1 003 239	1 111 000	107 761	1 098 000	1 139 290
1805	AMU	129 340	239 000	109 660	239 000	225 850
2830	Bolig tilskudd (husbank)	0	0	0	0	0
2831	Husbanens formidlingslån	0	0	0	0	0
02	Støttefunksjoner	9 902 963	10 725 000	822 037	9 839 000	10 502 771

Kommentar:

Enheten har hatt et relativt ordinært driftsår og avslutter med et mindreforbruk på ca 822'.

Personalavdelingen har hatt en krevende bemanningssituasjon som har redusert kostnadene, men også gått ut over tjenesten.

Utgifter til tillitsvalgte har blitt noe lavere enn budsjett som følge av endringer i behov for frikjøp av tillitsvalgtressurser.

Kostnader til AMU er noe lavere enn budsjett som følge av mindre kostnader til bla. Bedriftshelsetjenesten og velferdstiltak.

Fellestjenesten har et lite merforbruk som skyldes at det kjøpes inn porto og rekvisita som ved årsslutt ikke er brukt og fordelt ut på enhetene.

Økonomiavdelingen har utført lønns tjenester for andre kommuner som har gitt merkostnad på lønn, men som er dekket inn gjennom økte refusjonsinntekter. Avdelingen hatt innsparinger på kjøp av tjenester fra Tvedestrand knyttet til Kemnersamarbeidet.

Se for øvrig Rådmannens årsmelding for 2016.

Enhet for habilitering – merforbruk kr. 1,72 mill.

Nr	Tjeneste	Regnskap 2016	Rev. budsjett	Avvik	Budsjett 2016	Regnskap 2015
1200	Administrasjon	995 390	1 102 000	106 610	1 102 000	1 090 638
2341	Arbeidstrening	6 575 648	6 426 000	-149 648	6 333 000	6 283 737
2343	Transporttjenester	329 942	461 000	131 058	461 000	423 906
2346	Tilskudd VTA bedrifter	206 910	245 000	38 090	245 000	233 222
2419	Prosjekt - Diagnose, behandlig, re-/habilitering	18 980	43 000	24 020	43 000	38 135
2420	Sosialkontortjenester	702 881	730 000	27 119	718 000	665 160
2422	Annet foreb. H/S-arbeid (støttekontakter)	1 247 745	1 138 000	-109 745	1 138 000	1 822 603
2523	Enslige mindreårige Vestlandsstykket 10	-17 656 579	-20 322 000	-2 665 421	-6 075 000	-3 324 961
2524	Enslige mindreårige utenfor kollektiv	1 469 066	822 000	-647 066	648 000	585 061
2525	Enslige mindreårige Nøysomheten 20	6 394 247	6 342 000	-52 247	0	0
2526	Enslige mindreårige Vestlandsstykket 53	5 701 622	5 871 000	169 378	0	0
2527	Enslige mindreårige Rikken 18	13 838	2 165 000	2 151 162	0	0
2540	Omsorgstilbud Amlø	0	0	0	0	461
2542	Heldøgntilbud fhemmede	19 435 086	19 893 000	457 914	18 836 000	15 969 792
2544	Personlige assistenter	748 396	424 000	-324 396	408 000	505 145
2545	Omsorgslønn	2 036	0	-2 036	0	39 728
2549	Avlastningsbolig - PU	1 192 353	313 000	-879 353	250 000	3 396 594
04	Habilitering	27 377 561	25 653 000	-1 724 561	24 107 000	27 729 221

Kommentar:

2016 har vært et krevende driftsår for enheten som også ble varslet i budsjettprosessen og underveis gjennom driftsåret.

Habiliteringstjenesten har jobbet med nye turnuser og implementert disse, men ikke fått fullt ut den effekten som var forventet. Habiliteringstjenesten har fått flere brukere, og man ser at behovene er nye og flere, som også har medvirket til at innsparingstiltakene ikke har vært enkelt. Enheten var første del av 2016 belastet med høyt sykefravær, og det ble satt inn tiltak fra Rådmannen for å ta grep om situasjonen. Habiliteringstjenesten får et merforbruk på ca 680 ved årsslutt som er bedre enn forventet i prognosen gjennom høsten.

Kostnader til bruk av brukerstyrt personlig assistanse (BPA) har overskredet budsjettet med ca 324, og kan relateres til endringer knyttet til sterkere brukerstyrte rettigheter i ordningen.

Tjenestestedene Orreveien og Linken har merforbruk på hhv 150' og 311' som i hovedsak er som følge av høye kostnader til vikarer ifm sykdom.

Sandens Ressurssenter har hatt et krevende år som var forventet ut fra driftssituasjonen enheten gikk inn i 2016 med. Salget utgjør totalt ca. 13 mill mot budsjett 11,6 mill, mens lønnsutgiftene ble ca. 5 mill mer enn budsjett. Merkostnadene mellom økt salgsinntekt og lønnskostnader kan relateres til økt innsats knyttet til ressurskrevende tjenester som ble ca 3,4 mill bedre enn budsjett.

Refusjon ressurskrevende tjenester var budsjettert til 26,6 mill i 2016, prognosene gjennom året ble oppjustert til ca 29 mill, og i årsavslutningen

beregnet til ca. 29,9 mill som følge av økt ressursinnsats på enkelte brukerne. Statsbudsjettet ble vedtatt med en økning i innslagspunkt for refusjon på ressurskrevende tjenester på kr.50.000 pr bruker utover lønnsvekst. Dette slår ut i 2016 med en reduksjon på ca 0,8 mill i enheten.

Bosetting Enslig mindreårige flyktninger har hatt et krevende driftsår. Enheten måtte midtveis i året starte omlegging av turnusordninger for å tilpasse driften til nytt inntektssystem varslet i kommuneproposisjonen og vedtatt i statsbudsjettet. I tillegg gikk IMDI tilbake på signalene om at Risør skulle motta flere enslige mindreårige enn anmodet. Enheten forberedte organisasjonen ved oppbemanning og etablering av nytt kollektiv for 5 enslige mindreårige, som ble kansellert på høsten.

Rådmannen iverksatte tiltak for å unngå et merforbruk på ca 2 mill innen tjenesten, som da ikke kom til realisasjon. Tjenesten avslutter dermed året med et merforbruk på ca 1,04 mill.

Totalt ender enheten opp med et totalt merforbruk på ca 1,7 mill ved årsslutt.

For videre utdyping vises til enhetens årsmelding for 2016.

Enhet for omsorg – mindreforbruk kr.1,23 mill.

Nr	Tjeneste	Regnskap 2016	Rev.		Budsjett 2016	Regnskap 2015
			budsjett	Avvik		
1200	Administrasjon	905 540	975 000	69 460	975 000	919 572
2343	Transporttjenester	0	0	0	0	102 500
2414	Rehabiliteringsenhet	2 352 830	2 879 000	526 170	2 831 000	2 307 961
2530	Institusjonspleie	34 595 105	33 264 000	-1 331 105	32 752 000	31 431 753
2532	Kortidsavdeling	2 085 757	3 397 000	1 311 243	3 366 000	2 225 576
2533	Vaskeri	1 046 579	1 080 000	33 421	1 068 000	978 030
2534	Dagsenter	786 026	979 000	192 974	965 000	1 024 466
2535	Kjøkkentjenester	4 266 007	4 455 000	188 993	4 415 000	4 447 566
2537	Felles utg. Omsorgstjenester	-2 348 545	-1 048 000	1 300 545	-1 969 000	-2 401 973
2538	Legetjeneste Omsorgstjenester	1 149 939	1 170 000	20 061	1 170 000	1 149 990
2539	Nattetjeneste - inst.	7 124 024	5 503 000	-1 621 024	5 466 000	6 859 433
2541	Hjemmetjenester	31 154 146	31 883 000	728 854	31 158 000	29 636 117
2543	Psykiatritjeneste	10 348 871	11 086 000	737 129	10 915 000	9 618 595
2544	Personlige assistenter	2 111 630	1 106 000	-1 005 630	1 083 000	1 952 489
2545	Omsorgslønn	54 751	50 000	-4 751	50 000	54 751
2547	Leiebiler	1 393 940	1 560 000	166 060	1 560 000	1 477 322
2548	Annen ref.kjøring	44 938	100 000	55 062	100 000	69 933
2560	Akkuthjelp helse og omsorgstjenesten	2 035 000	1 900 000	-135 000	1 900 000	0
05	Omsorg	99 106 540	100 339 000	1 232 460	97 805 000	91 854 081

Kommentar:

Enheten har hatt god kontroll på budsjettet gjennom året, og har styrt mot et lite mindreforbruk ved årsslutt.

Enheten opplever at det er stort press på tjenestene, men at enheten har løst utfordringene internt på en god måte.

Kostnader til medisiner og medisinsk forbruksmateriell er økt med ca 0,5 mill fra 2015, og enhetsleder har gjort tiltak for å få kontroll på denne kostnaden. Årsaken til økningen kan relateres til at enheten får mer oppfølging av pasienter som krever pleie og behandling etter operasjoner og behandlinger fra sykehusopphold.

Lønnskostnadene ender opp ca 1,86 % over budsjett, som i hovedsak skyldes driftsprosjekter som refunderes fra andre kommuner, men også vikarkostnader og overtidslønn som følge av fravær. Kostnader til vikarer og overtid har hatt en økning på ca 8 % fra 2015 til 2016, og enhetsleder har fokus på utviklingen.

Salgsinntektene har vært under kontroll, og endte opp med ca 1,2 bedre enn budsjett, hvor hovedvekten ligger på oppholdsbetalingen på Frydenborgsenteret. Enheten er involvert i flere store driftsprosjekter knyttet til e-helsekoordinator, aktivitet psykisk helse og velferdsteknologi som har bidratt til kostnadsdeling og tilskudd/refusjoner med samarbeidspartnerne. Dette har gjort at enheten har fått frikjøpt årsverk av personalet, hovedsakelig i enhetens administrasjon, som ikke er blitt erstattet og gitt kostnadsbesparing.

Se for øvrig enhetens årsmelding for 2016.

Enhet for kultur – mindreforbruk kr.0,98 mill.

Nr	Tjeneste	Regnskap 2016	Rev. budsjett	Avvik	Budsjett 2016	Regnskap 2015
2023	Den kulturelle skolesekken	0	0	0	0	6 301
2315	Skolemusikk	60 000	60 000	0	60 000	60 000
2342	Risør Frivillighetssentral	302 785	333 000	30 215	324 000	236 404
3255	Turistinformasjon	-4 767	0	4 767	0	668 751
3257	Designutvikling	0	0	0	175 000	175 000
3700	Biblioteket	2 024 377	2 232 000	207 623	2 207 000	1 954 858
3730	Risør Kino	-283 888	172 000	455 888	166 000	376 080
3750	Tilskudd museum & akvarie	725 000	725 000	0	650 000	563 525
3770	Tilskudd kunstformidling	327 864	440 000	112 136	440 000	454 971
3801	Støtte til idrettslag m.m	129 285	130 000	715	130 000	126 321
3831	Int.kommunal kulturskole	1 875 840	1 855 000	-20 840	1 855 000	1 844 459
3850	Kulturkontoret	1 380 411	1 715 000	334 589	1 715 000	1 185 489
3852	Risørhuset kulturfaglig drift	719 100	591 000	-128 100	579 000	344 188
3853	Div. kulturaktiviteter	1 664 567	1 649 000	-15 567	1 524 000	1 198 558
06	Kultur drift	8 920 574	9 902 000	981 426	9 825 000	9 194 905

Kommentar:

Enheten har hatt et relativt ordinært driftsår som ender med et godt resultat som følge av nok et godt år på Risørhuset.

Kulturkontoret avslutter stort sett som budsjettet, med noe generell innsparing og en forskyvning av utbetaling av kunststipend som gir en innsparing.

Historieboken er budsjettet med kr.600' hvert år men har en litt annen kostnadsprofil slik prosjektet har utviklet seg. Det er brukt kr.373' på boken i 2016, og resten vil fremstå som et mindreforbruk under tjenesten 3850 Kulturkontoret. Rådmannen vil foreslå resterende kr.227' avsatt til eget disposisjonsfond ifm regnskapssaken til bruk lengre ut i prosjektet.

Risørhuset avslutter med et mindreforbruk på ca 500' som følge av besparelser på lønn på biblioteket, og en god drift knyttet til kino og kulturarrangement hvor billettinntektene viser et godt år.

Se for øvrig enhetens årsmelding for 2016.

Enhet for plan- og byggesak – merforbruk kr. 0,2 mill.

Nr	Tjeneste	Regnskap 2016	Rev. budsjett	Avvik	Budsjett 2016	Regnskap 2015
3010	Plansaksbehandling	807 216	863 000	55 784	863 000	1 059 900
3013	Planarbeid RUV	0	0	0	0	0
3020	Byggesak	281 174	-41 000	-322 174	-48 000	592 955
3030	Kart og Oppmåling	-337 176	-351 000	-13 824	-351 000	-296 987
3200	Kommunale skoger	900	14 000	13 100	14 000	0
3290	Land- og skogbrukskont.	669 985	732 000	62 015	732 000	712 858
3355	Universell utforming	0	0	0	0	0
3602	Fallviit - komm.fond	0	0	0	0	0
07	Plan & byggesak	1 422 100	1 217 000	-205 100	1 210 000	2 068 726

Kommentar:

Enheten avslutter året med et merforbruk på ca 205' som i hovedsak er en følge av svikt i inntekter.

Enhetens inntekter svinger med etterspørselen i markedet, og svikten for 2016 endte på totalt ca 359', som er lavere enn forventet utover høsten. Det er spesielt innenfor byggesak at svikten ligger med ca 261'. Svikten i inntekter kompenseres noe ved generelle innsparinger på andre driftskostnader.

Enhetene har hatt en utskifting av 2 ansatte i 2016, og enheten er involvert i mye arbeid som ikke er direkte relatert til tjenesten, og har følgelig hatt noe etterslep på behandlingen av saker.

Enheten har fått tilført kr. 500' fra disposisjonsfond ifm arbeidet med opprydding av gamle eiendomssaker er startet opp i 2015, og som avsluttes medio 2017.

Se for øvrig enhetens årsmelding for 2016.

Enhet for eiendom og tekniske tjenester – merforbruk kr. 0,28 mill.

Nr	Tjeneste	Regnskap 2016	Rev. budsjett	Avvik	Budsjett 2016	Regnskap 2015
1204	Kantine kommunehuset	134 479	112 000	-22 479	112 000	119 704
1210	Eiendomsforvaltning	2 513 347	4 314 000	1 800 653	3 510 000	2 438 489
1300	Drift av adm bygg	2 030 425	2 254 000	223 575	2 106 000	3 067 832
2211	Drift av barnehagelokaler	1 130 448	937 000	-193 448	937 000	1 739 201
2221	Drift av skolelokaler	7 507 620	7 035 000	-472 620	6 991 000	10 694 425
2610	Drift av institusjoner	3 045 704	2 155 000	-890 704	2 155 000	5 424 183
2650	Utleieboliger	-2 091 809	-1 917 000	174 809	-1 917 000	1 318 443
2651	Kommunale festetomter	-216 599	-180 000	36 599	-180 000	-174 130
3253	Utleie næringsbygg/arel	-1 772 546	-1 856 000	-83 454	-1 856 000	-822 775
3300	Tilskudd til Øysangfergen	500 000	500 000	0	500 000	425 000
3320	Kommunale veier	3 879 375	3 666 000	-213 375	3 666 000	5 922 678
3321	Parkering	-815 829	-1 119 000	-303 171	-1 119 000	-874 609
3322	Miljø og trafikksikkerhetstiltak	806 441	768 000	-38 441	768 000	819 179
3350	Parker og lekeplasser	458 299	248 000	-210 299	248 000	588 354
3380	Forebyggende arbeid	1 054 926	340 000	-714 926	340 000	218 632
3390	Brannvesen	6 688 389	7 403 000	714 611	7 403 000	7 076 350
3391	Oljevevberedskap	34 600	45 000	10 400	45 000	34 545
3600	Naturforvaltning	402 519	477 000	74 481	477 000	64 794
3601	Skjærgårdstjenesten	-30 608	203 000	233 608	203 000	649 588
3607	Risør Havnevesen	-3 278 205	-3 005 000	273 205	-3 005 000	-2 391 043
3800	Drift av idrettsanlegg	197 640	275 000	77 360	275 000	303 172
3802	Idrettslokaler	-13 324	0	13 324	0	629 277
3810	Idrettsbygget	1 616 852	1 205 000	-411 852	1 205 000	1 250 382
3811	Idrettshallen	884 814	837 000	-47 814	837 000	772 196
3860	Kommunale kulturbygg	1 339 192	939 000	-400 192	939 000	1 643 377
3901	Presteboliger	-111 379	-21 000	90 379	-21 000	-19 456
3935	Invest. i kirkegårder mm	0	0	0	0	10 000
09	Eiendom & tekniske tjenester	25 894 769	25 615 000	-279 769	24 619 000	40 927 788

Kommentar:

Enheten avslutter 2016 med et merforbruk på ca.280' som følge av mange innvirkende årsaker.

Lønnskostnadene i enheten har et totalt mindreforbruk på ca. 346' som følge av vakanser innenfor renhold. Eiendomsforvaltning, vaktmestre og tekniske tjenester overforbruker litt på hvert ansvar.

På inntektssiden gir salgsinntektene på utleie merinntekter på totalt ca.1,86 mill hvor utleieboliger og institusjoner utgjør ca 78 % av dette. Dette skyldes både at enheten har fått flere utleieenheter og som følge av en justering av utleiesatsene til «gjengs leie».

Innenfor tekniske tjenester har enheten en merinntekt på havn med ca 286'.

På kostnadssiden har enheten brukt ca. 6,7 mil på energi mot budsjettet 6,2 mill. Kostnaden er ca 1 mill høyere enn i 2015 regnskapet, som i hovedsak skyldes økte energikostnader.

Innenfor eiendomsforvaltning har enheten brukt ca 2,9 mill mer enn budsjett på vedlikehold av kommunale bygg, med hovedvekt på utleieboliger og

institusjoner. Totalt er det brukt ca 4,9 mill på vedlikehold, som fordelt på ca 55.000m² kommunal eiendomsmasse utgjør ca kr.88,- pr /m², mot ca 65 kr/m² i 2015. Hovedårsaken til avviket skyldes at kommunen mottok et ekstra tilskudd til vedlikehold på ca 1,45 mill i juli. Enheten fikk også en ekstra bevilgning gjennom Handlingsprogram og økonomiplan på kr.0,5 mill, samt en disposisjonsfondsbevilgning på 1 mill til økt vedlikehold. Enheten har ikke brukt av disposisjonsfondbevilgningen i 2016, men dekket merkostnad innen eget budsjett.

Innenfor tekniske tjenester har enheten hatt merkostnader på kommunale veier på ca 209', og parkeringstjenesten på ca 300' i 2016. Det ble bevilget kr.127' til å dekke svikt i parkeringsinntektene i desember, som da reduserte svikt i inntektene på ca 206' mot budsjettert opprinnelig.

Se for øvrig enhetens årsmelding for 2016.

Enhet for barneskoler, barnehager og PPT – merforbruk kr. 1,18 mill.

Nr	Tjeneste	Regnskap 2016	Rev. budsjett	Avvik	Budsjett 2016	Regnskap 2015
1200	Administrasjon	1 205 546	1 114 000	-91 546	1 114 000	1 591 000
2010	Kommunale barnehager	15 547 143	15 252 000	-295 143	14 790 000	14 185 790
2011	Private barnehager (tilsk)	26 363 035	27 075 000	711 965	27 050 000	26 809 125
2020	Grunnskoleundervisning	44 692 414	43 774 000	-918 414	42 743 000	42 912 529
2021	PP-tjenesten	2 260 913	2 186 000	-74 913	2 186 000	2 089 626
2025	Felles utgifter i grunnskolen	506 214	160 000	-346 214	0	0
2113	Førskoletiltak	2 528 088	2 795 000	266 912	2 750 000	2 940 305
2114	Førskoletiltak minoritetsbarn	0	0	0	0	-94 410
2150	SFO	1 780 657	1 355 000	-425 657	1 238 000	2 083 700
2151	FFO (Fotball Fritids Ordningen)	51 000	0	-51 000	0	6 869
2230	Skoleskyss	2 120 674	2 162 000	41 326	2 162 000	2 094 965
2900	PP-tjenesten int.komm.samarbeid	0	0	0	0	0
11	Barneskoler & barnehager	97 055 685	95 873 000	-1 182 685	94 033 000	94 619 499

Kommentar:

Enheten avslutter 2016 med et samlet merforbruk på ca 1,18 mill.

Grunnskolene avslutter med et samlet merforbruk på ca 1,33 mill.

På Risør barneskole har det vært behov for å sette inn ekstra ressurser for oppfølging av enkeltelever som har vært kostnadsdrivende. Skolen har spart inn på andre driftskostnader, og fått inn mer refusjoner som dekker opp for deler av merkostnaden. Merforbruk 2016 ca kr.358'.

På Sønedeled barneskole har behovet for å sette inn ekstra ressurser for oppfølging av flere trinn fortsatt fra 2015, og vil fortsette i årene fremover. Skolen har følgelig merforbrukt på lønn og andre driftskostnader, men også mottatt mer refusjoner som dekker opp for deler av merkostnad. Merforbruk 2016 på ca kr.375'.

På Hope skole har 2016 vært et relativt ordinært driftsår, og resultatet for 2016 er styrt mot budsjett. Skolen har mottatt noe mer refusjoner enn budsjett, og avslutter med et mindreforbruk på ca 177' i 2016.

Grunnskolene har i 2016 samlet felles lisenskostnader og IKT kostnader på en tjeneste underlagt Risør barneskole. Denne tjenesten er overforbrukt med ca 346' i hovedsak som følge av lisenser, men må sees i sammenheng med underforbruk på den enkelte skoles budsjetterte lisenskostnader.

PPT har hatt et relativt ordinært driftsår, men har merforbruk med ca 225' for hele samarbeidet som følge av et kostbart lønnsoppgjør i 2016. Etter fordeling

av kostnaden på samarbeidskommunene kan vi se at merforbruket for Risør kommune utgjør ca 75' for 2016.

SFO tjenesten merforbruker på Risør og Sønedeled barneskole med hhv ca 343' og 145' som i hovedsak skyldes svikt i oppholdsbetaling mot budsjett. Årsaken til svikten kan til dels begrunnes i at flere barn har foreldre hjemme å gå til med økende arbeidsledighet og at nye kull er mindre enn avtroppende kull. På Hope avsluttes SFO med et mindreforbruk på ca 62' hvor økning i oppholdsbetaling pga flere barn er hovedårsak.

Innenfor barnehager har styringen i de kommunale barnehagene vært god og avslutter 2016 med et mindreforbruk på ca. 157' hovedsakelig som følge av nøktern drift med innsparinger i lønn og driftskostnader. Fargeskrinet barnehage opplever en reduksjon i antall nye barn og jobber med tilpasning av driften. Trollstua barnehage merker press på nye barn og økende etterspørsel, og det er vedtatt utbygging av 2 nye avdelinger i 2017-2018 for å møte behovet.

Avregning på barn i andre kommuner endte på ca 901', ca 500' mer enn budsjettet i 2016. Det er i hovedsak Røysland-barna som går i barnehage i Tvedestrand som gir utslag, og det er i 2016 færre barn fra andre kommuner som går i barnehage i Risør som reduserer refusjonene sammenlignet med 2015.

Tilskudd til private barnehager fikk en kostnad på ca 26,3 mill i 2016, hvor moderasjonsordningene utgjorde ca 772'. Totalt ble kostnaden til private barnehager ca 712' lavere enn budsjettet, hovedsakelig som følge av mindre etterspørsel på plasser i de private barnehagene.

Se for øvrig enhetens årsmelding for 2016.

Enhet for ungdomsskole og voksenopplæring – mindreforbruk kr.2,1 mill.

Nr	Tjeneste	Regnskap 2016	Rev. budsjett	Avvik	Budsjett 2016	Regnskap 2015
1204	Kantine ungdomskolen	-37 348	0	37 348	0	-41 650
2020	Grunnskoleundervisning	21 965 670	22 338 000	372 330	21 841 000	22 142 714
2026	Gr.skole - andre kommuner	2 028 079	2 000 000	-28 079	2 000 000	1 431 664
2130	Voksenoppl./Fremmedspråkl	183	1 647 000	1 646 817	1 416 000	-687 923
2131	Voksenopplæring utv.hemm.	734 113	807 000	72 887	807 000	847 382
12	Ungdomsskole og Voksenopplæring	24 690 696	26 792 000	2 101 304	26 064 000	23 692 187

Kommentar:

Ungdomsskolen avslutter året med et mindreforbruk på ca kr.382'.

Grunnskoleledelen har et mindreforbruk på ca 372' som skyldes innsparinger på lønns- og driftskostnader gjennom året. Skolen har en vesentlig bruk av overtid som følge av det er vanskelig å få inn eksterne lærervikarer ved sykdom/permisjon. Andre lærer må derfor ta ekstratimer, som både er krevende og kostbart.

Avregning på elever i andre kommuner ble omtrent som budsjettet.

Elevkantinene har hatt en omsetning på ca 341' i 2016, og avsluttes med et mindreforbruk på ca 37' som er tatt inn i det kommunale regnskapet i 2016.

Rådmannen ønsker å føre overskuddet tilbake til elevrådet i 2017 ved å avsette overskuddet ifm disponeringen av årets overskudd.

Voksenopplæringen (VIRK) avslutter 2016 med et mindreforbruk på ca 1,7 mill. En stor økning i elevmassen har medført økte lønns og driftskostnader, men

også økte tilskudd og refusjonsinntekter. Enheten har fått inn ca 5,23 mill i merinntekter på egne elever, og ca 1,26 mill mer på elever fra andre kommuner gjennom salg av tjenester. Virksomheten drifter utover kapasiteten lokalene tilsier, men har inngått en 3-årig leiekontrakt på brakker som er i drift i tillegg at det leies lokaler på Risør videregående skole.

Totalt sett avsluttes enheten med et mindreforbruk på ca 2,1 mill i 2016.

Se for øvrig enhetenes årsmelding for 2016.

Enhet for Helse & sosial – mindreforbruk kr. 1,05 mill.

Nr	Tjeneste	Regnskap 2016	Rev. budsjett	Avvik	Budsjett 2016	Regnskap 2015
1200	Administrasjon	0	146 000	146 000	146 000	0
2314	Oppvekst	605 372	577 000	-28 372	571 000	483 167
2320	Helsestasjons tjenester	4 901 546	4 933 000	31 454	4 613 000	4 008 592
2322	Skolehelsetjeneste	0	0	0	0	190 059
2330	Helserådtjenester	169 085	175 000	5 915	175 000	228 035
2410	Tumuskandidat	505 852	475 000	-30 852	475 000	587 353
2411	Driftstilskudd leger	2 867 338	2 798 000	-69 338	2 798 000	3 318 071
2412	Driftstilskudd fysioterap	1 657 019	1 545 000	-112 019	1 545 000	1 612 416
2413	Legevakt og legevaktssentr	1 623 089	1 548 000	-75 089	1 548 000	1 603 130
2415	Søndeled Legekontor	424 065	0	-424 065	0	0
2420	Sosialkontortjenester	6 016 474	5 516 000	-500 474	5 476 000	4 875 823
2421	Flyktningekontoret	2 879 905	2 837 000	-42 905	2 802 000	2 296 750
2423	Forebyggende edrusk.arb.	-41 366	-25 000	16 366	-25 000	-57 415
2440	Barnevernstjeneste	3 657 557	4 236 000	578 443	4 236 000	2 359 099
2510	Støttekont.tilsynsfør.mm	655 629	2 151 000	1 495 371	2 151 000	358 847
2511	Besøks-og avlastn.hjem	0	0	0	0	545 338
2512	Barneverntiltak	0	0	0	0	134 787
2520	Fosterhjem	7 097 901	6 095 000	-1 002 901	6 095 000	4 957 343
2522	Plassering på institusjon	0	0	0	0	1 572 876
2750	Introduksjonsstønad	6 469 045	4 825 000	-1 644 045	4 825 000	5 363 040
2760	Kvalifiseringsprogram	927 432	1 525 000	597 568	1 525 000	653 548
2810	Økonomisk sosialhjelp	5 525 421	5 625 000	99 579	5 325 000	4 882 466
2811	Tilskudd til Komm.avgifte	0	0	0	0	3 340
2815	Økonomisk hjelp til flykt	5 658 527	3 603 000	-2 055 527	3 603 000	4 113 684
2830	Bolig tilskudd (husbank)	0	-40 000	-40 000	-40 000	-72 226
3500	Flytningetilskudd	-23 434 095	-19 328 000	4 106 095	-19 328 000	-18 112 725
13	Helse & Sosial	28 165 796	29 217 000	1 051 204	28 516 000	25 905 398

Kommentar:

Enheten avslutter 2016 med et mindreforbruk på ca 1,05 mill totalt.

Hovedtrekkene i mindreforbruket består av følgende elementer;

- NAV Sosial avslutter med et samlet mindreforbruk på ca 173'. Reduserte kostnader til Kvalifiseringsprogrammet hvor det er vanskelig å få inn kvalifiserte brukere gir en besparelse på ca 600'. Sosialkontortjenesten overskrider med ca 500' som følge av etteroppgjør husleie fra 2015, og økte lønnskostnader. Utgiftene til økonomisk sosialhjelp ble ca 100' lavere enn budsjett.
- NAV Flyktning avslutter med et samlet mindreforbruk på ca 363'. Dette skyldes økt flyktningetilskudd på ca 4,1 mill mer enn budsjettet. Kostnader til Introduksjons-programmet merforbruker ca 1,64 mill som følge av at det er vesentlig flere deltakere i programmet enn forutsatt. Økonomisk sosialhjelp flyktninger har et merforbruk på ca 2 mill mot budsjett hovedsakelig som følge av flere mottakere av bistand og mer kostnader til etablering av flyktninger i boliger..
- Barnevernstjenesten avsluttes med et samlet mindreforbruk på ca 1 mill. Barnevernet har i 2016 kommet i full drift i vertskommunen Gjerstad, og har også fått etablert felles barnevernvakt sammen med Arendal. Samarbeidets første driftsår har ihht vertskommunen vært vellykket, hvor kostnadene målt

opp mot budsjett har blitt ca 3,8 mill lavere. Regnskapet viser at det er innsparinger i barnevernstjenesten og i tiltak i hjemmet, mens det er merforbruk i tiltak utenfor hjemmet. Leder av tjenesten rapporterer om en krevende driftssituasjon med høy oppdragsmengde og arbeidspress på de ansatte. (Barnevernets årsmelding er vedlagt)

- Helse-tjenesten avslutter med et merforbruk på ca 702' i 2016. Merforbruket skyldes delvis økt tilskuddskostnad til fysioterapeuter, og økt kostnad til Legevaktsamarbeidet. Det største avviket kommer av etableringen av Søndeled Legekontor sommeren 2016. Innsparingen i basistilskudd til private leger skulle delfinansiere driften på Søndeled, men innsparingen ble ikke så stor som forventet, samt at etableringskostnaden ved overtakelse ble noe høyere enn forutsatt.

Se for øvrig virksomhetenes årsmeldinger for 2016.

Risør kommune Biovarmeanlegg – mindreforbruk kr.0,38 mill

Nr	Tjeneste	Regnskap 2016	Rev. budsjett	Avvik	Budsjett 2016	Regnskap 2015
3205	Risør kommune Biovarmeanlegg	-383 680	0	383 680	0	-229 564
	Risør kommune Biovarmeanlegg	-383 680	0	383 680	0	-229 564

Anlegget i Sirisvei ble anskaffet av Risør kommune fra Agder Energi i 2015 med umiddelbar oppstart av driften. Anlegget fungerer som oppvarmingskilde for kommunehuset, Frydenborgsenteret og Risør videregående skole. Ansvaret for anlegget ligger under enhet for Eiendom og tekniske tjenester, men er skilt ut fra enheten for at ikke denne skal ligge inne i enhetens økonomiske rammer.

Det er inngått en langsiktig avtale om salg av varme til Fylket som eier av skolen. Driften av anlegget er basert på å sikre rimelig energi til kommunens bygninger og videregående skole da Agder Energi ikke ønsket å drifte anlegget lenger. Det er lagt til grunn at driften av anlegget skal gå i balanse, men som følge av at kjøpesummen inkluderte driftsassistanse av anlegget i 2 år har anlegget avsluttet 2016 med et lite mindreforbruk.

Tabell 10
Investerings-
regnskapet
(Kilde: Risør
kommunes
regnskap)

5.7 INVESTERINGSREGNSKAPET 2016

Investeringsregnskapet for 2016 avsluttes i balanse i henhold til retningslinjer for avslutning av investeringsregnskapet.

ØKONOMISK OVERSIKT - INVESTERING				
	Regnskap	Revidert Budsjett	Budsjett	Regnskap i fjor
Sum investeringsinntekter	-19 440 596	-25 739 000	-11 622 000	-15 248 691
Sum investeringsutgifter	57 706 273	122 348 000	42 017 000	65 610 304
Brutto driftsresultat	38 265 677	96 609 000	30 395 000	50 361 613
Sum finanstransaksjoner	23 202 782	23 300 000	1 500 000	20 311 097
Finansieringsbehov	61 468 459	119 909 000	31 895 000	70 672 710
Sum finansiering	-61 468 458	-119 909 000	-31 895 000	-70 672 710
Udekket / Udisponert	0	0	0	0

Investeringsåret 2016 består av 54 større og mindre prosjekter som er listet opp i regnskapsskjema 2 B i regnskapsrapporten.

Ser vi på skjema «økonomisk oversikt investering» var det budsjettert med et finansieringsbehov på ca. kr.119,9 mill for 2016, men det reelle investeringsbehovet ble på ca. 61,5 mill, tilsvarende ca 51,3 % av budsjettert.

Disse investeringene er finansiert som følger

- Bruk av lånemidler kr.55,9 mill.
- Bruk av fond kr.1,6 mill.
- Annet kr.3,9 mill. (mottatt avdrag på startlån)

Av totalt investert kr.57,7 mill (skjema 2B i regnskapet) er ca 9,5 mill innenfor selvkostområdene (VAR), og følgelig er det kr.46,4 mill av lånefinansieringen som belaster den ordinære driften de kommende årene.

Det er ikke tatt opp i lån til investeringer i 2016, kun 15 mill til videreformidling av Startlån. Rådmannen har tilstrebet å bruke tidligere års låneopptak for å redusere kommunens ubrukte lånemidler.

Lånebevilgninger gitt i 2016 er listet opp i tabell nedenfor.

Oversikt over lånebevilgninger 2016 i investeringsbudsjettet		Mill.kr.
Opprinnelig budsjett 2016		30 395
Re-budsjettert pågående prosjekter fra 2015 og tidligere		44 464
Nye prosjekter og endringer i 2016		43 400
Kommunale kaier	1 800	Ps 158/15
Kjøp legepraksis Søndeled	600	Ps 84/16
Brannstasjonen - oppgradering	5 500	Ps 58/16
Brannstasjonen - oppgradering	15 700	Ps 131/16
Brannstasjonen - oppgradering	800	Ps 157/15
Kjøp Fjordheim	4 000	Ps 40/15
Startlån	15 000	Ps 72/16
Total lånebevilgning 2016		118 259

Progresjonen i investeringsprosessene har stort etterslep som man delvis kan forklare gjennom en naturlig forsinkelse i prosjektene som følge av at bevilgningen gis i desember, og at det tar tid å forberede oppstart av disse. Videre kommer det nye elementer i prosjektene når de skal inn i prosjekteringsfasen som forsinker prosessene, og dermed skaper forskyvninger som gjør at bevilgninger må overføres til senere år.

Rådmannen har av erfaring derfor avventet låneopptak i 2016 for å bruke opp allerede lånte midler. Dette innebærer ikke at progresjonen i investeringsporteføljen blir bedre, men at vi skyver ubrukte lånebevilgninger foran oss, i stedet for ubrukte lånemidler.

Ved utgangen av 2016 har kommunen ca 62,3 mill i ubrukte lånebevilgninger som skyves inn i 2017. Dette kommer da i tillegg til de budsjetterte investeringene i 2017. Dette betyr igjen at kommunens gjeld har en «skjult» side fordi den har pådratt seg en forpliktelse til en investering som ikke er gjennomført ved utgangen av 2016.

Risør kommune har aktivert ca. 54,3 mill. i anleggsmidler og 1,6 mill i aksjer/andeler, og avskrevet anleggsmidlene med ca. 26,7 mill i 2016.

Risør har hatt følgende store prosjekter (budsjett > 5 mill) i 2016:

- Rehabilitering Linken bygget, budsjett 5,2 mill
- Ny kirkegård & minnelund, budsjett 9,1 mill
- Utbedring kommunale kaier, budsjett 7 mill
- Oppgradering Kjempesteinen idrettsanlegg, budsjett 14,2 mill
- Kommunale utleieboliger, budsjett 6,6 mill
- Oppgradering brannstasjon med verksted og lager, budsjett 28,2 mill

Prosjekt 1073 Linkenbygget – rehabilitering.

Prosjektet har gått over flere år, med oppstart i 2012. Prosjektet har underveis blitt mer omfattende enn først tiltenkt, både til brukernes beste og mht sikkerhetskrav. Prosjektet har ved utgangen av 2016 kostet ca 12,75 mill inkludert mva. Det vil påløpe noe utgifter også i 2017 ifm avslutning.

Bygget har fått en solid oppgradering med gode løsninger for alle brukere, inkludert trygge brann og rømningsveier for brukerne i alle etasjer.

Konto	Kontotekst	Prosjektkostnad
	100 Fast lønn	28 560
	200 Lønn vikarer	19 040
	903 Gruppeliv/yrkesskade	24
	990 Arbeidsgiveravgift	5 996
	991 Arb.g.avgift av påferiep	719
	1202 Rengjøringsmateriell	2 334
	1400 Annonse, reklame, informasjon	686
	1950 Avgifter, gebyrer, lisenser og lignende	2 896
	2000 Inventar og utstyr	19 000
	2005 Innkjøp av kunst	100 000
	2300 Vedlikehold, byggetjenester, nybygg	7 604 537
	2500 Nybygg	15 581
	2700 Konsulent tjenester	2 417 569
	2900 Internkjøp	17 685
	4290 Merverdiavgift på vederlag	2 519 348
	1039 Linkenbygget - Rehabilitering	12 753 974

Prosjekt 1039 Ny kirkegård og minnelund

Prosjektet startet opp i 2013 og har vært under planlegging og utredning i lang tid før det er kommet til realisering.

Frydendal kirkegård og minnelund har vært jobbet med i 2015 og 2016, og forventets ferdigstilt innen sommeren 2017. På Risør kirkegård har det vært utfordringer ifht planleggingen og kartlegging av dreneringen. Arbeidet med minnelunden er godt i gang og forventes ferdigstilt i 2017. Resten av prosjektet med utvidelse av Risør kirkegård vil antageligvis skyves noe fremover i tid til man har kartlagt dreneringen og funnet et god løsning.

Ved oppstart av prosjektet ble det kalkulert en kostadsramme på ca 16,6 mill inklusive mva for perioden 2013 til 2018.

Prosjektet har ved utgangen av 2016 kostet totalt ca 4,5 mill, og det er forventet at totalkostnaden blir betydelig lavere enn estimatene, men totaltkostnaden er avhengig av hvilken løsning som blir valgt på Risør kirkegård i sluttfasen.

Konto	Kontotekst	Prosjektkostnad
1950	Avgifter, gebyrer, lisenser og lignende	7 500
2300	Vedlikehold, byggetjenester, nybygg	2 068 822
2500	Nybygg	90 440
2700	Konsulenttjenester	1 452 836
4290	Merverdiavgift på vederlag	871 364
1039	Ny kirkegård og minnelund	4 490 961

Prosjekt 1402 Utbedring kommunale kaier

Prosjektet ble etablert som et hovedprosjekt for oppgradering av kommunens kommunale kaier etter en inspeksjon som påpekte utbedringsbehov på disse. I prosjektet inngår flere kaifronter med bryggeanlegg og Dampskipskaia.

Prosjektet har i planperioden for 2014 til 2019 blitt bevilget ca 11,4 mill til arbeidet.

Arbeidet med Dampskipskaia er ikke påstartet som følge av at andre delprosjekter innenfor kaier har vært ansett som mer prekære, og derfor prioritert.

Prosjektet har ved utgangen av 2016 kostet totalt ca kr.4,5 mill, men det er forventet at oppgraderingen av Dampskipskaia vil være den mest kostnads-krevende delen av prosjektet.

Konto	Kontotekst	Prosjektkostnad
1400	Annonse, reklame, informasjon	1 238
2300	Vedlikehold, byggetjenester, nybygg	3 387 282
2500	Nybygg	281 105
2700	Konsulenttjenester	791 371
1402	Utbedring kommunale kaier	4 460 996

Prosjekt 1508 Oppgradering Idrettsanlegg Kjempesteinen

Prosjektet startet opp i 2016 med mål om å avslutte innen årsslutt. Som følge av værforholdene måtte legging av kunstdekke på løpebanen utsettes til 2017.

Prosjektet har utsatt anskaffelse av varmekilde til undervarmen på kunstgresset, da det har vært komplisert å finne en miljøvennlig løsning som både er innenfor rammene i investeringen, og effektiv i drift i etterkant. Prosjektet har dermed satt denne delen på vent til prosjektet for øvrig er avsluttet.

Prosjektet har en kostnadsramme på 14,25 mill, og har ved utgangen av 2016 kostet totalt ca kr.10,68 mill. Det er ventet at totalkostnad vil ligge innenfor dette, men er avhengig av valg av energikilde til undervarmen.

Prosjektet er delfinansiert med ca 0,9 mill i gaver og 3,2 mill i spillemidler. Det er usikkert om denne finansieringen kommer på plass, og kommunen må trolig mellomfinansiere dette med lån.

Konto	Kontotekst	Prosjektkostnad
1900	Leie av lokaler og grunn	10 000
1955	Andre gebyrer	6 000
2000	Inventar og utstyr	47 500
2300	Vedlikehold, byggetjenester, nybygg	8 374 772
2500	Nybygg	41 744
2700	Konsulenttjenester	71 125
4290	Merverdiavgift på vederlag	2 136 285
1508	Oppgradering idrettsanlegg Kjempesteien	10 671 427

Prosjekt 1446 og 1504 Kommunale utleieboliger

Risør kommune har kjøpt 2 boenheter på disse bevilgningene på totalt kr.9,6 mill i 2016, hvorav en av boligene er leid ut til Bosetting av Enslige mindreårige flyktninger. Det er samtidig brukt ca 1,4 mill på oppgradering av boligene som er kjøpt i 2015.

Anskaffelser av kommunale utleieboliger styres gjennom Boligkoordinerende enhet (BKE) som ble etablert i 2014 og er sammensatt av alle aktuelle faginstanser i det boligsosiale arbeidet.

Totalt har Risør kommune nå anskaffet 13 boliger gjennom BKE siden oppstart, og boligene er tildelt brukere fra sosial, flyktning, og rus/psykiatri etter behovsprøvd ordning. Risør kommune mottar tilskudd fra Husbanken ifm anskaffelser av disse boligene.

Målet med anskaffelsen er «leie til eie» hvor kommunen anskaffer boligene til sine brukere, som leier disse i en 3-års periode med mål om å kjøpe boligen av kommunen dersom det økonomiske og bo-evne tilsier det. I 2016 har BKE også avhendet en bolig, og jobber med avhending av ytterligere. Målet er at det skal være en sirkulasjon på boligene gjennom «leie til eie», og at kommunale boliger ikke skal være permanente boliger.

Totalt er det brukt ca 6 mill på de to prosjektene i 2016, og totalt ca kr.14,7 mill i perioden 2014 til 2016. Rådmannen anser at det er anskaffet tilstrekkelig antall boliger på kort sikt, og at boligmassen nå skal forvaltes gjennom utskifting av eksisterende boliger.

Prosjekt 1524 Oppgradering Brannstasjon med verksted og kaldt lager

Prosjektet startet opp i 2015 og har en total kostnad på ca 28,6 mill inklusive mva hvorav ca 10,6 mill vil bli belastet investering innenfor selvkostområdene (VAR). Prosjektet har kommet godt i gang i 2016, og arbeidet fortsetter videre inn i 2017. Arbeidet med kaldt lager har vært prioritert først, og vil trolig ferdigstilles innen sommeren 2017.

Prosjektet har ved utgangen av 2016 kostet ca 3,7 mill, mens mesteparten av prosjektkostnadene er ventet påløpt i 2017.

Konto	Kontotekst	Prosjektkostnad
1151	Beverting	265
1950	Avgifter, gebyrer, lisenser og lignende	49 854
2300	Vedlikehold, byggetjenester, nybygg	1 297 612
2700	Konsulenttjenester	1 921 008
4290	Merverdiavgift på vederlag	461 203
1524	Oppgradering Brannstasjon	3 729 943

Vurderinger rundt investeringsregnskapet

Investeringsbudsjettet og investeringsregnskapet har fått et større fokus de siste årene, og økonomiavdelingen har nå jevnlig oppfølgingsmøter med enhetsleder for Eiendom og tekniske tjenester og de aktuelle prosjektledere. Dette har medført et tettere samarbeid som skal gi raskere oppfølging og rapportering dersom bevilgninger ikke ser ut til å strekke til.

Enhet for Eiendom & tekniske tjenester har ansvar for alle prosjektene som gjennomføres, selv om man benytter ekstern kompetanse til prosjektledelse. Ressursene er knappe i enheten som samtidig skal håndtere den løpende driften av eiendommer og driftstjenester. «Ordreserven» i enheten blir ikke mindre så lenge det stadig kommer på nye prosjekter og utredninger, samtidig som pågående prosjekter krever mye. Enheten kunne trenge mer prosjektlederressurser for å jobbe med ordreserven, eller så bør prosjektomfanget tilstrebes å reduseres på kort sikt. På denne måten ville kommunen kunne legge bak seg den store ordreserven, og fokusere på nye prosjekter og utredninger.

Budsjettene legges årlig ihht til Handlingsprogram/økonomiplan, og tilstrebes holdt innenfor handlingsregelen for låneopptak/nedbetaling.

Administrasjonen jobber kontinuerlig med utredninger innen flere fagområder som vil innebære store investeringer dersom de blir gjennomført. Det er derfor viktig å ikke forhaste beslutninger gjennom året, men la disse planene inngå i kommende års handlingsprogram og økonomiplan. På den måten vil man få konsekvensene inn i planverket slik at gode prioriteringer kan bli gjort fra administrasjonen og politisk hold.

Administrasjon og politikere bør stille seg spørsmålet; «-står det i handlingsprogrammet?» hver gang det lanseres et nytt forslag. Er svaret nei, bør tiltaket sendes tilbake til administrasjonen for så å tas inn i neste års handlingsprogram/økonomiplan. Da vil tiltakene måtte prioriteres sammen med andre tiltak og konsekvensene kunne utredes mer grundig.

Kun på denne måten vil vi kunne klare å håndheve handlingsregelen og få bukt med gjeldssituasjonen.

5.8 TILBAKEMELDING PÅ BUDSJETTVEDTAKET FOR 2016

Nedenfor gis en tilbakemelding på vedtakene som kom i tillegg til rådmannens innstilling i budsjettbehandlingen.

Pkt	Vedtak	Rådmannens oppfølging	Enhet																												
1	Avgifter og betalingssatser																														
a	Eiendomsskatten for 2016	OK	ETT																												
b	Kommunale avgiftssatser (VAR)	OK	ETT																												
c	Kommunale båtplasser	OK	ETT																												
d	Betalingsatser pr. måned for SFO	OK	Skole																												
e	Oppholdsbetaling i kommunale barnehager	OK	BHG																												
f	Satser for tilskudd til barn i private barnehager	OK	BHG																												
g	Øvrige kommunale gebyrer som er omtalt i gjeldende gebyrregulativ, økes generelt med 3 %	OK	ETT																												
2	Bystyret godkjenner de investeringer som er vist i saksforarbeidet fordelt på satsningsområder: Investering 2016 og finansiering av disse: <table><tr><td colspan="2">2016 INV</td></tr><tr><td>Satsningsområde i kommuneplan</td><td>Bto</td></tr><tr><td>Attraktivitet</td><td>26 525</td></tr><tr><td>Kunnskap</td><td>12 442</td></tr><tr><td>Organisasjonsutvikling</td><td>1 500</td></tr><tr><td>Regional utvikling</td><td>3 050</td></tr><tr><td>Sum investeringer 2016</td><td>43 517</td></tr></table> Årets investeringer foreslås finansiert som følger (i hele 1000) <table><tr><td colspan="2">Finansiering av investeringer</td></tr><tr><td>Sum investeringskostnad</td><td>43 517</td></tr><tr><td>Sum finansiering mva-kompensasjon</td><td>-5 592</td></tr><tr><td>Sum finansiering tilskudd/fond/annet</td><td>-7 530</td></tr><tr><td>Sum finansiering Lån</td><td>30 395</td></tr><tr><td>Herav innenfor selvkostområdene</td><td>-2 000</td></tr><tr><td>Lånebehov eks Selvkostområdene</td><td>28 395</td></tr></table> Lånefinansieringen tas opp iht vedtatt finansreglement med nedbetalingstid 30 år.	2016 INV		Satsningsområde i kommuneplan	Bto	Attraktivitet	26 525	Kunnskap	12 442	Organisasjonsutvikling	1 500	Regional utvikling	3 050	Sum investeringer 2016	43 517	Finansiering av investeringer		Sum investeringskostnad	43 517	Sum finansiering mva-kompensasjon	-5 592	Sum finansiering tilskudd/fond/annet	-7 530	Sum finansiering Lån	30 395	Herav innenfor selvkostområdene	-2 000	Lånebehov eks Selvkostområdene	28 395	OK	RAD
2016 INV																															
Satsningsområde i kommuneplan	Bto																														
Attraktivitet	26 525																														
Kunnskap	12 442																														
Organisasjonsutvikling	1 500																														
Regional utvikling	3 050																														
Sum investeringer 2016	43 517																														
Finansiering av investeringer																															
Sum investeringskostnad	43 517																														
Sum finansiering mva-kompensasjon	-5 592																														
Sum finansiering tilskudd/fond/annet	-7 530																														
Sum finansiering Lån	30 395																														
Herav innenfor selvkostområdene	-2 000																														
Lånebehov eks Selvkostområdene	28 395																														
3	Det fastsettes følgende netto driftsrammer for budsjettet i 2016: <table><tr><td>Enhet</td><td>Rådmannens forslag budsjett 2016</td><td>Bystyrets vedtak 17/12-15</td></tr><tr><td>Støttefunksjoner</td><td>9 838 000</td><td>9 838 000</td></tr><tr><td>Omsorg</td><td>97 809 000</td><td>97 809 000</td></tr><tr><td>Plan og byggesak</td><td>1 208 000</td><td>1 208 000</td></tr><tr><td>Eiendom og tekniske tjenester</td><td>23 892 000</td><td>24 717 000</td></tr><tr><td>Ungdomskole/VIRK</td><td>26 066 000</td><td>26 066 000</td></tr><tr><td>Sum driftsenhetene</td><td>339 029 000</td><td>339 965 000</td></tr><tr><td>Avsetninger</td><td>19 706 000</td><td>19 706 000</td></tr><tr><td>Kontrollsum Balanse</td><td>0</td><td>-</td></tr></table>	Enhet	Rådmannens forslag budsjett 2016	Bystyrets vedtak 17/12-15	Støttefunksjoner	9 838 000	9 838 000	Omsorg	97 809 000	97 809 000	Plan og byggesak	1 208 000	1 208 000	Eiendom og tekniske tjenester	23 892 000	24 717 000	Ungdomskole/VIRK	26 066 000	26 066 000	Sum driftsenhetene	339 029 000	339 965 000	Avsetninger	19 706 000	19 706 000	Kontrollsum Balanse	0	-	OK	RAD	
Enhet	Rådmannens forslag budsjett 2016	Bystyrets vedtak 17/12-15																													
Støttefunksjoner	9 838 000	9 838 000																													
Omsorg	97 809 000	97 809 000																													
Plan og byggesak	1 208 000	1 208 000																													
Eiendom og tekniske tjenester	23 892 000	24 717 000																													
Ungdomskole/VIRK	26 066 000	26 066 000																													
Sum driftsenhetene	339 029 000	339 965 000																													
Avsetninger	19 706 000	19 706 000																													
Kontrollsum Balanse	0	-																													
4	Det fremlagte forslag til budsjett for Risør kommune for 2016 vedtas med de investeringer og de netto driftsrammer som fremkommer i saksforarbeidet.	OK	RAD																												
5	Rådmannen igangsetter arbeid med ny helhetlig arbeidsgiverstrategi for Risør Kommune.	Utsatt til 2017 som følge av redusert ressurskapasitet i personalavdeling i 2016	RAD/TRAS																												
6	Rådmannen tar umiddelbart initiativ for å utnytte mulighetene til å få veilys på strekningen Haresvingen - Trondalen. Arbeidet gjøres i forbindelse med anleggsarbeidet for nytt veilys på Fv. 416. Dette tiltaket har god effekt både på trafikksikkerhet og folkehelse. Det søkes om støtte fra Aust-Agder Fylkeskommunes trafikksikkerhetstiltak og rådmannen legger fram en sak for bystyret om økonomiske konsekvenser for Risør kommune.	Etter innspill er dette tatt inn i Handlingsprogram for Fylkesveger 2017-2020 med 1 mill i 2018.	ETT																												
7	Rådmannen arbeider videre i forhold til Aust-Agder fylkeskommune og Statens Vegvesen for bedret trafikksikkerhet på Kvernvikveien. Rådmannen legger fram en sak for bystyret om økonomiske konsekvenser for Risør kommune ved en eventuell samfinansiering eller behov for forskuttering av midler.	Vedtatt i HP/ØP 2017-20 og finansieringsavtale er inngått med AAFK. Prosjekt forventes påstartet i 2017.	ETT																												
8	Risør kommune fortsetter arbeidet for flere hele stillinger og større stillingsbroker.	OK	STØ																												
9	Risør kommune går i dialog med veieier av Vormeliveien, slik at det anlegges gang og sykkelsti, samt lys på strekningen fra RV 418 til innkjøringen ved skytebanen. Rådmannen legger frem sak til bystyret i løpet av 2016 angående inndekning av beløpet.	Se pkt 7	ETT																												

Tabellen fortsetter neste side

Pkt	Vedtak	Rådmannens oppfølging	Enhet
10	Risør kommune går i dialog med veieier av RV 418 om gang- og sykkelsti fra Salsbuodden til Hommefoss. Dette må bygges inn i planverket til veieier.	Ikke påstartet av kapasitetsmessige årsaker.	RAD
11	Eiendomsskatten er en skatt som ikke tar hensyn til skatteevne og er derfor usosial i sin form. For å rette på dette ønsker vi å legge frem følgende tekstforslag: Bystyret ber rådmannen utrede en løsning for innføring av bunnfradrag på konsesjonspliktige eiendommer og legge fram forslag til dette i forbindelse med arbeidet med økonomiplan våren 2016.	Rådmannen har gitt tilbakemelding til bystyret at en slik differensiering ikke er mulig.	STØ
12	Kostnadene knyttet til snørydding kan variere mye fra år til år, dette gir en svært uforutsigbar budsjettssituasjon for teknisk og får også konsekvenser for midler til øvrig veivedlikehold resten av året. Vi ønsker derfor å fremme følgende forslag: Rådmannen beregner hvor mye som brukes i snitt på snørydding pr år og legger fram forslag til etablering av et snøryddingsfond som kan virke som nødvendig buffer for svingningene i disse kostnadene fra år til år. Ved underforbruk overføres resterende til snøryddingsfondet og tilsvarende dekkes merforbruk fra fondet. Midler til snørydding og midler til veivedlikehold budsjetteres hver for seg og tiltales ikke å balanseres mot hverandre. Nødvendige avsetninger til snøryddingsfondet hentes fra driftsfond. Forslaget legges fram i forbindelse med økonomiplan våren 2016 og innføres fra og med budsjettår 2017.	OK, rådmannen vil etablere eget disposisjonsfond for vintervedlikehold i 2017. Midlene finansieres av overskudd 2016	ETT
13	Rådmannen oppretter et Klima- og Miljøråd/-gruppe som innen april 2016 skal igangsette rullering av Miljø- og klimaplan for Risør kommune.	OK	ETT
14	Det ferdigstilles med lysmaster i Urheia, (Barbulia, Linddalsveien og akebakken). Finansieres med inntil kr. 150.000 kr fra avsatte midler til utvikling av nærmiljøanlegg (investeringsbudsjettet). Miljø- og teknisk komite involveres for gjennomføring.	Utsatt til 2017 som følge av kapasitetsmessige årsaker. Forventet gjennomført H-17	ETT

5.9 KOSTRA

KOSTRA er et nasjonalt informasjonssystem for å frembringe relevant styringsinformasjon om kommunal virksomhet. Informasjonen om kommunale tjenester og bruken av ressurser på ulike tjenesteområder registreres og sammenstilles på en måte som bør være relevant og interessant for beslutningstakere både nasjonalt og lokalt.

Informasjonen skal tjene til bedre grunnlag for analyse, planlegging og styring, herunder gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål oppnås. KOSTRA tar sikte på forenkling av innrapporteringen fra kommunesektoren til staten med utgangspunkt i prinsippene om at dataene i størst mulig grad skal være nyttige for både kommunesektoren og staten, og at dataene bare skal registreres en gang med sikte på anvendelse flere ganger.

Kommunenes frist for innrapportering til Statistisk sentralbyrå (SSB) er 15. februar. SSB publiserer så foreløpige tall 17. mars, mens de endelige tallene offentliggjøres 15. juni. Publiseringen skjer på nettstedet www.ssb.no/kostra.

I bruken av KOSTRA tall for sammenlikning er følgende sammenlikningstall brukt så langt mulig:

- **Tall fra Tvedestrand kommune** Tvedestrand er ikke i samme kommunegruppe som Risør, men sammenlignbar på mange områder.
- **Tall fra Kragerø kommune** Kragerø er ikke i samme kommunegruppe som Risør, men er sammenlignbar på mange områder.
- **Fylkesgjennomsnitt fra Aust-Agder**
- **Gjennomsnittstall for landet utenom Oslo**
- **Gjennomsnittstall for KOSTRA gruppe 11** (som Risør er en del av)

6) Utvikling på indikatorer i Kommuneplan 2014-2025

Blant de største utfordringene for Risør er lav befolkningsvekst og alderssammensetning. Det er høyere levealder og innvandring som gjør at befolkningstallet ikke går ned. Dette og andre utviklingstrekk er beskrevet nærmere i Utfordringsdokumentet som ble laget i forbindelse med kommuneplanarbeidet i 2013.

Utviklingen er belyst nærmere i virksomhetenes årsmeldinger, og i dokumentet *Resultat på indikatorer i Kommuneplan 2014-2025*.

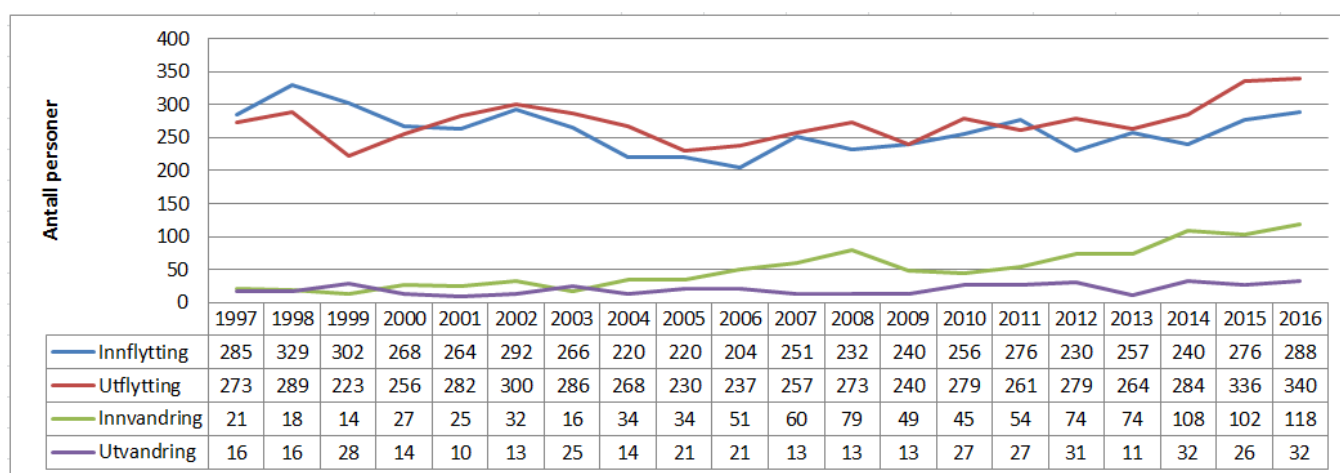
Befolkningsutvikling

Den store økningen i gruppen over 67 år var forventet, og har vært en del av befolkningsframskrivingene i mange år, hvor det har blitt pekt på at det særlig er i gruppene «eldre» og «innvandrere» det vil bli en vekst. Fra og med 2001 har det med unntak av 2011 vært like mange eller flere som har flyttet ut av kommunen enn inn. Det å gjøre det mer attraktivt for de som allerede bor her å bli boende er derfor vel så viktig som å få flere til å flytte hit.

Figur 23:
Folkemengde 1.
januar (K) (Kilde:
SSB Tabell: 07459)

Risør	2011	2015	2016	2017	Endring 2011-2017
0-5 år	401	410	393	375	-26
6-15 år	820	770	770	748	-72
16-66 år	4526	4505	4472	4470	-56
67 år eller eldre	1124	1224	1285	1343	219
SUM	6871	6909	6920	6936	65

Tabellen viser en nedgang i samtlige aldersgrupper under 67 år de siste seks årene.

Figur 24: Tall ved utgangen av året. Som flytting regnes flytting for en person mellom to norske kommuner eller mellom en norsk kommune og utlandet. Hvis en person flytter flere ganger innen samme kalenderår, teller hver gang som en flytting. (Kilde: SSB Tabell: 01223)

7) Handlingsprogram 2016-19

Tiltak som er gjennomført i 2016/videreføres i drift

Tiltak som er videreført i handlingsprogram for 2016-19

Tiltak som ikke ble prioritert i handlingsprogram for 2016-2019 eller avventes

Ref	Tiltak/Utredning/Pådriverfunksjon	Status juni 2016	Ansv.	Omtalt
Kunnskap: Vi skal ha skoleresultater over landsgjennomsnittet				
6.1.1	Skolehelsetjeneste i videregående skole (T) - nytt	HP 2017-20: 6.1.1	Helse	Helse
6.1.2	Psykisk helse, spe- og småbarn (T) - nytt	HP 2017-20: 6.1.2	Helse	Helse
6.1.3	Flere barnehagelærere i kommunale barnehager (T) - nytt	HP 2017-20: 6.1.3	BHG	BHG
6.1.4	Videreutdanning av lærere: KFK (Kompetanse for kvalitet) (T)	HP 2017-20: 6.1.4	RÅD	UNG, VIRK
6.1.5	Realfagsatsing i barnehager og skoler (T) - nytt	HP 2017-20: 6.1.5	RÅD	BS, UNG
6.1.6	IKT i barnehagene og skolene (T)	HP 2017-20: 6.1.6	RÅD	BHG, BS, UNG, VIRK
6.1.7	Utredning av skolefritidsordningen (U) - nytt	Ventes gjennomført 2017	BS	BS
6.1.8	Veiledning/mentorordning for nytilsatte og nyutdannede lærere og barnehagelærere (T)	HP 2017-20: 6.1.7	RÅD	UNG, VIRK
6.1.9	Kompetanseheving i kommunale barnehager (T)	HP 2017-20: 6.1.8	BHG	BHG
Kunnskap: Vi skal utvikle talenter innen kunst, kultur og idrett				
6.2.1	Atelier/kunststipender (T) - nytt	Videreføres i drift	KUL	KUL
6.2.2	Galleri i Kunstparken (T) - nytt	Videreføres i drift	KUL	KUL
6.2.3	Oppgradering av idrettsanlegget på Kjempesteinsmyra (T)	HP 2017-20: 6.2.1	ETT	KUL, ETT
6.2.4	MDE - Masterkurs i Design og Entreprenørskap (T) - nytt	HP 2017-20: 6.2.2	RÅD	RÅD
6.2.5	Studieforberedende utdanningsprogram kunst, design og arkitektur (T) - nytt	HP 2017-20: 6.2.3	RÅD	RÅD
Regional utvikling: Vi skal styrke det interkommunale samarbeidet				
6.3.1	Ny kommunestruktur (U)	HP 2017-20: 6.3.1	RÅD	RÅD
6.3.2	Felles barnevern (T)	Gjennomført	BVT	RÅD
6.3.3	Interkommunal barnevernvakt (T) - nytt	Gjennomført	BVT	RÅD
6.3.4	Mobil pleie (T)	HP 2017-20: 6.7.16	OMS	HAB
6.3.5	Interkommunalt samarbeid om kart- og oppmålingstjenester (U)	HP 2017-20: 6.3.2	RÅD	RÅD
6.3.6	Interkommunalt samarbeid innenfor lønnsområdet (U) - nytt	HP 2017-20: 6.3.2	RÅD	RÅD
Regional utvikling: Vi skal delta aktivt i utvikling av regionen				
6.4.1	Ladestasjoner el-bil (U/T) - nytt	HP 2017-20: 6.4.1	ETT	BYG, ETT, HAB
6.4.2	Energi og klimaplan (U)	HP 2017-20: 6.4.2	ETT	ETT
6.4.3	Energimerking av bygg (T) - nytt	Gjennomført	ETT	ETT
6.4.4	Gatelys - utskifting av kvikksølvvarmaturer (T) - nytt	Ventes gjennomført 2017	ETT	ETT
6.4.5	Frisklivssentral (T)	Videreføres i drift	OMS	OMS
6.4.6	Plan for anlegg for folkehelse og fysisk aktivitet (U)	Gjennomført	ETT	ETT
6.4.7	FRISKUS (T) - nytt	Ikke lenger aktuelt	Helse	
6.4.8	Psykisk helse barn og unge (T) - nytt	HP 2017-20: 6.7.28	Helse	Helse
6.4.9	Næringsplan (T)	Videreføres i drift	RÅD	RÅD
6.4.10	Beyond Risør (T)	Videreføres i drift	RÅD	RÅD
6.4.11	Videregående skole (P) - nytt	HP 2017-20: 6.4.5	RÅD	RÅD
6.4.12	Infrastrukturplan (U) - nytt	HP 2017-20: 6.4.6	ETT	
6.4.13	Oppgradering av kommunale veier (T)	HP 2017-20: 6.4.7	ETT	ETT
6.4.14	FV 416 (P)	HP 2017-20: 6.4.8	RÅD	ETT, RÅD

6.4.15	Stamveinett - E18 parsell Vinterkjær (P)	HP 2017-20: 6.4.9	RÅD	RÅD
Attraktivitet: Vi skal være en kommune der flere flytter inn enn ut				
6.5.1	Risør Utvikling og Vekst (RUV) (T)	HP 2017-20: 6.5.1	BYG	BYG, ETT
6.5.2	Kommunale utleieboliger (T)	HP 2017-20: 6.5.2	RÅD	ETT, HAB, RÅD, NAV
6.5.3	Hovedplan vann og avløp (T)	HP 2017-20: 6.5.3	ETT	ETT
6.5.4	Styrke kapasitet innen VA (T) - nytt	Gjennomført	ETT	ETT
6.5.5	Overføring av kommunal eiendom (T) - nytt	Pågående	RÅD	ETT, RÅD
6.5.6	Vedlikehold av kommunale bygg (U/T) - nytt	HP 2017-20: 6.5.7	ETT	ETT
6.5.7	Vedlikeholdsplan for kommunale bygg (U) - nytt	Utsatt	ETT	ETT
6.5.8	Nedgravning av renovasjonstanker i sentrum (U/T) - nytt	HP 2017-20: 6.5.8	ETT	ETT
6.5.9	Utvidelse av Trollstua barnehage (T)	HP 2017-20: 6.5.9	BHG	BHG
6.5.10	Båthavner - utskifting av flytebrygger (T) - nytt	HP 2017-20: 6.5.10	ETT	ETT
6.5.11	Reguleringsplan Hasalen (T)	HP 2017-20: 6.5.11	BYG	BYG
6.5.12	Utvidelse kirkegård og minnelund (T)	HP 2017-20: 6.5.12	ETT	ETT
6.5.13	Gamle kommunale eiendomssaker (T)	Avsluttes 2017	BYG	BYG
6.5.14	Oppgradering av kartgrunnlag (T) - nytt	Pågående	BYG	BYG
6.5.15	Kommunedelplan strandsone (T) - nytt	HP 2017-20: 6.5.13	BYG	BYG
6.5.16	Landbruk i fokus (T)	Gjennomført	BYG	
6.5.17	Verneplan, rullering (T) - nytt	HP 2017-20: 6.5.14	BYG	BYG
6.5.18	Landbruksplan (U)	HP 2017-20: 6.5.15	BYG	BYG
6.5.19	Kulturminnevernplan (T) - nytt	HP 2017-20: 6.5.16	BYG	
6.5.20	Nærmiljø-, trafikksikkerhet og friluftsområder (T) - nytt	HP 2017-20: 6.5.17	ETT	ETT
6.5.21	Omregulering næringsområdet Moland Øst (U)	Gjennomført	ETT	ETT
6.5.22	Ferdigstilling av Moland Øst (T) - nytt	HP 2017-20: 6.5.18	ETT	ETT
6.5.23	Nytt næringsområde på Hestemyr (T) - nytt	HP 2017-20: 6.5.19	ETT	ETT
6.5.24	Markedsføring av Risør kommune som arbeidsplass (T) - nytt	Ikke prioritert	RÅD	RÅD
6.5.25	Buvikveien og fiskerihavn (T)	HP 2017-20: 6.5.21 og 6.5.23	ETT	ETT
6.5.26	Biler og utstyr (T)	HP 2017-20: 6.7.33	ETT	ETT
6.5.27	Verksted/brannstasjon (T)	HP 2017-20: 6.7.34	ETT	ETT
6.5.28	Brann- og ledelys i kommunale bygg (T) - nytt	HP 2017-20: 6.7.35	ETT	ETT
6.5.29	Aktivitet for økonomisk sosialhjelp (U/T) - nytt	HP 2017-20: 6.7.26	NAV	NAV
6.5.30	Forsterkede boliger til bostedsløse (T)	HP 2017-20: 6.5.5	BKE	NAV
6.5.31	Styrket helsestasjon (T)	HP 2017-20: 6.7.28	Helse	
6.5.32	Samordning av helsetjenester (U)	Gjennomført	RÅD	HAB, RÅD
6.5.33	Ombygging/tilpasning Orreveien (T) - Nytt	HP 2017-20: 6.7.22	ETT	ETT, HAB
6.5.34	Heimen Sandnes (U) - nytt	HP 2017-20: 6.7.23	HAB	ETT, HAB
6.5.35	Alternativt dagtilbud og avlastning (U/T)	HP 2017-20: 6.7.25	HAB	HAB
6.5.36	Boligtilbud uten heldøgns tilstedeværelse (U) - nytt	HP 2017-20: 6.7.24	HAB	HAB
6.5.37	Omsorgsboliger (U) - nytt	HP 2017-20: 6.5.25	OMS	OMS
6.5.38	Kreftkoordinator (T) - nytt	HP 2017-20: 6.7.11	OMS	OMS
6.5.39	Avinstitusjonalisering (U) - nytt	HP 2017-20: 6.5.27	OMS	OMS
6.5.40	Helseplan (U) - nytt	HP 2017-20: 6.7.27	OMS	OMS
6.5.41	Etablering av kommunalt hjelpemiddellager (U/T)	HP 2017-20: 6.7.12	OMS	ETT, OMS
6.5.42	Bemannings psykisk helse (T)	Videreføres i drift	OMS	OMS
6.5.43	Etablering av KØH tilbud (T)	HP 2017-20: 6.7.14	OMS	OMS
6.5.44	Legestilling tilknyttet Frydenborgsenteret (T)	HP 2017-20: 6.5.24	OMS	OMS
6.5.45	Fremtidige legetjenester (U/T)	HP 2017-20: 6.5.24	RÅD	RÅD

6.5.46	Velferdsteknologi/Medisinsk utstyr (T) - nytt	HP 2017-20: 6.7.17	OMS	ETT, OMS
6.5.47	Infrastruktur velferdsteknologi (T) - nytt	HP 2017-20: 6.7.15	HAB	HAB
6.5.48	Utbedring av uteområder ved demensavdelingen Frydenborgsenteret (T) - nytt	HP 2017-20: 6.7.18	OMS	ETT, OMS
6.5.49	Inventar/hvitevarer Frydenborgsenteret (T) - nytt	HP 2017-20: 6.7.20	OMS	OMS
6.5.50	Justeringer i organisering av arbeid med bosetting av flyktninger (T) - nytt	Gjennomført	NAV	NAV
6.5.51	Bosetting av flyktninger (T) - nytt	HP 2017-20: 6.5.28	NAV	NAV
6.5.52	Bosetting av EM (T) - nytt	HP 2017-20: 6.5.29	HAB	HAB, ETT
6.5.53	Oppfølging av beboere i Risør statlige mottak, helse (T) - nytt	Gjennomført	RÅD	RÅD
Attraktivitet: Vi skal ha mer besøk				
6.6.1	Parkering i sentrum (T)	HP 2017-20: 6.6.1	ETT	ETT
6.6.2	Bobilparkering på Tjenna (U/T)	HP 2017-20: 6.6.2	ETT	ETT
6.6.3	Molo på Stangholmen (T)	Gjennomført	ETT	ETT
6.6.4	Utbedring av steinmoloen og Kanonbrygga på Holmen (U) - nytt	HP 2017-20: 6.6.3	ETT	ETT
6.6.5	Kommunale kaier (T)	HP 2017-20: 6.6.4	ETT	ETT
6.6.6	Steinmolo Strandgata (T)	Ikke prioritert	RÅD	RÅD
6.6.7	Omlegging av turistinformatjonen (T)	Gjennomført	KUL	KUL
6.6.8	Det historiske Risør (T)	Videreføres i drift	KUL	KUL
6.6.9	Støtte til Kulturarrangement (U/T) - nytt	Videreføres i drift - Kulturplan	KUL	
6.6.10	Støtte til Risør Trebåtfestival (T) - nytt	HP 2017-20: 6.6.5	KUL	KUL
6.6.11	Sagjordet (U) - nytt	Ikke lenger aktuelt	RÅD	RÅD
6.6.12	Oppgradering av Linpon (T) - nytt	Ventes gjennomført 2017	ETT	ETT
Organisasjons- og tjenesteutvikling				
6.7.1	Organisering av Kulturhuset (U/T) - nytt	Gjennomført	KUL	
6.7.2	Styrking av ledelsen ved VIRK (T) - nytt	Gjennomført	VIRK	VIRK
6.7.3	Analyse av kommunens tjenester (U)	Videreføres i drift	RÅD	RÅD
6.7.4	Involvere interkommunalt barnevern i psykososialt kriseteam (T) - nytt	Videreføres i drift	RÅD	RÅD
6.7.5	Rullering av planstrategi (U)	Gjennomført	RÅD	RÅD
6.7.6	Innarbeide premie-avvik i ramme-betingelsene (T)	Gjennomført	RÅD	RÅD
6.7.7	Evalueringsplan av seniortiltak (U)	Ventes gjennomført i 2017	STØ	
6.7.8	Egenkapitalinnskudd KLP (T)	HP 2017-20: 6.7.1	STØ	
6.7.9	Kompetanseheving (T) - nytt	HP 2017-20: 6.7.2	RÅD	RÅD
6.7.10	Kriseledelsesplan (U)	HP 2017-20: 6.7.3	ETT	
6.7.11	Stedbunden vaktmester (U) - nytt	Avklart	ETT	

8) Oppfølging av bystyrevedtak

Møteprotokoller, utsatte og trukne saker er ikke tatt med.

Saksnummer/tittel	Rådmannens oppfølging i 2016	Ansvar
28.01.2016		
PS 2/16 Smittevernplan 2016	Effektuert	RÅD
PS 3/16 Skagerak boligstiftelse - valg av nytt styre	Effektuert	RÅD
PS 4/16 Eldrerådet - valg for perioden 2015 - 2019	Effektuert	RÅD
PS 5/16 Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne - valg for perioden 2015 - 2019	Effektuert	RÅD
PS 6/16 Vilt- og innlandsfiskenemnda - valg for perioden 2015 - 2019	Effektuert	RÅD
PS 7/16 Søknad om påbygg/takterasse. Sted: Strandgata 2 gnr. 16 bnr. 312 Tiltakshaver: Kjell MacDonald AS Søker: Myraker Arkitekter AS	Effektuert	BYG
PS 8/16 Søknad om dispensasjon fra reguleringsplan for Risør sentrum. Sted: Havnegata 8 gnr. 16 bnr. 463. Søker: Windtwood og Göetz Holding AS	Effektuert	BYG
PS 9/16 Offentlig ettersyn: Endring av reguleringsplan for Holmen Sted: gnr. 16 bnr. 745 m.fl. Tiltakshaver: Solsiden 1 AS Forslagsstiller: Holmenarkitektene	Effektuert	BYG
PS 10/16 Søknad om bruksendring til bolig/fritidsformål Sted: Kranveien 62A gnr. 16 bnr. 1254 Tiltakshaver: Agder Hotel og Restaurantkjede AS v/Dag Eikeland	Effektuert	BYG
PS 12/16 Sluttbehandling: Endring av reguleringsplan. Sted: gnr. 25 bnr. 131-Øysang Forslagsstiller: John Sveta Holding as Plankonsulent: Siv.ark. Leif Larsen as	Effektuert	BYG
PS 13/16 Aksept av tildelingsmidler - Hollenderskjæret i Risør sentrum	Effektuert	RÅD
PS 14/16 Jegertunet - søknad om serverings- og salgsbevilling	Effektuert	RÅD
PS 16/16 Avklaring om kommunereformprosess	Effektuert	RÅD
PS 17/16 Permisjonssøknad fra varaordfører Steinar Johansen, KrF	Effektuert	RÅD
PS 18/16 Valg av vikarierende varaordfører	Effektuert	RÅD
PS 19/16 Valg av vikarierende representant til formannskapet	Effektuert	RÅD
18.02.2016		
PS 22/16 Interpellasjon fra Mona K. Stray Rambo, H vedrørende arbeid for en mobbefri skole	Tatt til orientering	RÅD
PS 23/16 Rutine og prosedyre for oppfølging av kontroll med boplikt i h.h.t. forskrift om redusert konsesjonsgrense i Risør kommune	Effektuert	BYG
PS 24/16 Endringer i møtestruktur, politiske møter	Effektuert	RÅD
PS 25/16 Sluttbehandling - Endring reguleringsplan - Øke utnyttelsesgraden i regulert boligfelt Vestlandsstykket gnr. 14 bnr. 14	Effektuert	BYG
PS 26/16 Høringsuttalelse: Søknad fra Jernes Fisk (SUS) om tillatelse til uttak av vann fra Leivann i Risør og Kragerø kommuner for produksjon av smolt og yngel	Effektuert	BYG
PS 27/16 Etablering av Pumptrack på Tjenna, utleie av kommunalt område	Effektuert	KUL
PS 28/16 Oppstart - Landbruksplan Risør kommune 2016	Effektuert	BYG
PS 29/16 Lederavtale for rådmannen	Effektuert	RÅD
PS 30/16 Organisering av arbeidet med bosetting av flyktninger i Risør kommune	Effektuert	NAV
PS 32/16 Søknad fra 1. Risør Speidergruppe om årlig driftstilskudd til vedlikehold av Gapahuk Vakthusheia	Effektuert	KUL
31.03.2016		
PS 34/16 Kommunereformen - Prosess i Risør kommune fram mot vedtak	Effektuert	RÅD
PS 35/16 Steds- og boligutvikling i Risør kommune	Effektuert	RÅD

PS 36/16 Samordning av helsetjenester i Risør kommune - sluttrapport	Effektuert	RÅD
PS 37/16 Fornyhet behandling. Søknad om kjøp av tomt for plassering av asylmottak. Søker: M2 Leie AS	Effektuert	BYG
PS 38/16 Klage: Søknad om mindre endring av reguleringsplan for Risør sentrum. Sted: Havnegata 8 gnr. 16 bnr. 463. Søker: Windtwood og Göetz Holding AS	Effektuert	BYG
PS 39/16 Klagebehandling - Bruksendring fra næring og industriformål til bolig. Sted: Kranveien 62A gnr. 16 bnr. 1254 Tiltakshaver: Agder Hotel og Restaurantkjede AS v/Dag Eikeland	Effektuert	BYG
PS 40/16 Offentlig ettersyn - Detaljreguleringsplan for Randheia	Effektuert	BYG
PS 41/16 Valg av utbyggingsalternativ for Randheia	Effektuert	BYG
PS 47/16 Eldrerådet - valg for perioden 2015-2019	Effektuert	RÅD
PS 52/16 Tilskudd til etablering av sykkelbane/pumptrack på Tjenna	Effektuert	KUL
PS 55/16 Søknad om økonomisk støtte til markering av 100-års jubileet for Emmanuel Moen& Sønns båtbyggeri	Effektuert	KUL
PS 58/16 Brannstasjon/verksted - kaldt lager og utsmykkingskostnader	Effektuert	ETT
14.04.2016		
PS 62/16 Ny skjenkebevilling - Restauranthuset Buene AS	Effektuert	RÅD
PS 63/16 Endring av reguleringsplan for Risør sentrum	Effektuert	BYG
PS 64/16 Søknad om flytebrygger Sted: Buvikveien 21 gnr. 16 bnr. 817. Tiltakshaver: Dag Olav Hødnebø Søker: Telebryggen AS	Effektuert	BYG
PS 65/16 Sluttbehandling - Endring av detaljreguleringsplan for Solodden, Husaas Gård gnr. 22 bnr. 1. Eier: Ola Husaas Forslagsstiller: Plankontoret Hallvard Homme AS	Effektuert	BYG
PS 66/16 Oppstart - Rullering av Energi- og klimaplan	Effektuert	ETT
PS 67/16 Innspill til revisjon av handlingsprogram for fylkesveger i Aust-Agder	Effektuert	RÅD
PS 68/16 Østre Agder - Strategisk rammeplan for velferdsteknologi	Effektuert	RÅD
PS 69/16 Tidlig innsats 1. - 4. trinn - Omdisponering av midler	Effektuert	RÅD
PS 70/16 Fremtidig bruk av Prestegata 9	Effektuert	KUL
PS 71/16 Alkovett - Medlemskap i AV-OG-TIL	Effektuert	RÅD
PS 72/16 Lån til Startlån 2016	Effektuert	STØ
PS 73/16 Igangsetting av utredning i regi av Østre Agder med sikte på etablering av felles kremasjonsløsning for regionen	Effektuert	RÅD
PS 74/16 Kontrollutvalget - Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016 - 2019 Risør kommune	Effektuert	Kontroll-utvalget
PS 75/16 Kontrollutvalget - Årsmelding 2015	Effektuert	RÅD
PS 76/16 Eldrerådet - Årsmelding 2015	Effektuert	RÅD
PS 77/16 Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne - Årsrapport 2015	Effektuert	RÅD
28.04.2016		
PS 80/16 Interpellasjon fra Rune Hansen, MDG - Bærekraftig mat i kommunen	Tatt til orientering	BYG
PS 81/16 Intensjonsavtale for videre arbeid for mulig sammenslåing av kommunene Risør, Tvedestrand, Gjerstad, Vegårshei og Arendal		
PS 82/16 Klage. Søknad om påbygg. Sted: Strandgata 2 gnr. 16 bnr. 312 Tiltakshaver: Kjell MacDonald AS Søker: Myraker Arkitekter AS Klagere: Gahr Gahrshen v/adv. Wigemyr og Ellen Norman Stiansen		
PS 83/16 Lokasjon - Samordnet helsesenter i Risør	Effektuert	RÅD
PS 84/16 Overdragelse av legepraksis - Sønlede Legekontor	Effektuert	RÅD
PS 85/16 Plan for helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsplan)	Effektuert	RÅD

PS 86/16 Endring av åpningstider ved NAV-kontoret	Effektuert	NAV
PS 87/16 Stedbunden vaktmester	Effektuert	ETT
PS 88/16 Krav om lovlighetskontroll etter Kommunelovens § 59	Effektuert	RÅD
PS 89/16 Rebudsjettering investeringer 2015	Effektuert	STØ
PS 90/16 Bærekraftig mat i kommunen	Effektuert	BYG
26.05.2016		
PS 92/16 Klagebehandling - Endring reguleringsplan Vestlandsstykket gnr. 14 bnr. 14	Effektuert	BYG
PS 93/16 Opprettholde, endre eller oppheve dagens kommunale bopliktforskrift	Effektuert	BYG
PS 94/16 Evaluering: RUV - Risør Utvikling og Vekst	Effektuert	BYG
PS 95/16 "Alfreds Hus" - et kunstprosjekt	Effektuert	KUL
PS 96/16 Søknad om støtte til dokumentasjon av Villvins historie	Effektuert	KUL
PS 99/16 Regnskap og årsberetning 2015	Effektuert	RÅD
PS 101/16 Oppretting av barnevernvakt - Barnevernet Øst i Agder	Effektuert	RÅD
PS 103/16 MC-parkering på Torvet - svar på innspill fra FrP	Effektuert	RÅD
PS 104/16 Valg av skjønnsmedlemmer 2017-2020	Effektuert	RÅD
22.06.2016		
PS 109/16 Tertialrapport 1-2016	Effektuert	STØ
PS 110/16 Alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020	Effektuert	RÅD
PS 111/16 RUV - Sluttbehandling av reguleringsplan for Randheia	Effektuert	BYG
PS 112/16 Oppgradering av Fv 4 Vormeliveien	Effektuert	ETT
PS 115/16 Bosetting av flyktninger 2016 - endring antall bosatte	Effektuert	NAV
PS 118/16 Økonomisk bistand til drift av terapibasseng ved Sørlandet Helsepark	Effektuert	RÅD
PS 120/16 Valg av lagrettemedlemmer og meddommere for perioden 2017-2020	Effektuert	RÅD
PS 123/16 Møteplan politiske møter 2. halvår 2016	Effektuert	RÅD
PS 124/16 Kommunereformen - sammenslåing 4K-øst	Effektuert	RÅD
01.09.2016		
PS 127/16 Klage: Sluttbehandling av detaljreguleringsplanen for Randheia	Effektuert	BYG
PS 128/16 Handlingsprogram og økonomiplan 2017-2020	Effektuert	RÅD
PS 131/16 Brannstasjon/verksted - tilleggsramme	Effektuert	ETT
PS 133/16 Kommunal garanti for Lisand Industrier AS	Effektuert	RÅD
PS 134/16 Felles forliksråd for Østregionen	Effektuert	RÅD
PS 135/16 Fritak fra politisk verv - Søknad fra Marita Hauge, Senterpartiet	Effektuert	RÅD
PS 136/16 Midlertidig fritak fra politisk verv - Søknad fra Jens Høibø, Arbeiderpartiet	Effektuert	RÅD
PS 137/16 Midlertidig fritak fra politiske verv - Søknad fra Mona K. Stray Rambo, Høyre	Effektuert	RÅD
15.09.2016		
PS 139/16 Fornyet søknad om påbygg/takterrasse. Sted: Strandgata 2, gnr. 16 bnr. 312. Tiltakshaver: Kjell MacDonald AS Søker: Myraker arkitekter AS	Effektuert	BYG
PS 140/16 Gangveien på Søndeled - Ny behandling	Effektuert	RÅD
PS 141/16 Lokal forskrift om hundehold i Risør kommune	Effektuert	ETT
PS 142/16 Kulturplan 2016-2020	Effektuert	KUL
PS 143/16 Evaluering av Risør kommunes kunststipender	Effektuert	KUL
PS 144/16 Plassering av portstolper ved Kommunehuset	Ikke utført	KUL
PS 145/16 Samarbeidsavtale mellom Risør kommune og Risør Idrettsråd	Effektuert	KUL
PS 148/16 Næringsområdene på Moland Øst og Vest - videre utbygging	Effektuert	RÅD
PS 149/16 Bærekraftig mat i kommunen	Effektuert	BYG

PS 150/16 Veileder om forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme	Effektuert	Helse
PS 151/16 Kontrollutvalget - Oppfølging av selskapskontroll Risør og Tvedestrand-regionens Avfallsselskap AS	Effektuert	Kontrollutvalget
PS 152/16 Interpellasjon fra Petter Emil Gundersen, Høyre - Ordførers reaksjon på Kontrollutvalgets uttalelse angående kommunereformprosessen	Tatt til orientering	RÅD
29.09.2016		
PS 156/16 Tilstandsrapport for grunnskolen 2016	Effektuert	RÅD
PS 157/16 Lokal realfagstrategi - Risør kommune	Effektuert	RÅD
PS 158/16 Kompetanseplan barnehager 2016-2019	Effektuert	RÅD
PS 159/16 Vurdering av område for skytebane. Sted: Mindalen gnr. 18 bnr. 6 Tiltakshaver: Risør kommune Søker: Risør jeger og fiskeforening	Effektuert	BYG
PS 160/16 Høringssvar - forslag til endringer i jordloven, konsesjonsloven og odelsloven	Effektuert	BYG
PS 161/16 Prinsippvedtak om momskompensasjonsavtaler i forbindelse med utbyggingsavtaler.	Effektuert	BYG
PS 162/16 Søknad om deltakelse i Husbankens kommuneprogram - Bolig for velferd 2016-2020	Effektuert	RÅD
PS 163/16 Rullering av Tiltaksplan kapittel 9, i "Plan for fysisk aktivitet og folkehelse 2013-16, for 2017	Effektuert	ETT
27.10.2016		
PS 166/16 Sluttbehandling: Detaljreguleringsplan for Holmen. Sted: gnr. 16 bnr. 745 m.fl. Tiltakshaver: Solsiden 1 AS Forslagsstiller: Holmenarkitektene	Effektuert	BYG
PS 167/16 Finansiering og utbygging av Buvikveien. Sted: Gnr. 601 bnr. 8 og gnr-16 bnr- 1, 2 og 9. Grunneiere: Aust-Agder fylkeskommune og Risør kommune	Effektuert	BYG
PS 168/16 Sluttbehandling - Detaljreguleringsplan for Bjørnhola Sted: Trollbergvika, Fie gnr. 4 bnr. 5 Tiltakshaver: Jens Otto Dolva Forslagsstiller: Multiconsult AS	Effektuert	BYG
PS 169/16 Innføring av MOT i Risør kommune	Effektuert	RÅD
PS 170/16 Oppvekstplan 2016-18	Effektuert	RÅD
PS 171/16 Revidert samarbeidsavtale Arendal Legevakt	Effektuert	RÅD
PS 172/16 Risør kommunes eierskapsmelding 2016	Effektuert	RÅD
PS 173/16 Endringer i den administrative organiseringen	Effektuert	RÅD
PS 174/16 Uttalelse - Regionreformen vedrørende sammenslåing av Aust- og Vest-Agder	Effektuert	RÅD
PS 175/16 Stortingsvalget 2017 - fastsetting av valgdag	Effektuert	RÅD
PS 176/16 Planstrategi for Risør kommune 2016-2020	Effektuert	RÅD
PS 177/16 Medlemmer til felles forliksråd for Risør, Gjerstad, Vegårshei og Tvedestrand	Effektuert	RÅD
24.11.2016		
PS 180/16 Klage: Søknad om påbygg. Sted: Strandgata 2 gnr. 16 bnr. 312 Tiltakshaver: Kjell MacDonald AS Søker: Myraker Arkitekter AS	Effektuert	BYG
PS 181/16 Tertialrapport 2-2016	Effektuert	STØ
PS 182/16 Møteplan - Politiske møter 2017	Effektuert	RÅD
PS 183/16 Oppnevning av felles forliksråd for Risør, Gjerstad, Vegårshei og Tvedestrand	Effektuert	RÅD
PS 184/16 Kontrollutvalget - Plan for selskapskontroll 2016-2019	Effektuert	Kontrollutvalget
PS 185/16 Nærpolitireformen - Strukturendringer for Agder politidistrikt	Effektuert	RÅD

PS 186/16 Forslag til nye retningslinjer for tilskudd til kulturarbeid i Risør kommune	Effektuert	KUL
PS 187/16 Festivalstrategi for Risør kommune	Effektuert	KUL
PS 188/16 Bosetting av flyktninger 2017	Effektuert	NAV
PS 189/16 Evaluering av åpningstider ved NAV - kontoret	Effektuert	NAV
PS 190/16 Gratis parkering i desember	Effektuert	ETT
PS 191/16 Utredning av en eventuell sammenslåing av DDØ og IKT-Agder	Effektuert	RÅD
PS 192/16 Skjenkebevilling - Happy Time Risør AS	Effektuert	RÅD
15.12.2016		
PS 194/16 Detaljplanlegging av samordnet helsehus og Risørsenteret AS	Effektuert	RÅD
PS 195/16 Videreføring av felles satsing på Ehelse- og velferdsteknologi - ØA	Effektuert	RÅD
PS 196/16 Overgang fra analoge til digitale trygghetsalarmer	Effektuert	RÅD
PS 197/16 Bærekraftig mat i kommunen	Effektuert	BYG
PS 198/16 Reviderte vedtekter - skolefritidsordningen (SFO)	Effektuert	RÅD
PS 199/16 Mangfold og fordypning. Ny rammeplan for kulturskolen	Effektuert	KUL
PS 200/16 Prioritering av innkomne spillemiddelsøknader 2017	Effektuert	ETT
PS 201/16 Abelstiftelsen / Abelseminaret - søknad om tilskudd	Effektuert	RÅD
PS 202/16 Retningslinjer for reise i regi av Risør kommune	Effektuert	ETT
PS 203/16 Budsjett 2017	Effektuert	RÅD